СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 25 ТРАВНЯ 2001 ЧИСЛО 21 VOL. CVIII FRIDAY, MAY 25, 2001 No. 21

Вулиця Тараса Шевченка під загрозою

Наша громада в Нью-Йорку занепокоєна: під поважною загрозою опинилося існування вулички імені Тараса Шевченка (Taras Shevchenko Place) між 7-ою і 6-ою вулицями, між собором св. Юра і одним з будинків Коледжу архітектури Купер-Юніон. Купер-Юніон має плян поглинути вуличку Тараса Шевченка своїм проєктом нових будов. Про обставини, що склалися на сьогоднішній день, розповіли 17 травня в редакції „Свободи" ініціятори створення громадського комітету „За збереження вулиці Тараса Шевченка" Ярослав Куровицький, Анна Саварин і Ганя Кріль. Члени Комітету підкреслювали необхідність присутности жителів українського „давн-тавну" (East Village) і також ширшої громади на зборах у Купер-Юніоні (Great Hall, East 7th Street), які відбудуться у вівторок, 29 травня, о 6-ій годині 30 хвилин

Нижче знайомимо читачів з головними точками одержаної нами від громадського комітету інформації, щоб докладніше поінформувати про заплановані зміни.

„Сама наша назва – Комітет за збереження вулиці Тараса Шевченка – точно окреслює проблему. Йдеться про дальшу долю цієї вулички. Цю долю хочуть вирішити місцева влада і Купер-Юніон, на нашу думку, всупереч нашим громадським інтересам. На сьогоднішній день вже досить далеко зайшло. Тому українці повинні одностайно висловитися за збереження в Нью-Йорку, столиці світу, вулиці Тараса Шевченка", – розповідає голова комітету Я. Куровицький.

– А за яких обставин постав ваш комітет?

– За алярмових. 10 квітня Анна Саварин, йдучи по Третій евеню між Шостою і Сьомою вулицями, випадково побачила на дверях двоповерхового будинку, який належить Купер-Юніону, оголошення з приводу призначеного на 12 квітня засідання Дільницевої ради. Одним з питань, пропонованих на обговорення, було стягнення з нашого українського провулку назви Шевченка, буквально – „demap-

(Закінчення на стор. 3)

Кучма пропонує Кінаха на прем'єра

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 22 травня, перебуваючи у Каневі на відзначенні 140-річчя перепоховання Тараса Шевченка в Україні, повідомив журналістам, що він пропонує Верховній Раді на посаду прем'єр-міністра Президента Українського союзу промисловців і підприємців Анатолія Кінаха. Як зауважив Президент, при обговоренні кандидатури А. Кінаха на посаду прем'єр-міністра у парляменті „ми ще раз подивимося, хто є хто, чи думають депутати зліва і справа про інтереси України, про людей, чи чіпляються за свої кланові інтереси, за якість політичні інтереси". Л. Кучма нагадав, що „всі добре розумінють, що уряд для країни потрібен, і він потрібен для вирішення проблем внутрішніх та зовнішніх".

* * *

На сьомий день переговорів між парляментськими лідерами та Президентом стосовно претендента на прем'єрство Леонід Кучма офіційно вніс на розгляд парляменту кандидатуру президента УСПП Анатолія Кінаха. При цьому глава держави досить резонно дорікнув законодавцям у затягуванні процесу визначення кандидатури наступника Віктора Ющенка. Свій вибір глава держави оприлюднив на тлі того, коли представники фракції „Яблуко" оголосили про свій вихід з переговорного процесу, а лідери груп і фракцій вже після заяви Президента про можливість вибору претендента лише серед двох кандидатур – Анатолія Кінаха та Сергія Тигіпка, знову почали говорити про чотирьох претендентів. Того, що представники депутатських груп та фракцій не зможуть визначити єдиного кандидата, здається, можна було чекати. Але законодавці, на диво, не спромоглися навіть зберегти своє „обличчя" і запропонувати будь-яку наймінімальніше прохідну кандидатуру із чотирьох. Леонід Кучма запропонував кандидатуру Анатолія Кінаха – висуванця вітчизняних профспілок та малочисельної фракції НДП. Ця обставина, очевидно, має вдарити по самолюбству Сергія Тігипка і його партнерів – Віктора Пінчука і його оточення. Але це вже лежить у площині взаємин Президента та партії „Трудова Україна".

Отже, чи може 46-річний Анатолій Кінах стати сьогодні прем'єр-міністром України? Суто теоретично – цілком. Чи не найбільший його „плюс" – відсутність очевидних зв'язків з вітчизняними олігархами. До того ж, сам А. Кінах так часто демонструє свою політичну скромність, так що можна припустити, що він влаштує всіх – і Президента, який мріяв про аполітичного політика, і частину Верховної Ради – особливо Волкова та Суркіса, які є членами президії УСПП, і комуністів – Кінах не „заплямував" себе реформаторською

(Закінчення на стор. 4)

Нова енерґетична політика США

ВАШІНҐТОН. – Президент Буш 17 травня представив перспективний плян розвитку американської енерґетики, який має покласти край енерґетичній кризі у країні з допомогою розвитку внутрішнього видобутку нафти, ґазу та вугілля, а також поширити використання ядерної енерґетики. Крім того, плян передбачає будівництво нових атомних електростанцій, нафтопереробних заводів, ґазопроводів та ліній електропередач. Плян ще має схвалити Конґрес .

Конґресмени від Демократичної партії скритикували пропозиції Дж. Буша, заявляючи, що їх здійснення погіршить екологічну ситуацію в країні, але не приведе до зниження ціни за ґаз та електроенергію.

Очікується, що особливу критику конґресменів викличуть такі положення пляну Буша, як збільшення об'ємів нафто- та газовидобутку на території країни та використання землі, яка знаходиться у приватній власності, для будівництва ліній електропередач.

Характеризуючи ті пропозиції, Білий Дім повідомив, що Америка постала перед найбільш серйозною нестачею енерґії від часу нафтових ембарго 1970-их років. Тут існує фундаментальний дисбаляне між попитом та пропозицією. Дж. Буш закликає до розвідки нафти та ґазу на федеральних землях, включно з природними заповідниками на Алясці. Однак також будуть запроваджені податкові послаблення для економічних авт і будинків, де використовується сонячна енергія. Кореспонденти вважають, що високі ціни на бензину та частинні відключення електрики у Каліфорнії цього літа зробили енергетику однією з найважливіших проблем, які доведеться вирішити урядові Джорджа Буша.

Стратегічний плян розвитку енерґетики Сполучених Штатів, оприлюднений Президентом Джорджем Бушем 17 травня, викликав різко неґативну реакцію у багатьох представників міжнародної спільноти. Голова форуму Організації Об'єднаних Націй з питань кліматичних змін Ян Пронк назвав його катастрофічним. На думку Я. Пронка, здійснення пляну, який передбачає збільшення видобутку нафти та ґазу, так само, як і збільшення виробництва енерґії на атомних станціях, значною мірою позначаться на спробах приборкати парникові ґази. Чільний представник Демократич-

(Закінчення на стор. 4)

Помер Володимир Сохан

Св. п. Володимир Сохан

У середу, 23 травня, у ранкові години наспіла сумна вістка, що довголітній Головний Секретар Українського Народного Союзу Володимир Сохан помер у лікарні після короткої тяжкої недуги, на 78-му році життя. Покійний залишив у великому горі дружину Неонілю, доньку Рому Сохан-Гадзевич з чоловіком Андрієм і синами Марком та Павлусем, сина Тараса-Юрія, братів Олега та Ігоря з родинами. Також уся союзова родина глибоко сумує з приводу несподіваної смерти відданого союзовця, невтомного громадського діяча, почесного члена Головного уряду УНСоюзу Володимира Сохана.

Панахиди за упокій душі св. п. Володимира Сохана відбудуться в McLaughlin Funeral Home, за адресою: 625 Pavonia Ave. в Джерзі-Сіті. Тел.: (201) 798-8700, в четвер, 24 травня, і п'ятницю, 25 травня, о 8-ій вечора. В суботу, 26 травня, похоронні відправи почнуться з похоронного заведення о 9-ій ранку, а похорон з Церкви свв. Петра і Павла, Джерзі Сіті – о 10-ій ранку на цвинтар North Arlington.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Києві вшанували пам'ять Г. Ґонґадзе

КИЇВ. – В понеділок, 21 травня, відбулося вшанування пам'яті загиблого журналіста Георгія Ґонґадзе, якому цього дня мало виповнитися 32 роки. Учасники акції „Україна без Кучми" встановили у центрі Києва біля Европейської площі пам'ятний знак на честь Г. Ґонґадзе та інших журналістів, які загинули в Україні впродовж 10 років її незалежности. На чорній гранітній стелі викарбувано імена вісьмох українських журналістів – борців за правду, що загинули від 1992 по 2000 рік. Ініціятори спорудження пам'ятного знаку кажуть, що він має стати символом придушення свободи слова українською владою. Від шостої вечора за київським часом радіостанція „Континент", на якій працював Георгій Ґонґадзе, розпочинає радіомаратон, присвячений його памяті. Такий самий маратон зі самого ранку почався у Львові, де колись мешкав Ґонґадзе, на хвилях радіо „Ініціятива Ніко ФМ".

Розвиток України – пріоритет для Европи

КИЇВ. – Чільні представники Евросоюзу оголосили 22 травня, що розвиток України має бути пріоритетом для Европи. Президент Европейської комісії Романо Проді та прем'єр-міністер Швеції Йоран Першон у листі до часопису „Інтернешнл Геральд Трібюн" закликали до активнішої співпраці з Україною. Автори листа наголосили, що Европі потрібна демократична Україна, яка міцно стоїть на ногах та має добрі стосунки з сусідами, зокрема з Росією. У листі йдеться, що Евросоюз бажає зближення з Україною, хоча темпи цього зближення залежатимуть від темпів розвитку України. Представники ЕС висловили стурбованість нещодавнім усуненням українського уряду і вказали на потребу подальших реформ, які вже зараз почали давати позитивні результати в економіці.

Л. Кучма і К. Паскуаль обговорили співпрацю

КИЇВ. – Питання розвитку двосторонньої співпраці та взаємодії між Україною та США на міжнародній арені обговорили на зустрічі в понеділок, 21 травня, Президент України Леонід Кучма і Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Карлос Паскуаль. Як повідомили в управлінні інформації та зв'язків з громадськістю адміністрації Президента, у ході зустрічі глава держави наголосив на незмінності курсу реформ та европейської інтеґрації України, а також підкреслив важливість активізації українсько-американського співробітництва для реалізації цієї мети.

Молодіжний рух "Українська молодь спілкується українською"

КИЇВ. – Близько 200 представників молоді і студентів вищих навчальних закладів взяли участь у суботу, 19 травня, в злеті Київського молодіжного руху столиці. Основне завдання діяльности цього молодіжного руху – відродження української мови як способу спілкування в молодіжному середовищі, захист прав української молоді, яка хоче здобувати освіту рідною мовою. Злет прийняв звернення до студентів і всієї київської молоді, в якому молодь закликають до спілкування українською мовою скрізь, а також закликають боротися за своє конституційне право навчатися українською мовою. Також злет звернувся до викладачів, які не бажають користуватися українською мовою, і нагадав, що це порушення 10-ої ст. Конституції України. Крім того, злет прийняв звернення до уповноваженого з прав людини у Верховній Раді України Ніни Карпачової, в якому сказано, що у Києві постійно порушуються права українців здобувати освіту рідною мовою.

У Багдаді відкрито посольство України

КИЇВ. – У неділю, 20 травня, перший віце-прем'єр-міністер України Юрій Єхануров офіційно відкрив у столиці Іраку – Багдаді - посольство України в Іраку. Як повідомляє іракське радіо, Ю. Єхануров підтвердив бажання України розвивати торговельні й економічні зв'язки між двома країнами і поширювати двосторонні взаємини в усіх сферах в інтересах двох дружніх країн. Заступник прем'єр-міністра та міністер фінансів Іраку Хікмат аль-Азаві, який також брав участь у церемонії, сказав, що відкриття українського посольства відображає бажання двох країн розвивати взаємини між Іраком та Україною. За словами Х. Азаві, це також є підтвердженням того, що „стіни режиму санкцій почали давати течу, бо світ почав розуміти, що санкції відповідають лише інтересам однієї країни, яка намагається встановити контролю над усім світом за допомогою санкцій та воєн".

Не у кожному випадку потрібні зміни

ХАРКІВ. – „Я не бачу необхідности зміни керівника Збройних Сил України", – сказав в голова Комітету Верховної Ради з питань національної оборони та безпеки Борис Андресюк, коментуючи 21 травня заяву першого заступника голови ВР Віктора Медведчука про те, що склад українського уряду має бути замінений на 60-70 відсотків. На думку Б.Андресюка, нинішній міністер оборони Олександр Кузьмук є „високим фахівцем", який послідовно проводить започатковані в Збройних Силах структурні реформи і має їх завершити, а отже усувати його від цього процесу недоцільно. Голова парляментського комітету зазначив, що нинішні військові програми сьогодні фінансуються „майже на 100 відсотків".

Громадян України хотіли б нового президента

КИЇВ. – Останні дослідження позаурядової установи Інституту політики показали, що більше половини населення України хотіло б, аби нинішній президент припинив свої повноваження шляхом добровільної відставки, імпічменту, референдуму чи передчасних виборів. За словами директора Інституту політики Миколи Томенка, таких громадян серед опитаних виявилося 54 відсотки. Ці результати, за його словами, має уважно проаналізувати президентська адміністрація.

За матерялами ЗМІ

Протест комуністів, прибічників Москви

КИЇВ. – Під стінами Верховної Ради в четвер, 17 травня, близько 200 пікетувальників влаштували протест з гаслами проти візити Папи Римського в Україну. Серед учасників протесту – представники лівих і проросійських партій та Української Православної церкви Московського патріярхату. Учасники акції безпідставно стверджували, що візита Папи Івана Павла II негативно вплине на міжконфесійну ситуацію в Україні. Голова Союзу православних братств Валентин Лук'яник сказав про можливість проведення „масових виступів проти візити Папи". За його словами, візита Івана Павла II - це „спроба дати привід для чергового зіткнення з Росією, яка залишиться православною". Представники Православної Церкви Київського Патріярхату не згідні з негативними прогнозами щодо наслідків візити Папи і наголошують, що візита може сприяти об'єднанню українського православ'я, що зараз поділене принаймні на три гілки. Повідомляють, що правоохоронці затримали одну особу, яка гучно критикувала учасників пікетування.

Рік від смерти Ігоря Білозора

Ігор Білозір

Народний артист України композитор Ігор Білозір 8 травня 2000 року був побитий у кав'ярні „Цісарська кава" у Львові і помер від травм 26 травня минулого року.

Звинувачені в хуліганстві і зумисному вбивстві композитора Ігоря Білозора Дмитро Воронов і Юрій Калінін слухали обвинувачувальний висновок у залі Львівського обласного суду 10 травня ц. р. Вони звинувачуються в хуліганстві, убивстві І. Білозора і замаху на вбивство Богдана Гнатковського. Біля суду близько 2 тисяч пікетників вимагали для звинувачених довічного ув'язнення.

УНІАН

Дмитро Воронов і Юрій Калінін в залі суду.

Вулиця Шевченка...

(Закінчення зі стор. 1)

Шевченка, буквально – „demap-ping of Taras Shevchenko Place". Анна негайно видрукувала летючки, закликаючи українців до протесту. Ми подали інформацію в Інтернет, звернулися до наших організацій. Невдовзі виник комітет, і я не не відмовився від пропозиції очолити його, оскільки знаю систему міської влади, сам два роки був членом Дільницевої ради. Крім того, я близько від церкви святого Юра мешкаю, й мене не могло заторкнути таке несподіване іґнорування українських інтересів.

– Іґнорування з чийого боку?

– Купер-Юніон, без усякого розголошення, випрацював плян перебудови цієї частини міста. Поруч з церквою св. Юра заплянувано збудувати 9-поверховий будинок з чотирма крамницями на першому поверсі, передній фасад виходитиме на Третю евеню, а задній, „чорний" вхід – на українську школу і собор святого Юра. До заднього двору підвозитимуть різні товари, тут збиратиметься сміття, бруд. Новий будинок заступить школі і церкві вікна. Практично на цьому місці виникне, замість вулички, темний провулок.

– Невже керівники Купер-Юніону могли подумати, що справу, яка стосується української громади Нью-Йорку, можна розв'язати без згоди цієї громади?

– Мабуть, вони так не думали. Дільницева рада дістала якісь безпідставні запевнення, що українці не будуть проти. Ми про це згодом довідаємося докладно. Та про всяк випадок Купер-Юніон почав діяти приховано, подаючи інформацію розрізненими частинками і прикрашаючи її різними нездійсненними обіцянками. Мовляв, вуличка залишиться і стане ще кращою, бо там ростимуть дерева, тобто це буде „парк". Тим часом усе це – неправда.

– Чи ви маєте на руках якісь документальні докази?

– Так. Ось копія пляну, який Куперт-Юніон подав до міського уряду. Всупереч запевненням, що це буде парк і що, мовляв, назву Шевченка буде збережено, плян ясно каже, що йдеться про „ізмент" (easement), а не про парк. „Demapping" – перша і найважливіша стадія широкого пляну Купер-Юніону на розбудову.

– Який результат мала зустріч вашого комітету з представниками Купер-Юніону?

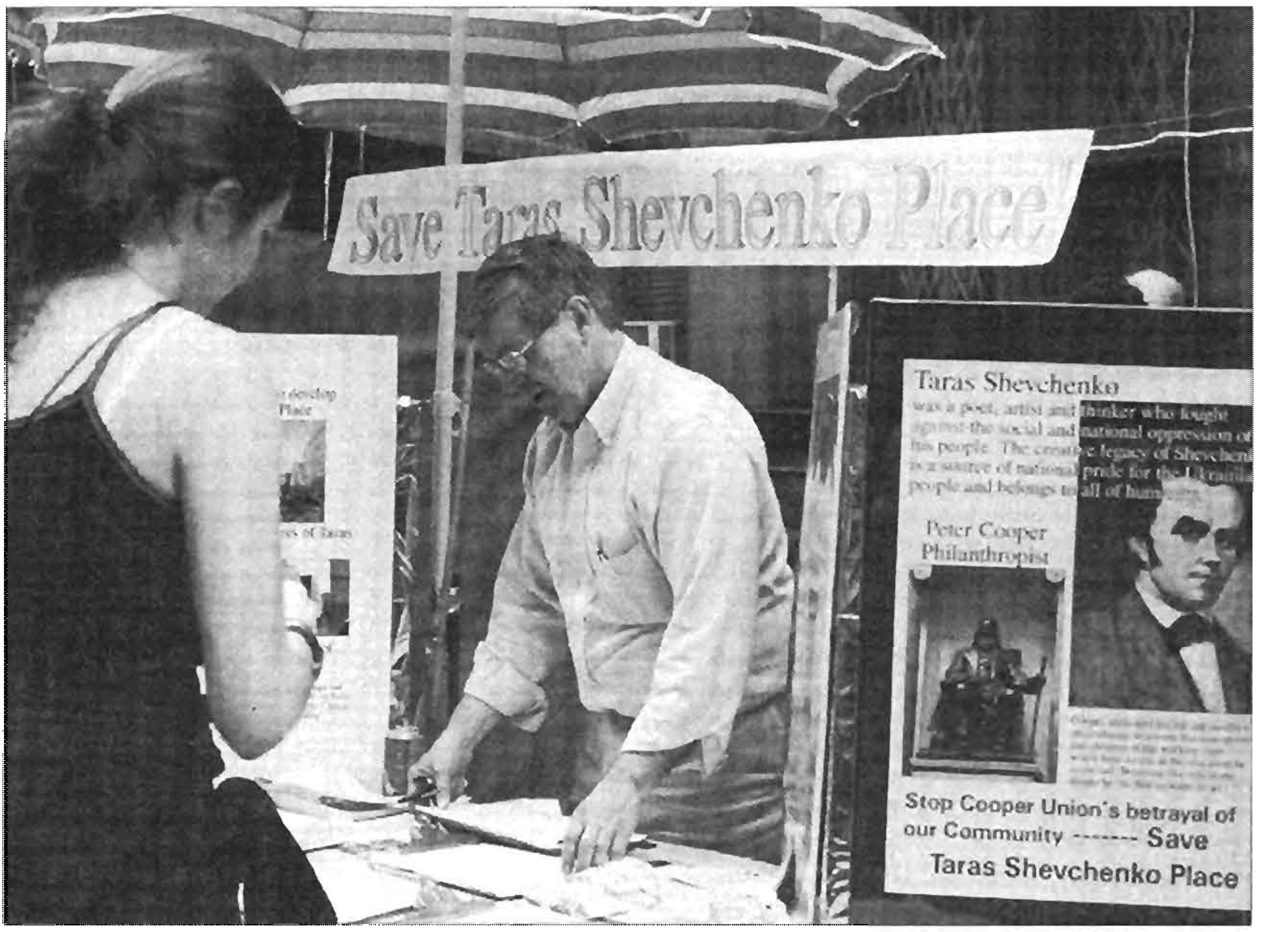
– Вони не хочуть бути відвертими. На зустріч 3 травня прийшло кілька сотень українців, але її навмисне влаштували у маленькій залі, щоб для усіх не вистачило крісел. Представниця Купер-Юніону, котра керувала тим засіданням, після двохилинних виступів навіть не дала ніякого часу на запитання присутніх. Ми зрозуміли, що наша громада має діяти дуже активно. До цього ми закликаємо у летючках, яких роздано у місті щонайменше шість тисяч.

– Який наступний крок вашого комітету?

– 29 травня о шостій годині тридцять хвилин в Купер-Юніоні відбудуться нові збори з цього приводу. Треба, щоб прийшло якомога більше людей не лише з Нью-Йорку, але також з Нью-Джерзі і Лонг-Айленду, щоб довідалися про ці будівельні пляни і їхній вплив на церкву, школу, новий будинок Українського Музею. Ми мусимо говорити від усієї української громади Нью-Йорку, і в цьому випадку нас не можуть не почути, особливо, коли взяти до уваги, що цей рік – рік виборів, і кандидати боротимуться за голоси кожної громади.

Треба підкреслити один важливий момент: ліквідація вулиці Тараса Шевченка – це лише перший крок до значних змін нашої околиці. Наприклад, пляни Купер-Юніону включають 20-поверховий готель на „Astor Place". Також наша громада не була єдиною, котру не поінформували про ці заплянoвані зміни. Нічого не знали ні місцеві підприємці, ні жителі околиці, ні навіть політичні діячі. Скажімо, парафія сусідньої баптистської церкви також заскочена цими плянами. В результаті утворився ширший комітет – „The Coalition to save the East Village", з котрим ми співпрацюємо.

Розмову записав **П. Часто**

Член громадського комітету „За збереження вулиці Тараса Шевченка" А. Ластовецький збирає підписи за збереження вулиці серед учасників 25-го Українського фестивалю в Нью-Йорку.

В. Кучинський – до мера міста Нью-Йорку

З листа посла Валерія Кучинського до мера м. Нью-Йорку Рудольфа Джуліяні

Шановний Пане мере Джуліяні!

... Постійне представництво України при ООН має привілей бути частиною міста Нью-Йорку... Ми гордимося нашою присутністю у вашому місті, як і гордяться наші родичі, американські громадяни українського походження, котрі поселилися тут вже більше ста років тому.

...Жителі Нью-Йорку українського походження внесли свій вклад у багатокультурний устрій цього міста... Одним із прикладів була кампанія в 1978 році з метою назвати одну вулицю на честь славного українського поета Тараса Шевченка, котрий визнаний далеко за межами української культури за його прагнення до демократичних ідеалів.

Назва вулички „Taras Shevchenko Place" є вшануванням національного діяча, котрий досі займає визначне місце в історії України. Нещодавно нас повідомили, що чиниться спроба відібрати вулицю Тараса Шевченка, котра знаходиться в самому центрі українського району міста.

Нас турбує майбутність цієї маленької частини України, котра знайшла своє місце в серцях американців українського походження, і також українців світу... Ми звертаємося до Вас, Пане мере, щоб Ви особисто зацікавилися долею вул. Тараса Шевченка.

Прошу прийняти від мене найщиріші побажання.

З повагою **Валерій Кучинський,**
посол в. о. Постійного представника України при ООН
11 травня 2001 року, Нью-Йорк

Переклад газети „Свобода".

Члени громадського комітету „За збереження вулиці Тараса Шевченка", зліва – Ярослав Куровицький і Ганя Кріль в редакції „Свободи". З права – Петро Часто. і Ірена Яросевич.

АМЕРИКА І СВІТ

США закликають до миру на Близькому Сході

ВАШІНҐТОН. – У понеділок, 21 травня, Міжнародна комісія „Шарм ель Шік", очолювана колишніми американськими сенаторами Джорджем Мітчелом і Вареном Родманом, оприлюднила в Нью-Йорку звіт про причини ізраїльсько-палестинського конфлікту. Згадана комісія мала підтримку Ізраїлю, Палестинської самоуправи, Організації Об'єднаних Націй, Европейського Союзу, урядів Єгипту, Йорданії та США. У звіті закликається сторони негайно зупинити насильство та відновити переговори. Ізраїлю запропоновано припинити будівництво єврейських поселень на палестинських територіях, палестинцям – вжити заходів проти терористів, які нападають на ізраїльтян. Оприлюднення звіту викликало обережні відгуки зі сторони керівників Ізраїлю та Палестинської самоуправи. Прем'єр-міністер Ізраїлю Арієл Шарон, беручи до уваги пропозиції комісії, погодився на негайне припинення збройних конфліктів. Одначе Ясир Арафат відмовився і знову запропонував провести представницьку міжнародну зустріч, щоб обговорити плян комісії Мітчела. Ізраїль у відповідь знову заявив, що проведення такої зустрічі можливе лише після повного припинення насильства. Сполучені Штати вирішили зактивізувати свою участь у вреґулюванні ізраїльсько-палестинського конфлікту. З цього приводу 21 травня секретар Державного департаменту Колін Павел оголосив, що посла США в Йорданії Вільяма Бернса призначено спеціяльним посланцем на Близькому Сході. На нього та інших дипломатів реґіону покладається завдання відновлення мирного процесу. К. Павел висловив сподівання, що обидві сторони конфлікту усвідомлять, що ситуація зараз нестерпна і єдиний шлях до тривалого і справедливого миру лежить через проведення переговорів. Незважаючи на це, насильства не зупинено, палестинські терористи вбивають ізраїльтян, а Ізраїль у відплату бомбардує об'єкти палестинських відділень безпеки. Міжнародна комісія „Шарм ель Шік" була зформована в жовтні 2000 року для розслідування ізраїльсько-палестинських конфліктів, у наслідок яких від минулого вересня загинуло 500 осіб, а понад 10,000 поранено.

Кардинали турбуються майбутнім Церкви

ВАТИКАН. – Папа Римський Іван Павло ІІ відкрив тут у понеділок, 21 травня, засідання Колеґії кардиналів, присвячене перспективі Римо-Католицької Церкви у новому тисячолітті. На засіданні, яке відбувалося за зачиненими дверима, прибули усі 183 кардинали з різних країн світу. У праці консисторії бере участь і глава Української Греко-Католицької Церкви Любомир Гузар, який нещодавно був призначений кардиналом. Це була найбільша надзвичайна консисторія в історії Ватикану. Їх може скликати тільки Папа для обговорення найнагальніших питань. Нарада тривала до четверга, 24 травня. На порядку денному – широке коло складних питань. Серед тем, які обговорювано, – , екологічна криза, загрози сучасному світові і права людини, зокрема дальша позиція Церкви стосовно статевої і сексуальної моралі у той час, коли багато католиків не дотримуються вказівок Церкви. Ключову промову виголосив Архиєпископ Парижу кардинал Жан Марі Люстіже – римо-католик єврейського походження. Питання про наступника хворого Папи залишається „табу", однак, неофіційних дискусій щодо майбутнього глави Церкви кардиналам уникнути було важко. В апостольському посланні напередодні засідання Папа Римський наголосив, що Церква не може бути байдужою до несправедливости у сучасному світі. Папі Іванові Павлові ІІ виповнилося 81 рік. Світське ім'я глави Католицької Церкви – Кароль Войтила. Він народився у Польщі 18 травня 1920 року. Колегія кардиналів обрала його Папою Римським у жовтні 1978 року. Відтоді Іван Павло ІІ здійснив 94 пастирських візити до різних країн світу. Два тижні тому він здійснив паломництво у Грецію, Сирію та на Мальту.

США невдоволені розслідуванням справи Г. Ґонгадзе

ВАШІНҐТОН. – Спікер Держдепартаменту США Ричард Баучер на щоденній зустрічі з представниками преси 17 травня заявив, що США „висловили тривогу з приводу підходу і швидкости розслідування" справи Г. Ґонгадзе.„Ми повинні повторити наше бачення – справа потребує швидкого, ретельного і прозорого розслідування", – сказав Р. Баучер у відповідь на запитання про реакцію США щодо заяви міністра внутрішніх справ України Смирнова нібито справу Г. Ґонгадзе вже розкрито. Р. Баучер також додав, що „ми повинні вивчити отриману інформацію і подробиці останнього розвитку подій до того, як запропонувати будь-яку аналізу. Однак, гадаю, ми і надалі дотримуємося тієї думки, що розслідування має бути відкритим і прозорим", – ще раз підкреслив він. В останні дні на сенсаційну заяву Смирнова вже прореаґували уповноважений ОБСЕ з питань свободи слова Фраймут Дуве, який сказав, що „такі саморобні заяви викликають ще більше недовіри", а також доповідач з питань України моніторингового комітету ПАРЕ Ганне Северинсен, яка вважає, що „справа Ґонґадзе залишається відкритою".Слова Смирнова про розкриття справи Гонгадзе також викликали бурхливу реакцію у міжнародних організаціях „Репортери без кордонів", яка назвала заяву міністра „цинічною", і Комітету зі захисту журналістів (CPJ), що вважає цю новину „дуже підозрілою".

Новий амбасадор США до Росії

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш у вівторок, 1 травня, призначив Александра Р. Вершбова, професійного дипломата зі широким досвідом щодо російських справ і збройної контролі, амбасадором США до Москви. Від 1997 року А. Вершбов був амбасадором до НАТО, а до того – спеціяльним асистентом Президента Клінтона та старшим директором Европейських справ у Раді національної безпеки. Від 1988 до 1991 він був директором совєтських справ у Державному департаменті США.

Реквієм на Чернечій горі

КАНІВ. – 22 травня у зв'язку зі 140-ою річницею перевезення праху Тараса Шевченка в Україну на Чернечій горі, біля пам'ятника Т. Шевченкові, відбувся реквієм в котрому взяв участь Президент України Леонід Кучма.

Л. Кучма дав доручення провести ремонтно-реставраційних робіт і упорядкування території пам'ятників Шевченківського національного заповідника у Каневі, і вручив державні акти на землю жителям села Яснозір'я Черкаського району Черкаської области, зокрема нащадкам родини Тараса Шевченка.

У неділю, 20 травня, в дні 140-ої річниці перевезення праху Тараса Шевченка в Україну, в Каневі, біля підніжжя Чернечої (Тарасової) гори, було встановлено й освячено дерев'яний хрест, на місці якого плянується спорудити каплицю Покрови пресвятої Богородиці.

Храм буде збудовано на місці колишньої козацької церкви Покрови з ініціятиви Українського Народного Руху та Всеукраїнського товариства „Просвіта".

Місце спорудження майбутнього храму та хрест освятив Патріярх Української Православної Церкви Київського Патріярхату Філарет.

УНІАН

Підведено підсумки головування України в Раді Безпеки ООН

НЬЮ-ЙОРК. – В.о. Постійного представника України в ООН Валерій Кучинський 11 травня зустрівся з громадою метрополії в приміщенні НТШ, де виголосив доповідь „Головування в Раді Безпеки ООН".

Доповідач зазначив, що Україна має взаємини з 180 державами світу, бере участь в діяльності більш як ста міжнародних організацій, співпрацює з ЕС, НАТО, Радою Европи, виконує обов'язки в рамках понад 2 тисяч міжнародних правових актів.

Про визнання міжнародної позиції України свідчить її головування в Раді Безпеки ООН у березні нинішнього року. Метою цього головування було не тільке прийняття і виконання рішень, які відповідали б Статутові ООН, але й спрямування їх відповідно до інтересів Укаріни.

За 30 днів було проведено 23 офіційні засідання, 40 засідань у форматі неофіційних консультацій, на яких прийнято 5 резолюцій і 27 заяв голови Ради Безпеки.

Проведено 72 двосторонні зустрічі, зокрема з Генеральним секретарем ООН, головою Генеральної Асамблеї, провідниками ряду держав.

Вдалося досягнути реалізації важливих ініціятив України, зокрема щодо періодичної оцінки діяльности Ради Безпеки, грузино-абхазького вреґулювання, з балканської, близькосхідньої, африканської проблем.

Зусилля України завершилися появою у Раді Безпеки нової групи держав – „европейської п'ятірки" (Велика Британія, Ірляндія, Норвеґія, Франція і Україна). Головування в Раді Безпеки ООН зміцнило міжнародне визнання України.

Кучма пропонує...

(Закінчення зі стор. 1)

діяльністю. Він влаштує, напевно, і Росію, у якій він має достатньо міцні зв'язки з підприємцями, і Захід, для якого Кінах є невтральною фігурою серед українського політикуму.

Особливість Кінаха - він уміє бути зручним. Його політична кар'єра розпочалася у березні 1992 року. Тоді його було призначено президентським представником на Миколаївщині. Далі – посади голови обласної ради і віце-прем'єра в уряді Марчука. У 1999 він чотири місяці був першим заступником прем'єра Пустовойтенка.

Анатолій Кінах, здається, весь час був у тіні, але в тіні лише однієї людини – Президента Кучми. Кінах - типовий представник традиційно консервативних промислових кіл. Він – технократ, який знає, як створена, так би мовити, „одноповерхова" промисловість.

З таким потенціяльними можливостями Кінах цілком може розраховувати на перемогу. Та й слід зважити на умови, за яких вноситься його кандидатура до парляменту.

Президент Кучма дав чітко зрозуміти, що кандидатуру прем'єра він буде вносити до Верховної Ради лише один раз. У разі ж її „провалу" глава держави пообіцяв призначити виконувача обов'язків керівника уряду.

Отже, перед парляментом постала дилема: або домовлятися із Кінахом, або ж – втратити можливість делеґувати до Кабінету Міністрів своїх преставників. А відтак, політичні акції Анатолія Кінаха є сьогодні досить високими і їхню „ціну", очевидно, вже 24 травня визначить парляментська „біржа".

Сергій Руденко (УНІАН).

Нова енерґетична...

(Закінчення зі стор. 1)

ної партії – конґресмен Ричард Ґергард сказав, що стратеґічний плян розвитку енерґетики США зосереджено саме на виробництві енерґії за рахунок довкілля.

За словами президента Буша, без здійснення цього пляну країна постане перед темним майбутнім, з високими цінами на пальне і частинними відключеннями енерґопостачання подібних до тих, що можна спостерігати зараз у Каліфорнії. Проблеми браку електрики в Каліфорнії навряд чи вирішать швидко.

Розробка нової енерґетичної політики відбувалась під проводом віце-президента Діка Чейні.

У вирі Українського фестивалю

Танець з карпатської полонини.

Україночки

НЬЮ-ЙОРК. – Впродовж трьох днів, 18-20 травня, мешканці Мангеттену разом з українською громадою мали нагоду слухати українських пісень, милуватися народними танцями, купувати ласощі і пам'ятки. Українська католицька церква св. Юра провела на вулиці Шевченка 25-ий традиційний Український фестиваль. Парох о. Лаврентій Лавренюк відкрив свято. На імпровізований сцені один за одним проходили концерти кращих самодіяльних і професійних мистців реґіону, а довкола спокушали гостей смачними стравами і гарними виробами численні кіоски.

У п'ятницю виступили танцювальний ансамбль Академії св. Юра (керівник Дарія Ґенза), ансамбль бандуристок „Вишиванка“, тенор Богдан Сікора, дует Лариси Гулькевич і Слави Гірняк.

Кореспондент „Свободи“ Левко Хмельковський підготував фоторепортаж про суботній концерт, в якому взяли участь дитячі танцювальні групи „Зорепад“, “Мрія“, „Весна“, зі школи св. Івана Хрестителя (керівники ансамблів Рома Прийма-Богачевська, Борис Богачевський, Орландо Паґан). Ввечері того дня показали своє мистецтво ансамблі „Сизокрилі“, „Юність“, „Українська родина“, дует „Лісова пісня“ (Алла Куцевич і Людмила Грабовська), солісти Ірина Гречко, Роман Цимбала, Вероніка Канінська, Іван Кіналь, Олег Коломієць, Остап Стахів, Юрій Федорів. Концертмейстер – Оксана Лиховид.

У неділю було продовжено фестивальну програму. Виступили ансамблі „Барвінок“ з Асторії, Школа українського танцю Роми Прийми Богачевської з Нью-Йорку, „Золотий Промінь“ з Гартфорду (керівник Орландо Паґан). Слухачів зачарували хори „Екумен-хорал“ з Аліфанту, Па. (керівник Патрикій Марцінко) і „Думка“ (диригент Василь Гречинський). Танцювали ансамблі академії св. Юра (Дарія Ґенза), „Сизокрилі“ (Рома Прийма Богачевська), „Юність“ (Григорій Момот). Концерти вели Ляриса Гурин, Уляна Кекіш-Солоденко, Іванка Мазур-Годованець, Тарас Мазур.

– На відміну від минулого року, коли святу перешкоджав дощ, цього разу погода сприяла успіхові, – сказала директорка програми Анна Бачинська.

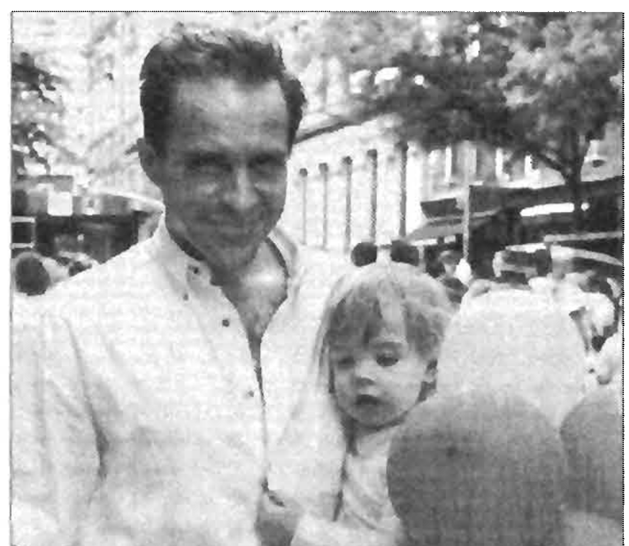
Наймолодші танцюристи

Ой, як смачно!

Останній штрих перед виступом.

„А повітряні кулі – синьо-жовті...“

Велелюдно перед сценою на вулиці Тараса Шевченка.

Призабуті „наші" Зелені свята

Перед нами – День Пам'яті, що в США святкується дуже урочисто: спільнота згадує усіх тих, що померли чи віддали життя за Америку. Чи слід нам у це свято згадувати наших померлих і поляглих за батьківщину?

Якось із довгими роками перебування на землі Вашинґтона ми призабули, що було нашою традицією згадувати поляглих у боротьбі за волю України в свято Зішестя Святого Духу або, як це в народі називається, в „Зелені свята" (цього року – 3 червня). Тоді саме прикрашували зеленими гілками хати та гроби, і не лише своїх близьких, але й усіх вояків українських визвольних змагань, і тоді жалібними походами маршувало населення на кладовища, щоб там гідно віддати шану усім, що згинули у боротьбі за волю України.

Але про таке українське відзначування наших вояків призабулося не лише в діяспорі, а також в Україні, а може, силоміць примушено забути про цей звичай в роки совєтської займанщини. Це зрозуміле і не можна цьому дивуватися, бо ж це свято було гідним поєднанням релігійного із патріотичним.

Дивно, однак, вражає, коли сьогодні, у десяту річницю незалежности України, все ще державним святом з відзначенням усіх воїнів є т. зв. свято „День перемоги" 9 травня, і ми оглядали тепер на світлинах зібрання ветеранів „великої вітчизняної войни" та Президента України Л. Кучму, який їх нагороджує.

Поділяючи справедливу потребу віддати шану тим молодим воякам Червоної армії, котрі загинули у війні, ми мимохіть запитуємо себе: а коли Кучма відзначає борців інших вояцьких з'єднань, що боролися за волю України? А коли відзначають їх в Україні цілим народом – чи також в День Перемоги? Саме після дивного і незрозумілого у десяту річницю Незалежности святкування перемоги Червоної Армії, коли насувається питання, над ким перемогу має святкувати незалежна Україна – хочеться пригадати читачам про давній та гарний звичай у Зелені свята відвідувати могили тих, що поклали свої голови за краще України, та віддати їм честь, а з тим і молитви.

Хто із старших громадян не пригадує поважних, довгих походів у Львові на Янівське і Личаківське кладовище, на гроби Українських Січових Стрільців та інших борців, хто не пригадує подібних мандрівок на Маківку, на стрілецькі могили, чи до Пикулич біля Перемишля? А втім, у всіх наших великих скупченнях не забували про тих, що впали у бою за краще України в часі Зелених свят. Це було традицією у старших та молодших, – традицією, що мала гідне завдання і гідне виконання. Шкода, що Друга світова війна та роки совєтської окупації викреслили цей гарний звичай із календаря українських святкувань.

Шкода, що хоча повернено традицію т. зв „Зелених свят" на заході України, не всюди вона прибрала давню форму дня пам'яті про усіх тих, що склали свої голови за волю цієї України. А ще більше шкода, що залишилася традиція „Дня перемоги" Червоної Армії і що її відзначує святом цілий український нарід із Президентом, як виразником цих святкувань.

То, може, однак, було б правильно повернути вкінці Зелені свята як свята поминання усіх тих, що згинули за волю України?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що прийдуть нам на зміну

У поважній, а то й критичній політичній ситуації, яку зараз маємо в Україні, постійно чується оптимістичну заввагу, що буде „інакше і краще, як прийде до слова чергове покоління". Розуміється, надії такі виправдані, тому що завжди можна від молодого покоління чекати змін, і вони зовсім природні. Питання тільки, чи зміни будуть на краще?

А з тим насувається і друге запитання: яке буде це наступне покоління українців не тільки в Україні, але і у широкому світі, де сьогодні розсіяно стільки нашої молоді? Чи будуть це гідні нащадки своїх патріотичних дідів і батьків, що присягались боронити „честь України" і таки її боронили? Чи зуміють, як треба буде, посвятити життя для цієї України, але також працювати на її користь позитивно, а не лише її критикувати та організовувати акції протесту? Чи є досить цієї молоді, що знає, як будувати, а не тільки руйнувати? Чи десятилітній вплив „гнилого Заходу" приніс також позитивні наслідки для майбутніх провідників України? Усі ці десятки питань насуваються нам саме тепер, напередодні десятиліття т. зв. „незалежности", яка щораз більше здається нам сумнівною. Однак, спостерігаючи розвиток подій лише з віддалі, ми, може, не уміємо чітко з'ясувати собі, що думає та як розвивається молоде покоління українців, що на нього ми усі так щиро надіємося. Але ми можемо і маємо нагоду щоденно спостерігати цих молодих українців, що живуть у діяспорі, а спостерігаючи, – думати дещо із журбою про майбутнє.

Немає найменшого сумніву, що спосіб нашого життя та наших попередників ніяк не відповідає тим, що приходять на наше місце. Це самозрозуміле та звичайне правило життя. Але нас застановляє їхнє ставлення до України та до тих проблем, які вимагають зараз і вимагатимуть у близькому майбутньому постійної уваги. Тут ідеться в першу чергу про кожночасну допомогу Україні та нашим близьким, яку „діяспорні" українці дають щедро, зі щирого серця. Не знаємо, чи громадські чинники зуміли зробити бодай частинні підсумки цієї фінансової і практичної допомоги, яку досі переслали у свою батьківщину „діяспорні" українці. А було б цікаве побачити справжні підсумки цієї безперервної допомогової акції. Але поруч із матеріяльною допомогою не можна нам забути також моральної, яка була і є досі надзвичайно потрібна.

Чи будуть ті, що прийдуть нам на зміну, також такими щедрими? Чи можна буде цього вимагати від численних вже дуже „мішаних" подруж, коли любов і родинне пов'язання вимагає льояльности до обох сторін? Чи можна буде вимагати такого фанатичного патріотизму від людей, народжених в чужих обставинах і в чужих країнах, що прийняли їх за своїх?

Проблема патріотизму та льояльности – це справа дуже особиста, інтимна. Ось читаємо в українському тижневику, що появляється в Польщі, незвичайно цікаву статтю на тему української діяспори на польській землі та її не дуже оптимістичне майбутнє. Автор розповідає про розмову на польському телебаченні саме на цю тему, коли українець на запитання, чи буде виховувати своїх дітей поляками чи українцями, відповів: „Мені байдуже, я тільки хочу, щоб моя дитина була порядною людиною". А скільки таких, що так думають, є в США, Польщі, а може, і в Україні?

***

Однак, є промінчики, що світять у цій сірій картині. Ось саме довелося бути на прийнятті з приводу „ґрадуації" дочки-похресниці. Пізнім вечором приплила там хвиля молодих хлопців із якоїсь їхньої пластової наради, щоб побажати ґрадуантці. І коли хата здригнулася від українського співу та можна було глядіти в їхні щирі обличчя – я відчула, що є кому передавати естафету.

О–КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

Альманах-2002: теми та ідеї

Сподіваючись, що до сьогоднішнього дня наші читачі перегорнули останню сторінку Альманаху УНСоюзу на цей рік, починаємо мову про рік наступний. Передусім просимо потенційних авторів цього популярного щорічного видання УНСоюзу не гаяти часу з пропонуванням своїх матеріялів до альманаху – певна річ, узгодивши конкретні теми з нашим загальним ідейно-тематичним руслом.

Як і кожен рік, наступний також несе нам низку ювілейних дат, пов'язаних з іменами визначних українців. До цих дат належить 110-ліття від дня народження Патріярха Йосифа, 280-ліття від дня народження Григорія Сковороди, 370-ліття від дня народження Івана Мазепи, 160-ліття від дня народження Миколи Лисенка, 180-ліття від дня народження Миколи Гулака, 120-ліття від дня народження Вячеслава Липинського, 150-ліття від дня смерти Миколи Гоголя та чимало інших.

Є й такі ювілеї, до яких причетні ледве чи не всі члени нашої великої етнічної громади. Для прикладу, недавно відсвяткувала своє 50-річчя Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч", діяльність якої тисячами ниток пов'язана з життям багатьох наших установ та організацій, родин та окремих осіб. Отже, і ця тема варта уваги.

Однак наші редакторські душі найбільше гріє надія, що наступний альманах УНСоюзу яскраво віддзеркалить знамениту історичну подію, значення якої виходить за межі цього року і яка матиме найкращий вплив на майбутнє нашого народу, на майбутнє української держави. Маємо на увазі візиту Папи Івана-Павла II в Україну. Було б добре, щоб наші автори, осягаючи цю подію, бачили її передусім очима християн, яким дорога невідклична ідея єдности Христової Церкви. Заради цього варто шукати в церковній історії і її зв'язках з історією національною те, що піднімає наші душі і серця, оздоровлює їх, освітлює нові горизонти перед нашим багатостраждальним народом.

Всі матеріяли до Альманаху-2002 повинні надійти до нас не пізніше 31 липня. Головна вимога до них – щоб були надруковані, а не писані рукою, і обсягом щоб не перевищували 12 сторінок.

Редакція „Свободи"

У Чечні триває злочин проти народу

Голоси з пекла

Суспільство повинно бути дуже хворим, щоб заплющувати очі на те, що вже півтора року чиниться у Чорнокозові, одному з жахливих фільтраційних таборів Чечні. Брутальні, середньовічні тортури, витончені катування, таємні розстріли без суду (у тому числі й групові) є там буденною справою. А втім, не лише там, а взагалі у всіх „фільтрах" Чечні та сусідніх російських регіонах. Як ми можемо заплющувати очі на практично узаконений інститут тортур? Причому розмах катувань такий, що можна вже говорити про феномен. Чому про узаконений? Дуже просто: про те, що у фільтраційних таборах практикують тортури широко й завжди з покаліченням в'язнів, обізнані у російських міністерствах внутрішніх справ і юстиції: їхні ж хлопці й шаліють. Знає про це й Генеральна прокуратура Росії: вона має з цими відомствами найтісніші зв'язки. Про всюдисуще ФСБ - КДБ й говорити нема чого. Але ж усе це - структури, покликані дбати про дотримання законности! А ґарант Конституції – Президент? Адже він зі своїми широкими неформальними зв'язками у спецслужбах повинен бути обізнаним найкраще від усіх! З усіма подробицями!

Час від часу з фільтраційних таборів виходять знівечені люди, як правило, вже інваліди. Пошепки й з великою обережністю розповідають вони друзям та рідним про те, що пережили, що бачили. Деякі сміливці, під умовою не називати їхні імена, навіть зустрічаються з незалежними журналістами й правозахисниками. І що? А нічого! Кати (назвемо речі своїми іменами) з „фільтрів" і не чухаються. Вони знають: їх не накриють, не схоплять за руку. Хто їх хапатиме? Вся атмосфера у фільтраційних таборах, де утримують чеченців, просякнута негласною інструкцією, що йде з самої російської верхівки: „Чим гірше – тим краще". Гасло В. Жириновського „Добрий чичик (*чеченець - **В. К.***) – мертвий чичик" втілюється в життя з деяким доповненням: „...щонайменше, понівечений!".

Нещодавно через телебачення літня чеченка розповіла, що тепер за етнічною ознакою заарештовують і дівчат. Зі записок, переданих ними на волю, відомо, що їх не лише катують фізично (який простір для сексуальних збоченців-садистів!), але й змушують супроводжувати російських офіцерів до фінської лазні (програма „Сегодня", НТВ, 2001, 4 січня).

„Чеченці мусять зникнути з землі!". Цю ідею, що проходить червоною ниткою через цілу „антитерористичну операцію", добре висловив у Чорнокозові один офіцер ростовського ЗМОПу. Поклавши на цементну підлогу зовсім роздягнутим допитуваного ним чеченця, він з садистською усмішкою сказав: „Перестудишся, кажеш? Нічого, ви - чеченці, вам протипоказано мати нащадків". Пропоную для роздумів фраґменти інтерв'ю з деякими в'язнями фільтраційних таборів, яким пощастило вирватися звідти (інформацію запропонувала автору правозахисниця Вікторія Пупко з Бостонського комітету проти етнічних чисток, США).

Дауд (усі імена - змінені): *„Була зачистка, прийшли додому й забрали 20 січня минулого року. Привезли до Урус-Мартана, вивантажили з авт і відразу – коридор кийків. Потім – допити; били, як тільки могли. Знову – по машинах, до ранку. Повезли до Чорнокозова. По приїзді знову коридор кийків, проте довший – метрів з п'ятдесят. Потім у якійсь кімнаті роздягнули догола: шукали слідів від зброї, шрами, могли причепитися навіть до подряпини. Вони були у масках, але все одно боялися наших очей. Якщо хто-небудь з нас піднімав голову, відразу крик: „Не дивитися!" – і виставляють руки, закривають обличчя. І весь час били. Особливо дісталося Тусуєву Сулейману, а йому ж 67 років було! Тусуєвих – Сулеймана та його сина (ім'я не пам'ятаю) побили до крові у всіх на очах, зв'язали руки колючим дротом, тросом примотали їх один до одного та повезли на БТРі. Наша клітинка була розрахована на десятьох (10 нар). Нас було – 35. На всіх давали 5 літрів води на добу. З їжею було не краще: якась рідка баланда раз на день, причому давали одну миску і одну ложку на трьох – знущалися. Були там жінки, але ми їх не чули, хоча раніше, казали, було чути волання. Була дівчинка років 12 - 13, однак жінки просили за неї генерала з Москви, отже, її випустили"*

Дружина Дауда: *„Ми бачили, як наші передачі, „виходили" з в'язниці на той же базар, звідки ми їх брали. Особливо моторошно біля табору було вночі. Навіть собаки не гавкали: їх снайпери відразу стріляли з вежки. А лямент з території табору просто неможливо було чути... Нам казали, що кричать з бараку посиленого режиму".*

Зура: *„У Чорнокозові зі мною у комірці були: Бахаєва Амінат – молода дівчина, її тримали два місяці, а взяли з автобуса з пораненими, вона їхала попутницею; Козлова Світлана – її затримали при виході з Грозного; Філіпова Поліна, років 30, народжена у Литві, її затримали у Шатої, підозрювали, що вона - снайпер. Була з нами 17-річна чеченка Тимірсултанова Еліза з Урус-Мартану, її привезли 27 січня. Вона була у якомусь шоковому стані, спала три доби. З нею була Даурбекова Лола. Вона розповіла, що Елізу ґвалтували у Ханкалі кілька чоловіків. На четверту добу в неї почався напад епілепсії. Лікарі не звертали уваги".*

Гелісхан: *„29 січня 2000 року була зачистка, взяли просто з хати. У хаті все перегорнули - шукали зброю. Нічого не знайшли... Вивезли до Урус-Мартана, ніч протримали в автах. Нам пощастило: нас охороняли солдати дійсної служби, і вони нас не чіпали. А ранком нас повезли до Чорнокозова. У Чорнокозові висадили з машин та – коридор кийків. Я пробіг його бігцем, мене майже не зачепили. Потім нас роздягнули, обшукали, зазирнули навіть до рота невідомо для чого та відправили по комірках. Комірки – 12 кв. метрів, у кожній - по 25 - 30 осіб. Охорона – ростовський ЗМОП. Вечорами вони напивалися й били нас хто як – кийками, чоботями, прикладами, щоразу примовляючи: „Тільки поскаржишся – відразу розстріляємо!". На прогулянку виводили так: один з охоронців ставав у протилежному боці коридору, другий кричав до нього від дверей комірки: „Приймай!". Прикладами нас гнали від дверей, і треба було добігти до другого охоронця. Це й була наша щоденна прогулянка".*

Умар: *„Затримали біля селища Калиновська. Перевірили документи та повели за блокпост у кіоск. Відчинили двері, а там підлоги нема – яма з водою. Заштовхали, вода була вище колін. Зачинили на замок і тримали кілька годин. Лікар, до якого я звернувся після „фільтра", оглянув сліди побиття на тілі, поламані ребра, і призначив мені лікування відразу на дві тисячі рублів. Коли я попросив довідку про стан здоров'я, він, перепрошуючи, сказав: „Цього я не можу. Тільки через військову комендатуру".*

Апті: *„Я був у такому стані, що хлопці стали вимагати лікаря. Лікар не знайшов у мене пульсу і дуже здивувався, що я ще живий. Просто у ямі він поставив мені капельницю. Так я й лежав у калюжі під капельницею, а хлопці тримали наді мною пляшку з розчином".*

Борис: *„Біслана не просто били: його прив'язали до БТРу й тягли до лісу. Влили йому до рота склянку нітрофарби, а перед тим катували струмом: за вухами було видно сліди. Потім його привезли до бензозаправки й кинули там. Мені відрубали великий палець на правій руці, поламали кілька ребер. У комірці зі мною сидів Махаєв Молді. Йому прикладали до спини розжарену цеглу, запальничкою палили руки й ноги".*

Іса: *„Мене прив'язали до стільця, били струмом, а потім почали „лікувати", як вони кажуть, іглотерапією. Роздягають до пояса і у кожну кістку тулуба встромляють голки. Сидять регочуть, п'ють спирт, мені пропонують. Я відмовився. Знову почали струмом бити. До мочок вух чіпляють щось подібне до причепок і дають розряд...".*

Ах'яд: *„7 лютого 2000 року мене взяли з хати під час зачистки. Висадили нас на Ханкалі. Спершу стали бити. Били майже годину, потім заштовхнули у авто для перевезення в'язнів і 16 осіб тримали на одній половині кузова чотири доби. На четверту добу викликали мене на допит... Натягнули торбу на голову, підвели до стовпа і, прив'язавши до нього за руки і за ноги, почали палити паяльною лампою".*

Раміс: *„Нас поставили на коліна і тримали так чотири години. Потім наручники - і до Чорнокозова. Там побили й розкидали по комірках. У нас була комірка-одиначка, а сиділо у ній троє".*

Шаміль: *"Є така психологічна тортура, витончена... Називається „десант". Арештантам зав'язують очі й саджають до гелікоптера. Він залишається на землі, однак вони заводять мотор, і створюється повне враження польоту. Потім голосно оголошується, що висота – 500 метрів, і починають по одному викидати людей за борт".*

Володимир Криловський,
Нью-Йорк - Москва
Переклад з російської **Надії Банчик,**
Каліфорнія

Свідчення журналіста Володимира Криловського про знущання над мирним населенням Чечні відкривають лише одну сторінку багатоплянової стратегії приборкання цієї республіки. Тижневик „Новий меридіан", що виходить в Нью-Йорку російською мовою, опублікував (ч. 3866) інтерв'ю з депутатом Державної Думи Росії Анатолієм Куликовим, який тривалий час командував приборканням Чечні. Він повідомив, що Державна Дума впроваджує правову основу під терор в Чечні. Адже комендантська година, стрілянина вночі по рухомих цілях без попередження по людях, фільтраційні табори, обшуки і допити суперечать Конституції Росії, тому її провідники наполягають на прийнятті законів, котрі дозволять усе це робити. Анатолій Куликов пояснює: "Держава просто змушена піти на певне обмеження прав своїх громадян в ім'я досягнення вищої мети – повного відновлення Конституції РФ у Чечні. Тепер військовики і міліція впроваджують на свій страх і ризик усі ці обмеження, за що можуть бути притягнені до кримінальної відповідальности". Отже, злочин перестане бути злочином, якщо буде дозволений державою.

Досі вищі провідники Росії перекладали чеченську проблему на генералів, а тепер, свідчить А. Куликов, „президент Росії, слава Богу, бере відповідальність на себе". Для цього він відсторонив військо від невластивих йому каральних функцій і передав їх Службі безпеки. Завдання полягає у поділі терену Чечні на окремі райони, у яких триватиме тотальне винищення будьякого опору. „Дії не повинні припинятися ні за яких умов до виконання завдання – знищення чи невтралізації того чи іншого провідника" – розповідає А. Куликов. Знищення ж тих, хто чинить опір, "технічний бік проблеми", яким займаються „професіонали".

Анатолій Куликов розповів також про пляни щодо організації управління приборканим народом. Отож „на найближчий період главою Чеченської Республіки має бути російська людина. А при цій людині можна створити національну раду під керівництвом того ж Кадирова чи когось іншого, хто висловлював би свою точку зору. Думка національної ради враховувалась би при відновленні господарства". Щодо такого відновлення теж є рецепт: „За кожним районом Чечні треба закріпити по три-чотири суб'єкти Російської Федерації. Наприклад, зруйнована у Веденському районі лікарня. Не буде обтяжливо для Самарської области відновити цю лікарню".

Отже, осмислюючи наміри росіян щодо Чечні (у цьому коментарі наведено лише окремі приклади) неважко передбачити її майбутнє: поділена на зони республіка існуватиме за умов жорсткого терору, який базуватиметься на „правових" засадах, при керівництві будуть росіяни, які мають свій, відомий погляд на незалежність гірського народу, а його проблеми, перекладені на плечі (і бюджети) російських областей посилюватимуть ненависть до чеченців, роздмухану засобами масової інформації до крайньої межі, проте небхідність відновлення заводів і лікарень, зруйнованих росіянами, дасть нагоду переселити до Чечні значну кількість тих же росіян у ролі відбудовників зруйнованого державою. Представники чеченського народу, щоправда, будуть допущені до голосу у межах якоїсь ради тубільців, на котру мало зважатимуть окупанти.

Оскільки багаторічний досвід протистояння Чечні російській навалі свідчить про те, що чеченці не стануть на коліна, Анатолій Куликов заявляє: "Ми ніколи не віддамо республіку і ніколи звідти не підемо". Такі заяви щодо інших, вже втрачених Росією територій, робили інші її провідники, тому можна облишити заяву Куликова на суд історії, але вона провіщає нарощування терору, який, врешті, мусить стривожити міжнародну громадськість.

Л. Хмельковський

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Загальні збори Дітройтської Округи

ВОРЕН, Миш. – Цьогорічні загальні збори відбулися 11 березня у приміщенні домівки СУА у Ворені. Від екзекутиви УНСоюзу був присутній касир Стефан Качарай.

Збори відкрив голова Округи д-р Олександер Серафин. Найперше звітував голова О. Серафин, який подав перегляд праці Округи за минулий рік. Управа, крім загальних зборів, провела 4 засідання. Придбано 13 нових членів. 8 липня на оселі „Діброва" відбувся традиційний Союзовий день. 17 червня Округа спільно з оселею „Діброва" влаштували День спільних зусиль, готуючи оселю до літнього сезону. Управа Округи спільно з НТШ влаштували доповідь д-ра Асі Гумецької „Сучасний стан української мови і тенденції розвитку" і д-ра Наталії Дужик „Науковий стиль сучасної української мови". О. Серафин, як один з контролерів УНСоюзу, брав активну участь у праці Контрольної комісії. Дописи про діяльність Округи були вміщувані у „Свободі" та „Дітройтських новинах". Опісля звітували секретар Р. Лазарчук та скарбник Я. Базюк.

За Контрольну комісію звітувала О. Марущак, яка запропонувала уділення абсолюторії уступаючій управі, яку було прийнято. За Номінаційну комісію звітувала О.Марущак, яка запропонувала склад управи: голова – д-р О. Серафин, заступник – Ірина Прийма, скарбник – Ярослав Базюк, секретар – Роман Лазарчук, преса – Зенон Василькевич і вільні члени Ю. Руб, Віра Крива, Д. Кошильовський, І. Чухрак, Г. Корбяк, Ліда Колодчин і В. Гнатчук. Почесні члени – д-р А. Слюсарчук і О. Бігун. Контрольна Комісія: Й. Постоловський, Леся Лаврин і Ольга Марущак. Внесок Номінаційної комісії був прийнятий.

Головний касир С. Качарай подав аналізу праці УНСоюзу за 1999-2000 роки і висловив побажання, щоб дітройтська Округа у міру можливости більше придбала нових членів. У 2000 році Г. Татарська придбала 5 нових членів, О. Марущак – 4, а інші секретарі – менше. Він інформував про деякі нові поліси УНСоюзу, звертаючи увагу на те, що тепер вже немає окремих поліс для дітей і старших. Усі рахунки треба платити безпосередньо до головної канцелярії. Він також інформував про нові відсотки на пенсійні грамоти, пояснив роздані усім „Вісті секретаря" Марти Лиско на березень 2001 року і запросив проводити відпустки на „Союзівці".

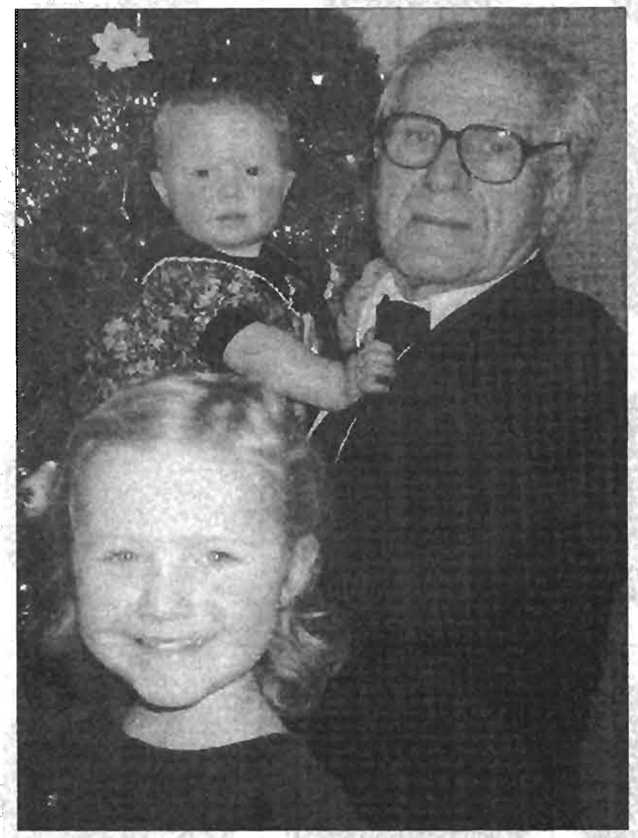
О. Серафин запевнив, що Округа буде старатися звернути ще більшу увагу шляхами реклями та особистих контактів на придбання нових членів.

Зенон Василькевич

Нові члени УНСоюзу

Вікторія Реґескі, доня Марії і Стіва Реґеських, нова членка 234-го Відділу УНС. Вписали свою внучку бабуся Іванка і дідусь Олександер Мжиґлоцькі.

Христя Бенкстон, дочка Якова і Олени Бенкстонів, нова членка УНСоюзу. Забезпечив молодшу внучку Христю секретар УНС Богдан Одежинський. Обидві внучки є членами Пластового 216-го Відділу УНС.

Андрій З. Тоган, син Ярослава і Т. Тоганів, новий член Пластового 216-го Відділу УНСоюзу. Забезпечила свого внука бабуня д-р Т. Цісик.

Остап Ткаліч, син Надії і Олександра Ткалічів, новий член 127-го Відділу УНС. Вписала свого хрещеного Леся Дармограй.

Відзначимо свято України

ДЖЕНКІНТОВН. Па. – Український громадський комітет Філядельфії з відзначення 10-ої річниці Незалежности України повідомляє, що в п'ятницю, 24 серпня, в приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру, 700 Cedar Rd, Jenkintown, Pa. о 7-ій год. вечора, відбудеться українське свято.

До громадського комітету увійшли представники громадських організацій, зокрема – Округи Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу, Українського Золотого Хреста, УККА, УАКРади, СУА, СУК „Провидіння" та інших. Комітет запрошує громаду до участи у святі.

Інж. Методій Борецький, голова,
д-р Петро Клюк, секретар

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – З ініціятиви Координаційної Ради УККА в штаті Нью-Джерзі та Українського Народного Союзу було запрошено всі організації й установи штату на наради – для обговорення плянів відзначення 10-ої річниці незалежности України у штаті Нью-Джерзі.

Наради відбулися 17 травня в бюрі Михайла Галібея. Утворено святковий комітет, який очолив Михайло Козюпа („Самопоміч"). До складу комітету ввійшли Марта Лиско – заступник голови, представник УНСоюзу, Божена Ольшанівська – протоколярний секретар, представник АГРУ, Ярослава Мулик – скарбник СУА, Іван Буртик і Володимир Боднар – пресові референти, Ярослав Куземчак – член, представник УККА. Тому що на нарадах не були представлені всі організації, новообрана управа запрошує їх вступити до комітету й прислати своїх представників на наради, які відбудуться 7 червня, о 7-ій годині вечора, в бюрі Михайла Галібея, 2200 при дорозі 10, в Парсипані.

На закінчення святкових відзначень плянується бенкет, на який будуть запрошені визначні гості з українського й американського політичного світу, представники преси і телебачення. Дату й місце святкувань та докладніші інформації буде подано в наступних оголошеннях.

За комітет

Іван Буртик,
референт преси

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Горе об'єднало чорнобильців

Мені було чотири роки, коли сталася Чорнобильська трагедія. На той час я проживав в місті Прип'яті зі своїм батьками і братом. У той жаркий день я визирнув з вікна на вулицю і побачив танки з солдатами. Я зрадів такому видовищу, не усвідомлюючи, чим воно обернеться для жителів нашого міста. Незабаром в нашій квартирі з'явився міліціонер і повідомив щось моїй матері. Вона була дуже стривожена, почала збирати речі. Міліціонер пішов, щоб попередити інших людей. Моя мати взяла мене і брата, якому ще тоді не було й року, і ми рушили на автобусну зупинку. Колона автобусів чекала на нас. Тоді ще мало хто підозрював, що вже ніколи не повернеться додому. Моя сім'я переїхала до Львова, де чорнобильці осіли великою громадою. Всіх нас об'єднувало те саме горе. Хвороби буквально пожирали людей. Рак, гіпертонія, проблеми з органами травлення переслідували чорнобильців. Я провів половину свого життя в лікарнях.

24 листопада 1994 року була заснована організація „Матері Чорнобиля", головою якої стала моя мати. Це асоціяція за 6 років своєї діяльности дала надію багатьом з тих, хто її втратив. Зараз у ній понад 540 чорнобильців, які отримують матеріяльну допомогу. „Матері Чорнобиля" тісно співпрацюють з німецькою організацією „Допомога для України". Цілорічно звідти надходить гуманітарна допомога. Кожного року чорнобильські діти їздять на відпочинок і оздоровлення до Німеччини. Минулого літа мали змогу відвідати німецькі сім'ї 120 дітей. Обидві організації допомагають старечим і дитячим будинкам, багатодітним сім'ям і інвалідам, які потребують допомоги. Нещодавно для дитячого будинку на вулиці Сталінградської битви було подаровано 12 ліжечок і одяг для сиріт. За допомогою закордонного партнера „Матері Чорнобиля" постачають медикаменти для лікарень Львова.

З бажанням змінити життя на краще була народжена ще одна організація – „Молодь Чорнобиля", яка поєднала молодих людей. Я маю надію, що ці дві організації будуть старатися змінювати життя на краще і дарувати людям усмішку. З питаннями і пропозиціями звертайтесь телефоном (203) 316-9359. E-mail: jfedorich@hot-mail.com. Адреса: Ivan Fedorych, 229 Henry St., Apt. 1, Stamford, CT 06902 .

Іван Федорич,
член товариства
„Матері Чорнобиля"

Дбаймо про найголовніше

Тепер багато пишуть про економічно-політичне життя в Україні, а найголовніше – національно-патріотичне виховання дітей, молоді залишається десь позаду.

Роз'їжджаючи землями України як представник Організації Допомоги Сиротам, я побачив, яка велика кількість наших талановитих дітей неспроможна здобути освіту через матеріяльну бідність. Державні чинники розводять руками: мовляв, бракує фінансів. А на що ж витрачаються гроші, якщо їх не вистачає на речі підставові? Молодь не має можливости ввійти в активну течію національного життя, щоб працювати для добра власної держави і рідного народу.

Український народ дуже працьовитий, але в його надрах ще немає свідомої національної волі. Це можливо осягнути саме освіті, науці, цілеспрямованому вихованню.

Наша допомогова організація, яку заснувала Марія Йовик, почала практикувати виховні табори. Перший було організовано біля Києва в 2000 році. Там сироти з усіх областей України під опікою професійних виховників брали участь у різних заняттях, вивчали англійську мову.

Цього року Організація Допомоги Сиротам влаштовує табір на сорок дітей (від 12 до 18 років життя) поблизу Києва. Цим вишкільним табором керуватимуть педагоги з Києва та Нью-Йорку. Всі виховники й допоміжні сили працюватимуть на громадських засадах, тобто добровільно, без винагороди. Єдине їхнє бажання – працювати в користь незалежної України, виховувати молодь свідомими українськими патріотами. Тому дуже важливо, щоб ми у США й Канаді, створили фонд, допомагаючи молоді здобувати середню й вищу освіту в Україні.

Наші діяспорні організації і установи вже багато доброго зробили для України, і ще багато можуть і повинні зробити в теренах наших поселень, особливо українські церкви. Висловлюєм сердечну подяку всім людям доброї волі за моральну і матеріяльну поміч нашим найменшим – майбутнім будівникам незалежної української держави. Їхні імена будуть закарбовані в серцях сиріт України, які тепер дуже потребують опіки.

Мирон Луцишин,
член Організації Допомоги
Сиротам України

Потрібно видати англійською мовою

„Археологія України" д-ра Ярослава Пастернака була видана 1961 року в Канаді. У цій монографії згадуються понад 20 українських археологів, зокрема проф. Київського університету Володимир Антонович, його дружина Катерина Мельник-Антонович, Вікентій Хвойка, які проводили цікаві дослідження. Крім Києва та Одеси, археологічні осередки діяли в Харкові, Полтаві, Львові, при історичному музеї Києво-Печерської Лаври. Проф. Львівського університету М. Грушевський заснував Археологічний музей. В 1905 році у Львівському університеті була заснована катедра археології, одним з керівників якої був Я. Пастернак.

Раніше українські історики починали писати історію України з початків Київської держави, вживаючи літописи середньовіччя. Тепер треба починати від кам'яної доби, тобто від початків Трипільської культури, тому що трипільці – предки українського народу мали можливість розвивати трипільську культуру протягом тисячоліть у дохристиянську добу.

Д-р Михайло Міллер – професор історії та археології в Ростовському університеті, проф. Українського Вільного Університету, записав, що проф. Ярослав Пастернак у „Археології України" започаткував історію України від кам'яної доби і дійшов до занепаду княжої доби в середньовіччі, охопивши землі України від Закарпаття до Кубані.

Д-р Ярослав Пастернак використав численні наукові археологічні праці, включив різні картини трипільських виробів та свої дослідницькі статті Це – дуже важлива монографія, і товариства на еміграції, треба сподіватися, подбають, щоб його однотомна, великого розміру „Археологія України" була перекладена англійською мовою для вчених західнього світу.

Д-р Михайло Паламар,
Філядельфія

Збережімо нашу „маленьку Україну"

Останнім часом поширилися помилкові чутки про те, що оселю „Верховина" в Ґлен Спей, Н.Й., вже продана. З цієї причини дещо поменшали пожертви на придбання її від Українського Братського Союзу. Не дивімося в минуле, а лише у майбутнє, тому що є реальна можливість зберегти „Верховину" у володінні української громади.

Звісно, для цього треба мати мільйон долярів, але, як говорять в Україні: з кожного по нитці, голому – сорочка. Дехто говорить також, що міг би й самотужки купити оселю, але, мовляв, що далі з нею робити? Є такі люди, що обіцяють дати грошей після того, як оселя буде придбана, не усвідомлюючи, що гроші потрібні перед купівлею, а не потім.

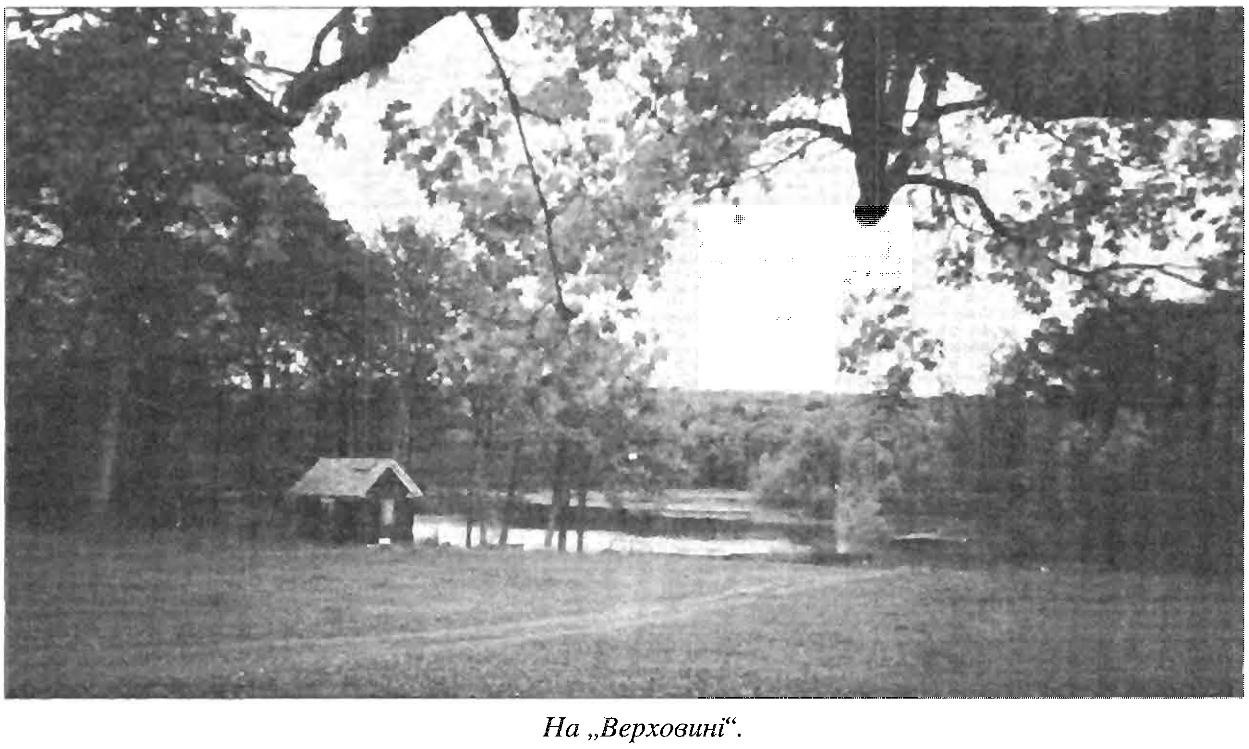
Отож, треба усім причинитися до спільної справи, тому що „Верховина" дуже потрібна американській українській громаді і не лише їй, а й усій Україні. Вона може стати культурним центром для кожного українця, де б він не жив. Вже є готові пляни влаштування Українського села, будинку для старших, сучасного готелю, модернізації усіх споруд.

Українсько-Американська Культурна Фундація звертається до наших церков, священиків, старшого громадянства, молоді, професіоналістів і підприємців, до щедрих меценатів, усіх українських організацій з закликом не допустити, щоб ця „маленька Україна" пропала назавжди.

Залишилось близько двох місяців для того, щоб зібрати потрібну суму. Можна позичити гроші для фундації, а потім відтягнути їх від податків. Такі позички будуть повернені з відсотками. Прилучіться до важливої справи, не стійте осторонь.

Пожертви просимо надсилати: Ukrainian National Federal Credit Union, Acct. 6653. Адреса: 215 Second Ave., New York, NY 10003.

Степан Палилик,
Ґлен Спей, Н.Й.

На „Верховині".

ООН вшановує пам'ять про Чорнобильську трагедію

ООН. – 25–26 квітня відбулася низка заходів в ООН, котрі привернули увагу до п'ятнадцятої річниці Чорнобильської катастрофи. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан у своєму зверненні відзначив, що „міжнародна спільнота повинна зробити набагато більше, аби допомогти тим, хто страждає від невидимих, проте вкрай реальних наслідків аварії... Україна взяла на себе додатковий тягар закриття атомної електростанції – крок, який світове співтовариство високо цінує".

В штаб-квартирі ООН відбулася прес-конференція, на котрій посол Валерій Кучинський, виступаючи перед представниками дипломатичного корпусу, світових засобів масової інформації, наголосив, „що нині не маємо жодного права послабити наші зусилля на подолання далекосяжних наслідків Чорнобилю".

Прес-конференції передувало також відкриття організованої Місією України, спільно з делегаціями Білорусі та Російської Федерації, благодійної виставки-базару, на котрій були представлені національні подарункові вироби багатьох держав світу, кошти від якої пішли на допомогу потерпілим від Чорнобильської аварії.

26 квітня відбулася церемонія „Чорнобильського дзвону" і була відкрита тематична фотовиставка про трагічні наслідки аварії на ЧАЕС, організована Постійним представництвом України і Секретаріятом ООН. У відкритті виставки взяли участь широковідомий хор „Millennium" і танцювальний колектив „Riverdance".

25–27 квітня в рамках 10-ої міжнародної Конференції здоров'я та довкілля, співавтором якої виступає Україна, відбулася спеціяльна конференція, присвячена темі Чорнобилю. Організатором науково-громадської конференції була д-р Христина Дурбак – від „World Information Transfer, Inc.", неприбуткової організації, котра співпрацює з ООН в екологічних питаннях. Співспонзорами конференції були уряди України і Греції та Фонд допомоги дітям Чорнобилю.

Темами обговорення цієї триденної конференції стали різні проблеми, пов'язані з Чорнобильською атомовою аварією – медичні і екологічні наслідки, економічні аспекти, вплив цієї трагічної події на міжнародні стосунки, аналіза технологічних причин аварії, міжнародна допомога для жертв Чорнобиля, зокрема для дітей, міжнародна відповідальність за унеможливлення подібних випадків.

На конференції виступило понад 35 доповідачів. Серед них були посли України, Росії і Білорусі, заступник міністра здоров'я Греції Крістіна Спуракіс, заступник Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Кензо Ошіма, проф. Сергій Комісаренко – директор Інституту ім. Паладіна в Києві, колишній посол України у Великій Британії, Мелан Вервір – колишня голова штабу при Першій лейді Гіларі Клінтон, д-р Артур Корнєєв – директор Українського державного проєкту „Укриття", Аді Рош – директор Фундації „Проєкт діти Чорнобилю" Ірляндії, д-р Джеймс Листорті – від Світового банку, д-р Софі Бак – від Американської академії педіятрії.

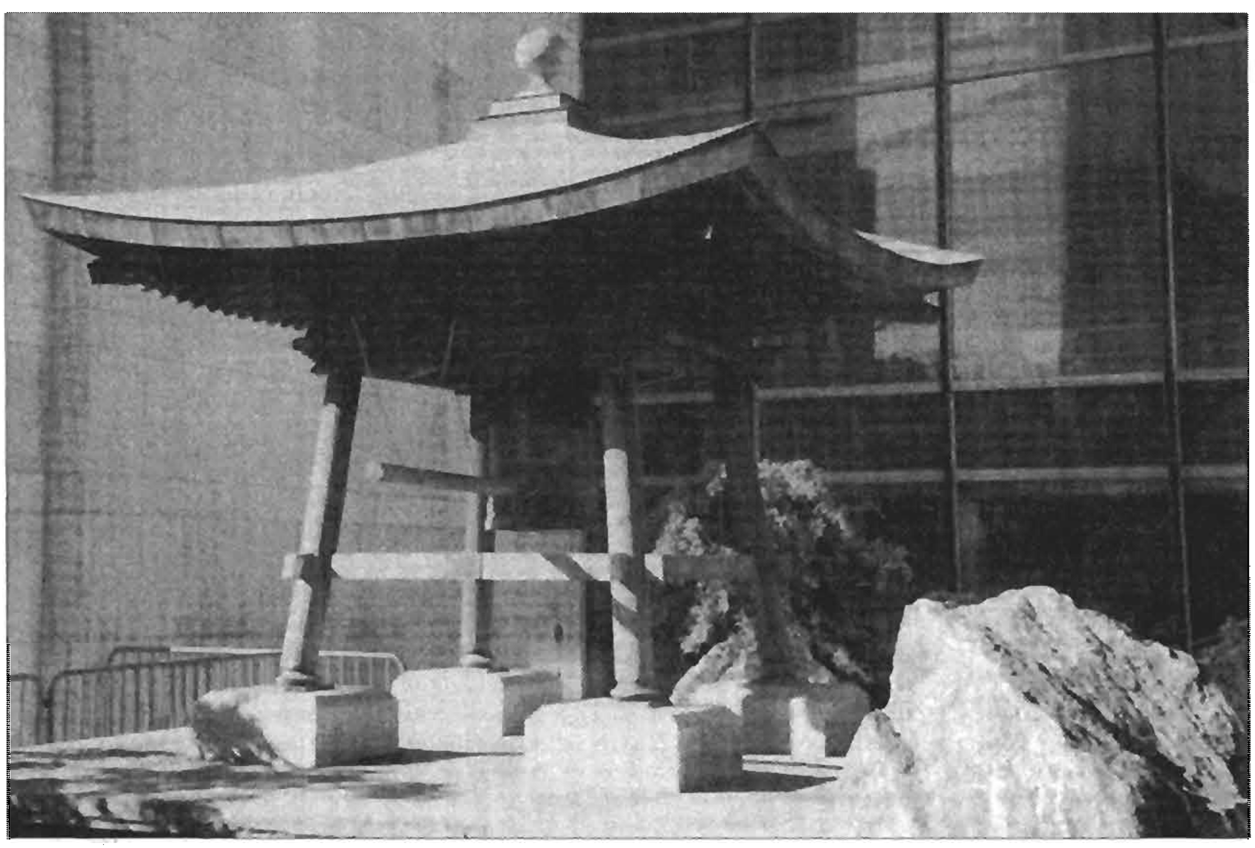

Зліва – Сергій Комісаренко і засновники Фонду допомоги дітям Чорнобиля Надя Матківська та д-р Зенон Матківський

Генрі Вінклер, кіно-актор і член ради директорів фундації „Діяльність заради дітей", і д-р Христина Дурбак, організатор конференції

„Чорнобильські дзвони" в головній квартирі ООН

Японський „Дзвін миру" звучав на церемонії „Чорнобильські дзвони"

В. о. Постійного представника України в ООН Валерій Кучинський промовляє на церемонії „Чорнобильські дзвони"

ООН. – 26 квітня у головній квартирі ООН в Нью-Йорку відбулася церемонія „Чорнобильські дзвони" в пам'ять жертв однієї з найбільших трагедій людства – аварії на Чорнобильській атомній станції.

„Цей дзвін, знаний як „Японський дзвін миру", має ще раз нагадати міжнародному співтовариству про трагедію, привернути увагу до тих тяжких наслідків, які ще довго даватимуться взнаки в Україні, Білорусі і Російській Федерації, спонукати до об'єднання зусиль в ім'я порятунку наших майбутніх поколінь", – підкреслив виконуючий обов'язки Постійного представника України в ООН посол Валерій Кучинський, виступаючи від імені трьох постраждалих країн під час церемонії „Чорнобильські дзвони".

Почесну місію озвучити площу перед будинком ООН дзвоном в пам'ять про Чорнобиль здійснив заступник Генерального секретаря ООН Кензо Ошіма. Він висловив упевненість, що цей захід стане традиційним символом єднання та співробітництва у допомозі людям, які страждають від наслідків Чорнобилю.

„Дзвін миру" Японія подарувала ООН 8 червня 1954 року. Той дзвін, відлитий з монет, подарованих делеґатами 60 країн, які брали участь у Генеральній конференції ООН у Парижі в 1951 році, має три фіти і три інчі в ширину і два фіти в діяметрі, а важить 256 фунтів.

Цей дзвін дзвонив вперше 4 жовтня 1966 року – на відзначення 1-ої річниці візити Папи Павла VI до головної квартири ООН. Кожного року „Дзвін миру" дзвонить під час відзначення міжнародного свята Earth Day.

Постійне представництво України при ООН

Преса про нового посла Росії в Україні

„Українська правда“ (Київ): ***„США і ЕС віддали українську економіку Росії“***

Росія намагається зробити Україну повністю залежною від Москви. І з цією метою до Києва їде Чорномирдін. Так вважають у американському Центрі стратегічного прогнозування Стратфор. Робитися це буде шляхом російських інвестицій в українську економіку. Через це обмежуватиметься можливість української влади політично відмежовуватися від Москви. І врешті-решт Кремлю вдасться політично приборкати Україну, в якої не залишиться іншого виходу, ніж підкоритися. Таку прогнозу для України зформулювали американські оглядачі з аналітичного центру Стратфор, що базується у Остіні, Тексас.

Спочатку Україна матиме користь зі співпраці з російськими олігархами, але посилення ролі російських інвестицій у далекій перспективі обмежуватиме політичні маневри Києва, – передає зміст доповіді „Чорномирдін фіктивно підтримає Україну“ українська служба радіо „Свобода“. Тепер Росія замість відвертого політичного тиску обрала більш завуальований шлях – економічну інтеґрацію з Україною. А відставка Віктора Ющенка і пов'язаний з нею черговий відтік західнього капіталу з України грають на руку Кремлю. Призначення ж Чорномирдіна обіцяє Україні вливання чималої кількості капіталу з Росії. Пояснюють аналітики Стратфору це тим, що Чорномирдін має сильні зв'язки з успішними російськими олігархами, котрі мало цікавляться політикою.

„Чорномирдін цілком здатний виконати поставлені перед ним завдання – посилити економічну контролю над Україною, вирішити з нею проблему боргів і одночасно задобрити Европу. Адже роля України, як транспортного коридору для російських енерґоносіїв, значно пом'якшує російський вплив на Европу.

Очевидно, спочатку, аби забезпечити транспортування газу до Европи, Чорномирдін запропонує спільні підприємства між українськими компаніями і Газпромом. В обмін на це Україна могла б розрахуватися з боргами, віддаючи російським компаніям акції у газопроводі. Попри те, що газотранспортна мережа швидше за все залишатиметься українською, вплив Москви збільшиться“, – йдеться у коментарі Стратфору.

Крім газової сфери, експерти тексаського центру передбачають використання в російських інтересах „фактично усіх найприбутковіших ділянок української економіки – літакобудування і космічної галузі“.

А найголовніше, що прогнозують американські оглядачі, – це те, що Сполучені Штати та Европейський Союз не протестуватимуть проти поширення в Україні російського приватного капіталу, але виступатимуть проти політичного домінування Росії. „Врештірешт, Росії вдаватиметься обмежувати вплив України, оскільки українська влада не має іншої економічної альтернативи, а головне, що це буде вигідно найвпливовішим олігархам обох країн“.

„Нови дзєннік“ (Нью-Йорк): ***„Амбасадор чи намісник“***

Рішення президента В. Путіна може виходити поза не позбавлене сенсу прагнення затіснити зв'язки з великою країною, яка відірвалася від СССР, а тепер потрапила в політичні і господарські негаразди. Не значить також, що, Кремль прагне тільки мати справного посланця в столиці найважливішого з членів СНД. Колишній прем'єр зазначається як особа, здатна докорінно змінити взаємини між обома країнами і навіть матеріялізувати мрії про відновлення імперії.

Російські засоби масової інформації звертають увагу на те, що еліта Києва і сам Кучма зрозуміли марність небезпечної для народу гри проти Москви. Як доказ прагнення поліпшити взаємини між обома країнами вони наводять... усунення з посади незалежного прем'єра Віктора Ющенка, який після тривалого застою спромігся досягнути перших господарських успіхів. Головним завданням нового російського посла, переконують російські засоби масової інформації, стане пожвавлення спільних економічних і громадських контактів, щоб швидше матеріялізувати гасло „Разом до Европи“.

Агентство Інтерфакс передбачає поліпшення російсько-українських взаємин за американсько-канадською моделлю: вільний переплив людей і товарів, капіталу та інформації між двома державами, а також спільну візову і митну системи. Не виключено, що до нового союзу приєднаються Молдова і Білорусь.

Водночас в незалежності України зацікавлені як її найближчі сусіди, так і Західня Европа, і США. Сильна Україна перегороджує шлях усе більш націоналістичному і авторитарному Кремлю до кордонів НАТО. Інтеґрація великого, майже 50-мільйонного народу з Росією може привести до відродження імперії, яка загрожуватиме світові.

Чехи вважають Росію загрозою

ПРАГА, Чехія. – 49 відсотків чехів, згідно з даними опитування чеської соціологічної служби СТЕМ, вважають, що Росія становить велику військову загрозу їхній країні, повідомило чеське аґенство новин ЧТК. Згідно з даними опитування, 38 відсотків та 68 відсотків опитаних громадян Чехії вважають, що Німеччина також загрожує Чехії, відповідно, у військовому й економічному пляні. Оприлюднені 9 травня результати також засвідчили, що лише 14 відсотків опитаних чехів вбачають економічну загрозу з боку США. Крім того, 41 відсоток респондентів визнав, що з Росії походить загроза організованої злочинности та тероризму. Україну вважають джерелом такої загрози 33 відсотки опитаних, тим часом як лише 9 відсотків респондентів висловили побоювання, що терористичні акції на території Чехії здійснюються групами з Балканського півострову.

Делеґація Евросоюзу у Чечні

ҐРОЗНИЙ, Чечня. – Делеґація Европейського Союзу, яка минулого тижня 9 травня відвідала Чечню, заявила, що попри початок спроб відбудови Ґрозного, російська адміністрація ніколи не зможе припинити конфлікт з чеченськими повстанцями – допоки здобуде довіру народу.

Керівник делеґації Евросоюзу, посол Швеції в Москві Свен Ґірдман сказав, що Ґрозний цілком зруйнований, там немає ні води ні електрики. Десятки тисяч біженців, які вирятувались з міста, відмовляються повернутись до Ґрозного через страх. В інтерв'ю Бі-Бі-Сі Свен Ґірдман сказав: „Ми побачили, що місто Ґрозний зруйновано. Коли ми літали над містом у вертолеті, ми не побачили жодного цілого будинку. Звісно, дуже тяжке становище цивільного населення, в тому числі – майже ста п'ятдесяти тисяч біженців в Інґушетії і майже ста тисяч цивільних осіб у Ґрозному.

„ЕКОР“ надійно захищає від радіації

Д-р Артур Корнієв, дослідник проєкту „ЕКОР“ при Чорнобильській АЕС.

Під зруйнованим вибухом чорнобильським реактором залишилось багато радіоактивного пального, з якого потрапляють у довкілля смертельнонебезпечні радіонукліди. Для захисту від них пробували застосувати різні гравітаційні матеріяли, але марно – найщільніший цемент від радіації руйнувався і радіонукліди виходили назовні. Російські вчені створили хемічний ізоляційний матеріял „екор“, який виявився дуже ефективним для захисту від радіації. Він заливається у потрібне місце, як тісто, еластичною плівкою надійно вкриває відходи будь-якої конфіґурації і не перепускає радіонукліди. Українські вчені випробували „ЕКОР“ при найбільшій дозі радіації – безпосередньо під зруйнованим реактором. Дослід почато у Чорнобилі в березні минулого року, й відтоді „екор“ надійно захищає довкілля.

Оскільки інституті, який створив цей ізоляційний матеріял, не мав коштів на продовження досліджень, американська фірма „Евротек“ узялася за вироблення патенту і впровадження нового ізоляційного матеріялу. Її працівники д-р Леонід Хотін і Петро Гулько переконані, що „ЕКОР“ буде одним з провідних ізоляційних матеріялів найближчого майбутнього. Адреса фірми: P.O. Box 269, Smallwood, NY 12778. Телефон (845) 583-5650.

Новий матеріял несе надію Україні, яка усе ще страждає від чорнобильських викидів.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Традиційний „Оселедець“ Українського Золотого Хреста

ЧИКАҐО. – 1 квітня в залі Культурного осередку при численній участі членок УЗХ і запрошених гостей відбувся традиційний „Оселедець“ УЗХ 12-го Відділу. Голова відділу Н. Кузик відкрила імпрезу і привітала оо. Митрата Івана Кротеця й Ярослава Свищука, Генерального консула України д-ра Бориса Базилевського з дружиною, консула Людмилу Протасову з колективом працівників, голову Головної управи УЗХ Наталку Іванів, членкинь УЗХ та гостей. Своїм коротким словом голова згадала про історію та благородно-харитативну діяльність УЗХ, а особливо про матеріяльну допомогу вдовам і сиротам в Україні.

Після обіду відбулася музично-вокальна частина. Першим виступив соліст-баритон Богдан Косопуд, який відспівав дві пісні при фортепіяновому супроводі Зенона Модрицького. Далі виступило (вперше після смерти їх диригента св. п. д-ра Володимира Кассараби) наше славне тріо (Наталія Масник, Люся Олексюк та Віра Жулинська), які відспівали кілька пісень-романсів при фортепіяновому супроводі Орисі Покорні.

Відбулося жеребкування на виграш образу св. п. Міки Дацишин, вишиваного торта Лялі Савин та інших речей, а також традиційне „бінго“. Цю частину імпрези підготували Катруся Домашевська, Ліда Канафоцька, Люба Мартинюк, Ірена Белей та Орися Пундій. Дохід призначено на осередки Суспільної служби в Україні.

Д-р Павло Пундій

ЧИКАҐО, Ілл. – Лора Лин Раєн, дружина іллинойського губернатора Джорджа Г. Раєна, була господинею імпрези, яку влаштував її чоловік в честь Етнічних жіночих організацій у Центрі ім. Джеймса Р. Томсона. Імпреза включала понад 30 виставових столів різних жіночих організацій з культурними надбаннями їхніх народів і матеріялами про доброчинну діяльність тих організацій. На фото: З Першою лейді штату Іллиной – представниці Вівтарного і Вервичного товариства української католицької церкви св.Йосифа, зліва: Розалія Дідс, Лора Линн Раєн і Флоренц Козира.

Перша Лемківська Ватра в США

ЕЛЕНВІЛЬ, Н.Й. – На сумівській оселі 8 -10 червня відбудеться Перша Лемківська Ватра в США. Метою цієї події є дати можливість лемкам зі США і Канади зустріти своїх сусідів, приятелів і мешканців з різних сіл Лемківщини. Програма ватри-зустрічі буде свобідною та включатиме дві забави у п'ятницю і суботу вечором при звуках оркестри „ На здоров'я“. Під час дня, в суботу, відбуватимуться гри копаного м'яча, організовані Марком Гованським. Буде також мистецька програма, вповні виповнена лемківською тематикою. Офіційне запалення ватри відбудеться в суботу вечором. У програму включатиметься традиційне печення безрог і барана. Служба Божа в неділю, 10 червня, о год. 10:30 перед полуднем. Цього ж дня о год. 1:00 по полудні виступить з дуже цікавою доповіддю мґр. Діяна Гованська, стипендіянтка Фулбрайта. Магістерський науковий ступінь вона здобула в Колюмбійському університеті, а стипендію використала на дворічні дослідження акції „Вісла“ та тих її учасників, що вижили. Досліди допровадили Діяну до хижі її дідів, яких польський комуністичний уряд вивіз до концентраційного табору Явожне. Її досліди будуть використані у книжці, котру зараз підготовляє до друку. Доповідь очікується цікавою і хвилюючою, бо Д. Гованська є не тільки науковцем, але динамічною молодою лемкинею, гордою своєї спадщини.

Офіційне відкриття відбудеться в суботу, 9 червня, о год. 2:30 по полудні, початок концерту – о год. 5:00, а забави – о год. 9:00 вечора. Кімнати можна замовляти в заряді оселі СУМ.

Зенко Галькович

Баль інженерів у Філядельфії

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – Тут в суботу, 10 лютого 2001 року, в приміщенні готелю Парк Гаєт, успішно відбувся традиційний баль Філядельфійського відділу Товариства Українських Інженерів Америки. Цьогорічний баль інженерів складався з трьох частин: презентації дебютанток, бенкету та забави з танцями при звуках оркестри „Темпо“.

Після одногодинного коктейлю, в 7 год. вечора, інж. Б. Захарчук, голова Філядельфійського відділу ТУІА, відкриваючи імпрезу, привітав присутніх гостей, побажав усім смачної вечері та приємної забави. Після відкриття балю, почалася презентація дебютанток і їх партнерів. Ними були (в дужках подаємо партнерів): Александра Р. Біда (Микола Пилип), Юля Вендирворт (Адріян Оришкевич), Александра Г. Гаркинс (Димитрій Возній), Стефанія А. Гомик (Роман Ганкевич), Наталія С. Гудь (Павло Мулик), Лада Р. Пастушак (Ярослав Добрянський), Христина А. Портер (Ґордон Джастис), і Наталія Х. Процюк (Адріян Кордуба).

Члени комітету дебюту: Ярослава Галавай, Андрея Калита, Марійка Циган, Маруся Циган, Оксана Повзанюк і Володимир Повзанюк. Дебютанток приготовляла та за них відповідала Я. Галавай, їх привітав інж. Б. Захарчук, а представляв інж. С. Білик – майстер церемонії. Інж. Б. Захарчук вітав і декорував відповідною стрічкою кожну дебютантку, при допомозі своєї дружини Дзвінки та Я. Галавай.

Після закінчення презентації дебютанток почався бенкет. Молитву провів о. Орест Михайлюк. Після бенкету почалася танцювальна забава. Забаву започаткували дебютантки зі своїми партнерами, а відтак дебютантки танцювали з батьками. На бенкеті було 250 осіб, а на забаві понад 500. Розміщення місць при столах було в руках д-ра Лариси Заїки, якій допомагав інж. Осип Німилович. Обидвоє вив'язалися зі своїх обов'язків дуже добре.

Баль приготовив комітет в такому складі: інж. Б. Захарчук – голова, Осип Німилович, д-р Л. Заїка, інж. І. Ковалів, інж. В. Камінський, інж. І. Стефанів, інж. В. Горбовий, інж. О. Хабурська, інж. М. Борецький, інж. М. Білас, д-р О. Білик, д-р С. Білик, інж. Н. Смолинець, інж. І. Тимчук і інж. П. Штомпель. Під час балю допомагали: інж. М. Борецький, інж. В. Горбовий і інж. І. Тимчук. Усім їм належиться признання за успішне проведенні імпрези.

М. Борецький

Дебютантки і їх партнери з членами комітету балю інженерів у Філядельфії.

Тарас Петриненко: „Шоу є – бізнесу немає”

Народний артист України, лавреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, частий гість нашої громади, Тарас Петриненко розмірковує про те, щоб сьогодні відбувається на авансцені українського „шоу-бізнесу“ й за його лаштунками.

Про Ігоря Білозора

– Незабаром рік, як не стало Ігоря Білозора. Але привид його смерти й досі блукає світом. Напевне тому, що вона залишається не просто ще одним „знаком біди”, а певною точкою відліку. За дивним збігом обставин, ми з вами, Тарасе, сидимо тепер за тим же столом, що й сиділи з Ігорем під час його останнього приїзду до Америки. Як ви – людина з того самого світу пісні тепер, з деякої відстані часу оцінюєте те, що відбулося у львівському ресторані „Цісарська кава”?

– Ми з Ігорем справді були людьми одного кола, хоч і не належали до одного товариства. Він створив успішний ансамбль „Ватра” й відкрив Оксану Білозір. Знаю, що Ігор пробував відзначити 20-ліття „Ватри“, але не знайшов для того жодної копійки. Можливо, те, що я зараз скажу, – страшні слова, але Білозір не міг своєю творчістю зробити більше, ніж він зробив своєю смертю.

– Тобто, на ваш погляд, скандальне рішення львівської місцевої влади „Про захист звукового простору” – це і є реальна ціна його смерти? Адже реальної національної політики в сфері українського видовищного, тобто „шоу-бізнесу“ як не було, так і нема?

– У тім то й біда, що такі питання, на мій погляд, мають вирішуватись, принаймні, на рівні інформаційного простору та авторського права, а не різноманітних табу. Французи, наприклад, не забороняють у своєму „звуковому просторі” голлівудські фільми, але за них беруть зовсім інші гроші, ніж за свої національні. В нас гонорари артистів з Росії, які гастролюють в Україні, на наших теренах набагато перевищують ті прибутки, які вони отримують від аналогічних концертів у себе на батьківщині. Якщо вони вдома продають квитки по 8–10 долярів, то в Україні – по 50–100. А „найкрутіші” зірки російської естради на кшталт Алли Пугачової взагалі менше, ніж за 100–150 тисяч долярів на головній київській сцені, Палацу „Україна”, виступати не погоджуються.

Про експансію

– А ви конкуруйте...

– Легко сказати. Спробуйте конкурувати в умовах війни. Причому, війни зсередини, коли йде майстерно продумана експансія Москви на українські терени. Інформаційна, культурна, мистецька... Москва ще на початках державности створила для свого „шоу-бізнесу“ максимально сприятливі умови: підтримала на рівні спонзорства й меценатства, запровадила пільгові податки... А ми ж сьогодні не можемо вимолити у своїх законодавців й уряду пільгового оподаткування на доброчинну діяльність, спрямовану на підтримку національного видовищного бізнесу. Про що й говорити, коли улюблений співак Президента України – й він заявляє про це публічно – російський співак Йосип Кобзон.

– Але ж, наприклад, українські групи „ВВ”, „Океан Ельзи” сьогодні успішно гастролюють російськими просторами...

– Це швидше виняток, ніж правило. Й вони мають можливість гастролювати за кордоном лише тому, що в них вкладено російські гроші.

– Ірина Білик заспівала раптом російською мовою, а Таїсія Повалій – лавреат першого фестивалю „Слов'янський базар” випустила цілком російськомовний компакт диск, – а деякі зірки української естради взагалі перебралися на російський небосхил – ця тенденція також пояснюється умовами тих, хто замовляє музику?

– Звичайно. Все це пов'язано з коньюнктурою, а коньюнктура – з грошима. Люди, котрі мають в Україні великі гроші, насправді пов'язані з нашою державою лише територіяльно, а не духовно-душевно чи патріотичними переконаннями. Справжні ж щирі патріоти, які хотіли б підтримати, великих грошей не мають. Артисти ж хочуть також жити, ось і тримають ніс за вітром...

Про повернення

– Але ж настільки мені відомо, Тарасе, вам пропонували згадати своє „російське” минуле й випустити російськомовний альбом, а ви відмовились...

– Відмовився тому, що для мене це принципове питання. Я виростав у зрусифіковано-зманкуртизованому Києві, але в інтеліґентній українській родині. Й коли був ще не зовсім свідомим того, що відбувається довкола, публіка, інтеліґентна й навколомистецька, нерідко

Тарас Петриненко

морщила носа: „Такой харошій мальчік, но с такім дурацкім імєнєм да, к тому же, гаваріт на таком калхозном язикє...”. Підростаючи, я почав розуміти зміст цих здивувань. Як правило, у відповідь одні діти пристосовуються до обставин, в інших виробляється комплекс неповноцінности, ще одні – чинять опір. Я належу, напевне, до третьої категорії. Попри те, що вже тоді моя мама Діяна Петриненко була відомою оперною співачкою, я завжди мав величезні ідеологічні непорозуміння з офіційною владою Спілки композиторів. Мені заборонили виконувати власні пісні, я змушений був майже 8 років працювати в Росії. Після того, як став відомим на весь Союз, повернувся до Києва шанованим і потрібним. Тоді в мене не було своєї держави, тепер – є. І я пробую робити все можливе, щоб вона була не лише декляративно незалежною територією. Тому й виступаю там, де, з комерційної точки зору, дуже невигідно й не дуже затишно.

– Колись, на жаль, в Україні це було правилом: якщо твого таланту не помічають вдома, поїдь до Москви, до Торонто, до Нью-Йорку – й повернись додому знаменитим. Сьогодні українські „зірки” до рідних порогів із-за кордонів повертаються?

– Хібащо провідати матір чи побачитись з друзями. Минулого року на фестивалі „Слов'янський базар” у Білорусі, де мені випала місія голови журі, я зустрів українських співаків, які працюють у „Метрополітен-опера”, Віденській опері, й яких знає весь світ, тільки не знає сама Україна. Третина, а то й половина, сучасної російської естради – це вихідці з України: Руслан Горобець, композитор, аранжувальник, який обслуговує ту ж Аллу Пугачову і який написав новий „альбом” для Лариси Доліної – одеситки, Наталя Корольова, котра була Поривай, Володимир Кузьмин, Валерій Меладзе... – я можу продовжувати й продовжувати.

– Кажуть, що ви після перших своїх гастролей до Канади залишили там половину свого гурту „Гроно”, а після турне по Америці – другу половину...

– Так. І в Канаді і в Америці я маю свою гронівську „діяспору” – після Канади справді повернувся до Києва лише з солісткою та „ударником”. Хлопці мої тут влаштувалися, кожен по-своєму, здається, не шкодують. Ми залишились друзями і я за це дуже вдячний.

Про нас

– Тарасе, а якщо за великим рахунком, український „шоу-бізнес“, як явище культурного життя в світі існує?

– „Шоу“ є – бізнесу немає. Але поза українським простором я себе не мислю. Інша справа, мені хотілося б, аби все, що робиться в культурно-мистецькому житті тут (фестивалі, концерти і т. ін.) та й в Україні було професійнішим, майстернішим, сучаснішим. І своє завдання я вбачаю в тому, щоб вблагати, закликати, змусити українців нарешті заповажати самих себе. Бо ми, як мінімум, маємо для своєї гордости співаків, котрі прославляють оперне мистецтво світу, футбольну команду „Динамо”, братів Кличків...

– Тараса Петриненка з його піснею „Україна”...

– Дякую. Це аванс.

Вела розмову **Катерина Кіндрась**

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

26 - 29 травня – День пам'яті на Союзівці. Тел. (845) 626-5641, ext. 141. Початок о 9-ій вечора.

◆

26 травня – наукова конференція, присвячена пам'яті Симона Петлюри в УОКЦентрі (700 Cedar Rd., Jenkintown, Pa). Початок о 3-ій годині.

◆

26 травня – доповідь д-р Елеонори Соловей „Невпізнаний гість: доля і спадщина поета Володимира Свідзінського“ в НТШ А (63 Fourth Ave., New York). Початок о 5-ій по полудні.

◆

27 травня – відкриття нового бюра Української Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ в Українському Народному домі в Трентоні, Н. Дж. (477 Jeremiah Ave.). Початок о 12-ій дня.

◆

2 червня – матуральна забава шкіл українознавства метрополії Нью-Йорку в Ramada Hotel (130 Route 10, East Hanover, NJ). Початок о 7:00 вечора. Тел.: (973) 992-1017.

◆

2 червня – концерт капелі бандуристів з Дітройту в церкві Матері Божої Скорботньої при 3055 Bloor Ave. West, Торонто, о 8-ій год. вечора.

◆

2 червня – Український спортовий клюб в Нью-Йорку запрошує громаду спостерігати змагання з футболу національних збірних команд України і Норвеґії у відбірковій грі Чемпіонату світу-2002. Адреса: 122 Second Avenue між 7th and 8th St. Телефони: (212) 475-1340 та 477-0344.

◆

2-3 червня – концерти Софії Ротару в Атлантик-Ситі, Н. Дж. (2 червня – Taj Mahal, о 2-ій і 7-ій год.) і Чикаго (3 червня – Chicago Theatre, о 7-ій вечора).

◆

3 червня – річні збори Українського Музею в Нью-Йорку (203 Second Ave.). Початок о 2-ій годині.

◆

9 червня – спортове товариство „Тризуб“ проводить 25-ті річні змагання з ґольфу в „Limekin Golf Club“. Початок о 11:15. Відбудеться бенкет. За довідками звертатися до Юрія Тарасюка телефоном (215) 860-5822.

◆

9 червня – Українська оселя в Лігайтоні проводить 9-ий щорічний козацький річковий сплив на плотах . Довідки: Стефан Білинський, тел.: (215) 656-8521.

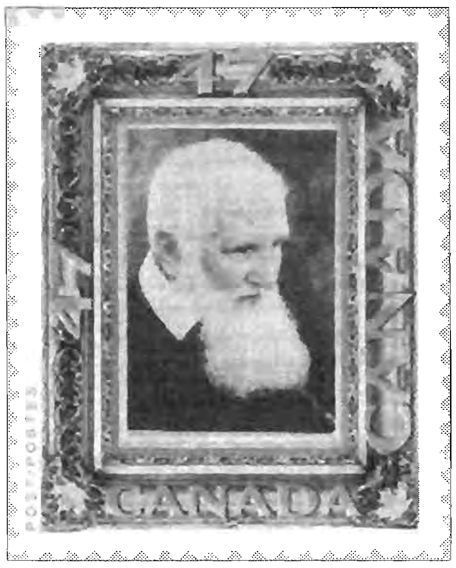
◆

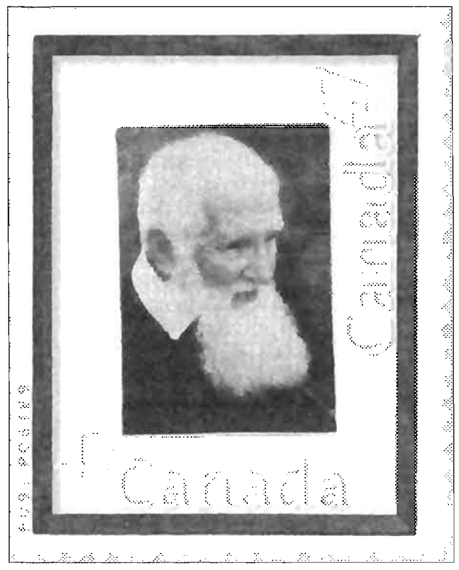
20–24 червня – 36-та наукова конференція і 29-ті загальні збори Українського Лікарського товариства Північної Америки у Феніксі, Арізона, у готелі Білтмор. Запрошуються усі українські лікарі та їхні родини. За інформаціями телефонувати: 1-888-RX-UMANA.

Оголошення в розділі „Календарець подій“ вміщуються тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями. В розділі можуть безкоштовно вміщуватися повідомлення про громадські події, що проводяться без оплати вступу. Тел. відділу реклями (973) 292-9800, дод. 3040.

УКРАЇНА І СВІТ

Поштові марки Канади на честь Митрополита Андрея Шептицького

Цього року припадає 100-та річниця інтронізації Владики Андрея Шептицького на Митрополичий престіл у Львові. Щоб вшанувати його пам'ять, на замовлення Управи Братства Українців Католиків Канади Торонтської Епархії, канадська пошта видала дві марки, на яких зображено Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького. Марка ввійшли в обіг 17 квітня. Номінальна ціна однієї марки – 47 центів. Марки можна замовити (один аркуш з 25 марками за 37.50 канадійських доляра, 25.00 долярів США) у Володимира Турика. Адреса: Wolodymyr Turyk, 2201 Rambo Road, Mississagua, ON, Canada L4Y 1X8. Tel.: (905) 270-5693. Заохочуємо українську громаду посилати якнайбільше листів з маркою на честь Митрополита Шептицького. Це буде чудовим дарунком для вашої родини, друзів та знайомих, а також пошаною до великого сина України – Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Управа БУКК
Торонтської Епархії

Шевченкові дні у Скандинавії

140-річчя з дня смерти Т. Шевченка та 15-ту річницю трагічної аварії на ЧАЕС українці Данії та Швеції відзначали спільно 24 квітня в столиці Данії – Копенгаґені. Академію на пошану Т. Шевченка відкрив радник посольства України Юрій Павлов і надав слово голові української громади П. Кузьмі-Балицькому, який розповів про те, як українці Данії вперше відзначили 60-річчю смерту Т. Шевченка у березні 1921 року. Тоді відбулося дійство в українському посольстві, де послом був д-р Дмитро Левицький, а консулом Марія Донцова (дружина Д. Донцова). Після 80-річної перерви ми знову величали Т. Шевченка в посольстві України в Данії. Наші діти і онуки читали вірші і співали пісні на слова нашого найбільшого поета і борця за волю України. Діти вивчали вірші Т. Шевченка українською і англійською мовами. Професійна артистка – бандуристка з Тернополя Олена Марчило зіграла кілька пісень на слова Т. Шевченка.

Петро Кузьма-Балицький,
голова української громади в Данії

Українські дипломати з організаторами Шевченкового свята.

„Міс Україна-2001"

Олександра Николаєнко

28 квітня у Києві відбувся 11-ий Національний конкурс краси "Міс Україна-2001". У ньому перемогла студентка Одеської національної юридичної академії 19-літня Олександра Николаєнко. „Міс Україна" візьме участь у міжнародних конкурсах краси „Міс світу-2001" восени цього року і „Міс Всесвіт-2001" у травні наступного року.

Й від них залежить майбутнє України

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. –Усе більше стипендіятів з України приїздить до американських університетів. Тому відвідини в редакції „Свободи" чотирьох студентів під проводом проф. Івана Головінського, що зараз перебувають на річній стипендії в Ратґерському університеті, послужили за приклад успішного обміну студентською молоддю між обома країнами. Гостями редакції були аспіранти, які вчаться вже на маґістерському рівні. Вони здобули однорічну стипендію ім. Едмунда Маскі, яка закінчиться влітку нинішнього року.

– В університеті Ратґерс за останніх сім років відбули перевишкіл досі вже 22 студенти з України, – розповідає проф. І. Головінський. – Загалом близько 250 студентів з українських університетів перебували тут на стипендійних програмах. Плянуємо весною 2002 року влаштувати з'їзд в Україні усіх студентів, які навчалися за кордоном.

– А як ви сприймаєте навчання за американською методикою? – запитую у наших молодих гостей.

І тут вони наввипередки подають приклади того, що для них корисне, а що відрізняється від звичного. Отож, передусім їм видається дуже корисною свобода вибору навчання, добору предметів і методів, добре розвинута програма для дорадників у вищих навчальних школах, далеко ширша комп'ютерна програма.

Усі четверо плянують після повернення додому якнайбільше використати набутий досвід і і викладати у вищих школах.

Цікаві думки викликала проблема вивчення англійської мови в Україні. Як зазначив проф. І. Головінський, представляючи молодих аспірантів, вони знають англійську мову краще, ніж він. Проте гості одностайно визнали, що такі поїздки до чужих університетів дуже допомагають у вдосконаленні англійської мови, а також у засвоєнні поширеної американсько-англійської мови, тоді як в Україні обов'язковою є оксфордська.

Усі четверо стипендіятів мають надію впроваджувати у вищих школах зміни у системі навчання, тісно співпрацювати із педагогічними інститутами, впроваджувати навчання для дорослих, розпрацювати авторську програму – одне слово, використати набуті впродовж року знання і досвід. Молоді люди приїхали до США з різних сторін України – Олеся Фаленчук з Чернівців, Мирослав Гонтарюк – з Хмельницького, Ольга Чабан – з Черкас і Ольга Дацків – з Тернополя. Розповідають, що тут вони себе вперше пізнали, подружилися, увійшли до студентської громади при університеті Ратґерс, а з їхньої розповіді можна відчути, що почуваються вони тут дуже добре.

Проф. І. Головінський, який допомагає у цій вимінній програмі, має вдоволення із приїзду цих молодих людей, бо вірить, що й від них залежить краще майбутнє України.

О. Кузьмович

Студенти з України з проф. І. Головінським в редакції „Свободи".

Україна у фокусі 6-ої конвенції Асоціяції вивчення національностей

НЬЮ-ЙОРК. – 5-7 квітня в Будинку міжнародних відносин Колюмбійського університету відбувалася Шоста щорічна конвенція Асоціяції вивчення національностей. З часу свого першого проведення цей науковий форум став чи не найвпливовішим і найавторитетнішим міжнародним зібранням фахівців, які займаються суспільними проблемами країн колишнього комуністичного бльоку, в тім і України.

Велика питома вага конвенції у науковому світі пояснюється багатьма причинами. Серед них – висока якість досліджень, про результати яких доповідається, участь вчених авторитетів, вже визнаних у своїх галузях, і молодих, які починають свою кар'єру, імпозантна географія доповідачів (Північна Америка, Европа, Азія, Австралія), представленість на ній провідних дослідницьких центрів світу, широка тематика студій, поєднання в аналізі наукових проблем внутрі- і міждисциплінарних підходів, зосередженість на найактуальніших питаннях життя постсовєтських суспільств.

Все це ґарантує пізнавальну привабливість конвенції для кожного, хто цікавиться країнами Центральної та Східньої Европи і новонезалежними державами Евразії, в тім і Україною.

Темою Шостої конвенції АБН було „Державотворення, минуле і сьогодення: суспільство, економіка, безпека". Загалом в межах конвенції працювало понад сто (109) проблемних панелей, круглих столів, відео-показів, організованих у вісім ґеополітичних бльоків: Середня Азія, Центральна Европа і Балтія, Кавказ, Супрареґіональний бльок, Росія, Україна, Юґославія і Балкани, та окремий бльок відеопоказів. Починаючи ще з першої конвенції АВН у 1996 році, Україна незмінно фіґурує серед найактуальніших предметів дослідження. Цього року українська проблематика обговорювалася в межах десяти окремо зорганізованих „українських" та інших міжреґіональних чи міждисциплінарних панелей.

Чисто „українські" панелі включили зокрема доповіді: „Економічна реформа: минуле і теперішнє", „Розвиток української економіки", „Справа Ґонгадзе, преса, і політична криза в Україні", Соціяльна структура в Україні", „Національна тотожність і зовнішня політика в Україні", „Національна і етнічна нетерпимість в Україні, „Мова в Україні", „Ідентичність в Україні", „Реформа освіти в Україні", „Безпека України".

Всі без винятку згадані панелі викликали жваву зацікавленість серед тих, хто приїхав послухати доповіді і взяти участь у їх обговоренні – рідко коли у відведених для засідань авдиторіях лишалися вільні місця. Однак незаперечно найбільший інтерес викликав „круглий стіл" у справі Ґонґадзе. Вбивство відомого тепер далеко поза межами України журналіста і спричинена ним найглибша за роки незалежності політична криза були темами обговорення.

Особливу актуальність дискусії надавала присутність серед головних доповідачів Олени Притули, журналістки з Києва, яка заступила на посаді головного редактора інтернет-видання „Українська Правда" Георгія Ґонґадзе, та директора української редакції Радіо „Свобода" Романа Купчинського, який причинився до оприлюднення в Україні і світі матеріялів майора Миколи Мельниченка із записами розмов у кабінеті Президента Кучми.

Хоч організатори круглого столу з Американської асоціяції українознавства підкреслювали суто науковий, аналітичний характер дискусії, її непричетність до конкретних політичних партій чи програм в Україні, всі без винятку виступи були гострою критикою кланово-олігархічної системи влади в Україні і її головного представника, Президента Леоніда Кучми – як винуватців глибокої кризи українського суспільства.

Криза і неґативні тенденції в українському суспільстві аналізувалася також в межах інших панелей, зокрема в доповідях: „Плянування родини, аборти та скорочення населення" (Олег Воловина), „Нелеґальна торгівля жінками в Україні" (Джейн Рад), „Зубожіння населення в Україні" (Стівен Вайтфілд), „У невизначеному стані: фінансова та бюджетна політика в Україні" (Верена Фриц), „Суспільний капітал і приватизація в реґіонах України" (Іван Качановський).

Головний редактор Інтернет-видання „Українська правда" Олена Притула ділиться думками за „круглим столом" – „Справа Ґонґадзе, преса і політична криза в Україні".

Олександер Зайцев з Львівського Технологічного інституту лісової промисловості доповідає на тему „Політика та індентичність" в межах „круглого стола" „Ідентичність в Україні".

Роман Купчинський, директор української служби Радіо „Свобода", під час „круглого столу".

З доповіддю „Бідність в Україні" виступає Стівен Вайтфілд, Оксфордський університет.

Своєрідною „родзинкою" української програми конвенції АВН став відеопоказ унікальних документальних кадрів незавершеного фільму режисера Марка Перейми „Іміґранти", присвяченого суспільному і культурному життю української громади Нью-Йорку на початку 1970-их років.

Головними дійовими особами фільму, який створювався тридцять років тому в Українському селі Мангетену, були письменник Йосип Гірняк та скульптор Микола Черешньовський. Ці незнані для широкого загалу рідкісні кіноархіви розшукала і підготувала до презентації київська дослідниця Наталя Чечель.

Крім участи в наукових дискусіях, учасники конвенції мали нагоду ознайомитися і придбати останні публікації двох десятків видавництв, присвячені постсовєтським країнам: за встановленою традицією і межах форуму було організовано виставку-продаж книжок. Наступна конвенція Асоціяції вивчення національностей відбудеться в Колюмбійському університеті 11-13 квітня 2002 року.

Юрій Шевчук

В Україні видано працю про УГВР

У Полтавському видавництві „Зоря" вийшла з друку монографія д-ра Олександра Панченка „Українська Головна Визвольна Рада", в якій автор розглядає УГВР не тільки як верховне політичне керівництво визвольної боротьби українського народу під час Другої світової війни і після неї, а й як структуру державно-правного характеру. В такому пляні автор накреслює місце УГВР в історії України XX століття. Він аналізує історичні передумови постання УГВР, юридичні засади і творення, організаційну побудову, устрій, плятформу, порівнює її з попередниками в періоді української демократичної революції 1917 і наступних років, а також з формаціями типу екзильного уряду УНР, Українського Державного Правління 1941 року та ін.

Олександер Панченко – адвокат, віце-президент Асоціяції українських правників. Юридичну освіту він здобув у Київському університеті, а докторат права – в Українському Вільному Університеті, у Мюнхені. 40 років тому він закінчив Севастопольське вище військово-морське училище і служив на атомних підводних човнах у Заполяр'ї на посаді командира групи автоматики і телемеханіки ядерного реактора.

Передмову до книжки написав Мирослав Прокоп. Книжка має 255 сторінок друку, коштує 20 долярів. Замовляти можна в пластовій крамниці „Молоде Життя", 308 East Ninth, 9Ave., New York, NY 10003.

Євген Стахів,
Нью-Джерзі

„Просвіта" відроджує українську культуру в Луганську

В Луганську місцева „Просвіта" активно відроджує українську культуру. Шевченківські дні пройшли дуже урочисто. Квіти до пам'ятника Шевченкові були покладені не тільки від національних організацій та партій, але також від адміністрації міста. В Луганському університеті письменник і почесний голова „Просвіти" Богдан Пастух прочитав лекцію „Тернистий шлях генія до рідного слова".

Зростає зацікавлення молоді українською мовою та літературою. Коли набір студентів на російському відділенні Луганського університету значно зменшився, то на українське відділення набір студентів збільшився втричі.

Пекучою проблемою не тільки в Луганську, але і в усій Україні є брак української книжки і преси. Хоч „Наукова думка" в Києві друкує дуже цікаві видання з історії України, народознавства й мовознавства, але вони майже недоступні для читачів через високі ціни та малі тиражі. Наприклад, „Енциклопедія української мови", яка недавно вийшла, коштує 102 гривні, а вчителі отримують 100-120 гривень на місяць.

Головою обласної „Просвіти" на недавніх зборах в Луганську вибрано історика педагогічних знань Луганського університету Володимира Семистяга.

Віра Боднарук,
професор, голова ТУМ-Чикаго

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Українська сюїта" і її творець

З великою приємністю зустрічаємося знову з одним із найвідоміших, популярним серед української громади по той і по цей бік океану композитором Мирославом Скориком. Він частий гість в США, і можна було бачити його на концертах, в яких виконувалися його твори – в Нью-Йорку, Гантері та інших скупченнях нашого поселення. Тим разом він приїхав із свого родинного Львова, з дружиною Адріянною, щоб бути учасником прем'єри свого нового твору, – „Української сюїти", яку наш композитор написав з нагоди 50-ліття Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Нью-Йорку, і її, як ми про це повідомляли у „Свободі", було виконано на великому ювілейному концерті 29 квітня.

– Як сталося, що ви зголилися написати окрему сюїту з приводу 50-річчя цієї установи?

– За шість місяців до ювілею звернулися до мене з цим проханням директори кооперативи „Самопоміч", і я дав свою згоду. Розуміється, із твором було поєднане відвідання Нью-Йорку та участь у цьому святі.

– Чи ви вдоволені із виконання сюїти Квартетом ім. Леонтовича?

– Цек квартет вже не вперше виконує мої твори, і завжди виконання бездоганне.

– Нас, однак, дуже цікавить, як поступає діло із вашою оперою „Мойсей", прем'єра якої готується у Львові?

– Оперу я закінчив, праця увійшла в останню стадію підготови, умовна дата прем'єри – 20 травня. Тому моє перебування у США тим разом коротке. Адже я сам диригую оркестрою і мушу перебувати у Львові, на пробах.

– Чи можете сказати дещо про виконавців, бо ж літературна основа – поема Івана Франка – бездискусійна.

– У головних ролях виступатимуть вокальні сили Львівського оперного театру – Олександер Громиш, Ігор Кушплєр, Володимир Ігнатенко, диригуватиму таки я, уважаючи, що в даній ситуації це найкраще розв'язання справи.

– Уявляю собі, яким великим переживанням є для вас цей ґрандіозний творчий задум.

– Безумовно, це досі мій найбільший музичний твір і він, поруч із мистецьким, має також величезне громадське значення. Про прем'єру цієї опери повідомлений Папа Іван Павло II, і вона пов'язана із плянами Папи відвідати Україну, зокрема Львів. Він виявив велике зацікавлення цим твором, є надія, що, перебуваючи у Львові, Папа відвідає театр, щоб побачити цю оперу, адже він навіть виділив на її створення частину коштів. То ж не дивуйтеся, що ця подія забирає всю мою увагу та силу, живу бажанням, щоб опера „Мойсей" від самої прем'єри мала успіх.

– Надіємося, що ми тут зможемо цей ваш особливий музичний твір побачити, принаймні на відео. Чи буде це можливе?

– Думаю, що так.

* * *

Щодо нас, то ми переважно надіємося лише на це, хібащо декому стелиться шлях до Львова і зможе в оперному театрі слухати цю нову оперу. Досі М. Скорик у своїй великій творчості не мав ще на своєму творчому конті опери, хоча широко відомі інші його твори – наприклад, „Карпатський концерт", що здобув у 1991 році першу нагороду, чи музика до фільму-шедевру „Тіні забутих предків".

Мирослав Скорик

У музичному доробку нашого композитора є десятки творів, якими він надає напрям сьогоднішній музиці України, як композитор і учитель, що виховує цілі покоління молодих наших музик. Зараз він навчає у рідному Львові, де сам був учнем С. Людкевича, і водночас роз'їжджає по світі, знайомлячи шанувальників зі своєю творчістю і пропаґуючи музику інших українських композиторів, особливо з його рідного Львова. А ми можемо тільки радіти успіхами визначного композитора України та побажати йому невичерпної наснаги. Сподіваємося побачити його у нас восени з виконанням нового твору, що його він пише з приводу 25-річчя Українського Музею в Нью-Йорку.

О. Кузьмович

Виставка ікон Дарії Гулак-Кульчицької

ЧИКАҐО. – Три дні, з 6 по 8 квітня, в Українському Національному Музеї тривала виставка ікон українського іконографа Дарії Гулак-Кульчицької. Виставка випромінювала світло, вселяла надію і віру в добро. Відкриття її відбулося напередодні великого свята Воскресіння Господнього і стало духовною подією нашої громади. Тут побували усі, хто любить і цінить мистецтво, виплекане в діяспорі.

Культура нашого народу, розпорошеного по світах і континентах, є винятковою силою українців. Матеріяльним добробутом Америки не здивуєш, проте українці тут можуть гордитися своєю духовністю, не схожою на інші, а тому й цікавою. І серед сотень культур чужинець, що цікавиться мистецтвом, завітавши на виставку ікон Д. Гулак-Кульчицької, впізнає Україну.

Історія іконографії, наче в дзеркалі, відбиває усі вияви духовно-культурного життя народу. Її ікони особливі тим, що насамперед вона прагне відобразити українську матір, бо не має в світі прекраснішої за неї. І ця правда відображена в образах її Богородиці. У всіх її полотнах протікає ніжна мова душі – всі ці почуття близькі до людських і в той же час величність образу Богородиці має свою силу. Стилізація одягу та облич візантійської ікони поступається місцем більш вільному, природному трактуванню. Тільки золоте тло ікон, як у візантійському мистецтві, додає їм відчуття величної святості. Ось такі вони, наші українські ікони, написані українською мисткинею, що проживає у Клівленді.

Д. Гулак-Кульчицька народилася на Тернопільщині. Її стежки перехрещувалися з дорогами життя української еміґрації, що після Другої світової війни будувала своє майбутнє на землях американського континенту. Дитинство, студентські роки проходили в Українському Торонто. Завжди малювала, за порадою батька стала вчителем природничих наук. Вчилася постійно і наполегливо, і досягла успіху в іконографії. Життя у монастирі в Римі та пізнання філософії своїх вчителів, серед яких був іконописець о. Ювіналій Мокрицький, професор Володимир Янів, залишили слід у її світогляді.

Малярство стало частиною її життя. Виставки її робіт демонструвалися в багатьох містах Америки і Канади, її ікони прикрашають українські церкви, ними благословляють батьки молодих на довге і щасливе життя. „Світ – не тільки майстерня, а найвеличніший храм, де будь-яка істота і передусім будь-яка людина – проміння божественного, недоторканна святиня. То ж вирушаючи в життєву дорогу, кожен повинен думати про „собор" своєї душі" – таким акордом закінчувала вчителька Д. Гулак-Кульчицька розмову з учнями старших кляс „Рідної Школи" у Чикаго, що прийшли до музею на виставку. І не в одному юному серці заклали її слова перші цеглинки духовного храму, де поселиться любов до людей і до Бога. Де є життя – там є надія.

Дирекція УНМ висловлює щиру подяку мисткині Д. Гулак-Кульчицькій за виставку, Тані Кузич за організацію її проведення, а також усім працівникам і приятелям музею за співпрацю.

На виставці (зліва): ініціятор Таня Кузич, іконописець Дарія Гулак-Кульчицька.

Марія Климчак

Василь Стефаник

ДО 130-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Співець селянської недолі

Д-р Осип Кравченюк

Що робить твори Стефаника такими унікальними, що в них є таке, що спонукає читача ще і ще читати їх? Адже він залишив нам всього 59 коротких новель, писаних покутською говіркою, не завжди зрозумілою у всіх кутках України, нелегкою до перекладу чужими мовами. Нелегко визначити літературний жанр Стефаникових творів, хоч критики були однозгідні у тому, що усі ці твори „сумні", бо з них визирає бездонне людське горе. Саме воно спонукало Стефаника стати в літературі оборонцем селян. Він сам, як селянський син, відчув ще у школі в Снятині погорду до себе й усього селянського, а насмішки та вороже наставлення до українців у гімназії не могли не вражати його. Тому вже з ранніх літ він ходив у села з доповідями, навчав селян, помагав їм засновувати читальні тощо. Це і був початок формування світогляду Стефаника, доповнений потім впливами Івана Франка, Вацлава Морачевського, Леся Мартовича, Лева Бачинського, поетів „Молодої Польщі" та читанням творів світової літератури.

Пов'язавши свою творчість з селом, Стефаник знайшов свою власну мистецьку форму: він вибрав собі свою дорогу, полюбив її та „не сходив з неї ніколи". А на цій дорозі він бачив людей, що „вбиті по коліна в землю вони у безтямній многості падали і здоймалися" та „читав їх розпуку".

В „Синій книжечці" нещасливий Антін „не той став" після смерти жінки і двох синів. В розпуці він продає і пропиває усе, що мав і „взяв собі від війта синю книжечку службову та й має йти десь найматися, службу собі шукати". Тим часом він сидить і „рахує, аби село чуло, кому продав поле, кому город, а кому хату". „Продав та й авс! Не моє та й решта! Не мо-о-є!", викрикнув Антін, бо знає, що з утратою майна він погибає. В новелі „Новина" Гриць Летючий, втративши жінку, не може дати собі ради з дітьми і два роки терпить з ними нужду. Ніхто в селі не знає, як він живе та що робить, хоч сусіди близько. Врешті-решт він топить меншу із дітей, Доцьку, а старша, Гандзуня, випросилася словами: „Дєдику, не топіть мене, не топіть, не топіть!" „Та як си просиш, то не буду", – каже Гриць, дає їй бучок, аби пса відганяти, а сам задумує іти до міста. По дорозі туди він вступає по кістки в річку „та й задеревів. Мнєоца і сина і світого духа амінь. Очинаш іжи-єс на небесі і на земли... Вернувся і пішов до моста".

Безпомічний Іван нарікає, що в житті мужика „що де у світі є найгірше, то він має то спожити, що де у світі є найтєжче, то він має то віконати" („Кленові листки"). Від недолі на рідній землі він готовий втікати „в світ за очі" і каже: „Якби до тої Канади не було моря, то я би їх (дітей – О.К.) у міх забрав та й би-м пішя з ними туди йшов, аби їх занести далеко від того поругання. Я би ті моря берегами обходив". Маленький Семенко, побачивши в очах хворої мами „дві білі сльози, що покотилися на повіки і замерзли", каже: „Дєдя рано в хоромах також плакали, так головов до одвірка лупили! Заплакані взєли косу та й пішли". Востаннє мама навчає Семенка: „Як віростеш, аби-сте си межи собов дуже любили, дуже, дуже!.. Аби-с помагав їм, аби-с не давав кривдити". Невимовно страждає материнська душа, „кленові листочки розвіялися по пустім полю і ніхто їх позбирати не годен і ніколи вони не зазеленіють...".

Економічну безвихідь і пов'язану з нею втрату ідентичности показує Стефаник в новелі „Камінний хрест". Іван Дідух, відбувши десять років військової служби, вертається додому і застає там лише „хатчину завалену". Батько залишив йому „букату горба, щонайвищого і щонайгіршого над усе сільське поле". Від праці на ньому його „ціле тіло мозиль, кости дрихлаві, що заки їх рано зведеш докупи, то десіть раз йойкнеш". На свому горбі Іван поклав собі „хресток камінний", бо хотів „кілько памнєтки по собі лишити". Тим часом сини переконали його, аби їхав до Канади, бо „ця земля не годна кілько народу здержіти і кількі біді вітримати". Він продає все „щодо крішки" і прощається зі своїми приятелями. Нелегко йому залишати свою хату. Йому „банно" „за найменшов кришков у селі, за нейменшов дитинов, але за тим горбом таки не перебаную", каже він. Не менший жаль йому покидати свій хрест, до якого у хвилини розпуки він бігав і коло якого сидів, бо тоді йому „легше стало". Люди випроваджають його в дорогу й зупиняються перед хрестом. Іван показує його своїй жінці і каже: „Видиш, стара, наш хрестик? Там є вібито твоє намено. Не біси, є і моє і твоє". Залишати свій горб для Івана те саме, що втратити своє мізерне життя, а його „хресток камінний" – це немов гріб, де воно поховане.

Новелею „Камінний хрест" (1899) та збіркою „Дорога" (1901) закінчився перший період письменницької діяльности Стефаника. Внаслідок різних життєвих ударів та невдач і погіршення здоров'я він протягом 14 років не пише нічого. Займається громадською працею, засновує читальні „Просвіти", агітує, організовує страйки, а в 1908 році стає послом до австрійського парляменту. Коли в 1916 році росіяни вдруге окупували Галичину, він втікає до Відня і там під враженням воєнних подій і власних переживань перериває свою довгу мовчанку й вертається до писання. Задержує стиль своїх попередніх новель, але цим разом вказує на більш позитивні цінності головних постатей-селян. Тепер це не обездолені, безпомічні істоти, відірвані від дерева життя листки, а зовсім нові люди, продукт праці тієї частини української інтелігенції, що вже в передвоєнні роки виступила оборонцем народних прав, в першу чергу – Іван Франко. Саме його пам'яті Стефаник присвятив свою новелю „Марія" (1917), а устами головної постаті новелі „Дід Гриць" висловився про великого Каменяра ось як: „Господи, Ти звеселив світ свій цими звіздами, а нас, бідних мужиків, звеселив Ти Франком. Будеш мати молитву мою за него щодня". Мужики розуміють, що завдяки Франкові вони стали „моцні та розумні", а їхні діти „всі покінчили школи", готові „неправду корчувати" та боронити свої і цілого народу права. Марія, мати трьох синів, „лагодила їх цілу ніч в дорогу", „супроводжала їх до міста", де „зійшлося їх сила, паничі і прості хлопці", „хоругви і прапори шелестіли над ними і гримів спів про Україну" („Марія"). За Україну два сини Марія поклали своє життя, а третього, наймолодшого, забрали московські солдати на Сибір за те, що „царя називав катом". „Ех, сини мої, сини мої, де ваші голови покладені? Не землю всю, але душу би-м продав, аби-м кровавими ногами зайшов до вашого гробу", голосить старий Максим, працюючи на полі („Сини"). Він спогадує, як останній раз прийшов до нього син Андрій: „Тату, каже, тепер ідем воювати за Україну". Тим часом померла жінка Максима, і про це він повідомляв синів на залізничній станції словами: „Андрію, Іване, взад не йдіт, за мене памнєтайте, бо я сам, ваша мама на воротях умерла". Вернувшися додому, Максим „прикляк до землі і молився: „А ти, Мати Божа, будь мойов газдинев: ти з своїм Сином посередині, а коло тебе Андрій та Іван на боках... Ти дала Сина одного, а я двох".

Василь Стефаник здобув собі своїми творами визначне місце в українській літературі. Створивши у своїм серці свій „світ шовком тканий, сріблом білим мережаний і перлами обкинений" („Моє слово"), він гострив своє слово на кремені своєї душі, ламав його „на ясні сонячні промінчики" і заговорив ним про все, чим накипіло серце українського селянина і що пригнічувало його. Стефаник став на сторожі тих, що „чорними долонями стручували піт з чола і великими руками ловилися землі" („Дорога") і в найглибших нетрях їхньої душі знаходив добрих людей, у яких ні нужда, ні злидні, ні голод не вбили почуття правди і справедливости. Писав про них без найменшої тенденційности, і сам казав: „Я не був тенденційний, я тільки любив бідного селянина". Саме ця любов до селянина, а через нього до людини загалом, чинить його вселюдським. Справедливо відомий американський літературознавець Кларенс А. Меннінг назвав Стефаника „автором, що ним може гордитися кожна література".

Вілкес-Бері, Па

Марта Тарнавська розмовляє з вічністю

НЬЮ-ЙОРК. – „Тихі розмови з вічністю" – це заголовок нової збірки поезій письменниці та літературознавця Марти Тарнавської. Саме ця нова збірка стала темою літературного вечора в Науковому Товаристві ім. Шевченка, де авторка буває частим гостем та близькою співробітницею президії. То ж не було дивним, що саме на презентації нової збірки головне слово мала голова НТШ-А д-р Лариса Онишкевич, яка порівняла творчість М. Тарнавської до скалок скла, які вона зуміла так майстерно скласти в одне. Вона підкреслила також здібність авторки дивитися на себе, її упорядкованість у виконанні завдання, яке вона поставила собі поряд з творчою, а саме – інформувати про літературу та нові її прояви, вести власне видавництво „Мости". Про свою поетичну творчість говорила сама авторка, читаючи навперемін із Мирославою Знаєнко свої твори, що увійшли до збірки „Тихі розмови з вічністю".

Особливо зворушливі були для численної публіки, що зібралася того вечора, поезії (їх читала сама авторка), які торкалися її найкращого учителя та друга життя – поета і прозаїка Остапа Тарнавського, що покинув цей світ. Вони ясно вказували на особливі взаємини, що становили зміст довгих років спільного життя зі спільними зацікавленнями і подібною творчістю, яку тепер так успішно продовжує вже самітня авторка. Наприкінці вечора авторка підписувала свою нову збірку для тих учасників, що бажали її мати. Публіка, яка цікавиться літературою, чекає на чергову збірку поезій Марти Тарнавської.

О.К.

Марта Тарнавська

Талановита музика А. Веделя повертається до народу

З великої композиторської трійки – Березовський, Ведель, Бортнянський – лише останній зазнав нормального життя, хоч не мав змоги працювати на рідному ґрунті. Його обидва попередники згасли ще в молодому віці, знесені фатальним політичним вітром доби.

Нещасливі умови праці А. Веделя (1767-1808) якраз в час народження переломової „Енеїди" І. Котляревського (1798) змусили композитора-співака до мовчанки, а через десять літ поневірянь музикотворець пішов з життя. З цієї творчої трійки саме Веделя вважав О. Кошиць найобдарованішим, в контексті української національної музики. Він – чільний представник мистецького співу доби козацького бароко. Його твори втішались незмінною популярністю і впливали на національне формування наступних композиторських кадрів до часів М. Лисенка і далі. В такому сильному композиторові царська і радянська влада вбачали неабияку загрозу, тому його спадщина не мала в імперії належного розголосу.

Все ж мистецтво Веделя неможливо було замовчати, в другій половині XX століття його музику вже виконують знатні неукраїнські хори наприклад, Болгарії, а їхні стереозаписи високо оцінює англійський журнал „Gramo-phone". В наш час уже відбуваються солідні наукові конференції про історико-культурне значення цього композитора, складено анотований каталог усіх відомих його творів.

Давні заборони, численні неавторизовані переписи та розпорошення його творів вимагають реставрування автентичних версій музикотворця. Цю історичну відповідальність взяв на себе відомий в Україні і діяспорі діяч українського хорового мистецтва Володимир Колесник (1928-1997). За його ініціятивою було розпочато працю над автографами Веделя у Національній бібліотеці Академії Наук України в Києві, перекладено партитури для мішаного хору згідно з модерними ключами, опрацьовано тексти в перекладах на живу українську мову, додано підтексти транслітерації латинською абеткою. Із допомогою композитора З. Лавришина складено партитури на комп'ютері в Торонто.

Розпочато видавничий процес та акцію збирання фондів на покриття коштів видання. На це дуже позитивно відгукнулися Фундація Тисячоліття Хрещення України, Українсько Канадська Фундація ім. Т. Шевченка, Альбертська Фундація Мистецтва, владики обох наших Церков, організації, установи і цілий ряд жертводавців, імена яких поміщені при кінці книги.

Заходом Українського Музичного Товариства Альберти та комітету на чолі із диригенткою Марією Дитиняк, при сприянні Національної бібліотеки України ім. А. І. Вернадського та Національної музичної академії ім. П. Чайковського, народжується перше в історії повне видання автографів Веделя: Божественна Літургія св. Іоанна Золотоустого та 12 духовних хорових концертів (під редакцією В. Колесника, Київ, Едмонтон, Торонто, 2000 рік). 12 листопада 2000 року в Едмонтоні відбулась публічна презентація книги, яка, за словами доповідачки-музикознавця Олесі Талпаш, „сприятиме поширенню славетної музики Веделя, та поставить її врешті на заслужене місце в історії української, як теж і ґльобальної музичної спадщини".

Обкладинка книжки

У двох вступних статтях В. Колесник з'ясовує невідкладну потребу автентичного Веделя та вияснює принципи концертів, які за жанром треба відносити не до обрядової, тобто церковної музики, але до ширшого духовного репертуару концертового спрямування.

Стаття кандидата мистецтвознавця Тетяни Гусарчук (Київ) змальовує складні життєві умови Веделя, інформує про уцілілі рукописи композитора, як теж про численні їх переписи впродовж століть. Таке копіювання свідчило про пошану до автора, але чимраз більше віддаляло наступні покоління від його оригіналів. Т. Гусарчук описує сучасні студії автографів, проведені Василем Куком. Англійські переклади статтей Т. Гусарчук та В. Колесника не лише точні, а вповні ідіоматичні для неукраїнського читача, музиканта (перекладачі: В. Чучман-Сергійчук, В. Мішалов, О. Талпаш).

Високу оцінку антології дав музикознавець-композитор Ігор Соневицький (Нью-Йорк), порекомендувавши цю „фундаментальну працю, солідно опрацьовану". Він сам, на думку історика О. Оглоблина, – автор першої справді наукової монографії про А. Веделя (1966).

Нова книга „Шедеври Української Клясичної Духовної Музики: Артем Ведель (1767-1808)" утверджує Веделів дух козацького бароко. Це показне видання теж утривалює на нових і міцних основах струнккий собор вокального мистецтва України.

Замовлення надсилати на адресу: Ukrainian Music Society of Alberta 11728-97 Street, Edmonton, AB. T5G 1Y2 (780) 474-9774. Send check or money order (70 Canadian dollars + 6 dollars shipping). Credit cards & outside of Canada contact: Ukrainian Bookstore 10215-97 Street, Edmonton, AB T5J 0L5. Тел.: (780) 422-4255, Факс: (780) 425-1439, webside:www.ukrainianbookstore.com e-mail: ukrbkst@telusplanet.net

Роман Савицький, мол.

Появилася друком Літургія композитора М. Гайворонського

Для відродження високомистецького церковного хорового співу та поширення репертуару Українська Музична Фундація почала видавати Літургії з українським текстом. Минулого року УМФ видала Літургію для мішаного хору Артема Веделя, а сьогодні вийшла „Служба Божа"в музичному оформленні Михайла Гайворонського.

„Служба Божа" була друкована 1938 року у видавництві Чину св. Василія Великого в Жовкві, Галичина, а перше її виконання відбулося в Нью-Гейвені, Конн., 1984 року. Ця Літургія була виконана також для чужинців в каплиці теологічного факультету Єйльського університету на відзначенні тисячоліття Християнства Руси-України 1988 року в Нью-Гейвені.

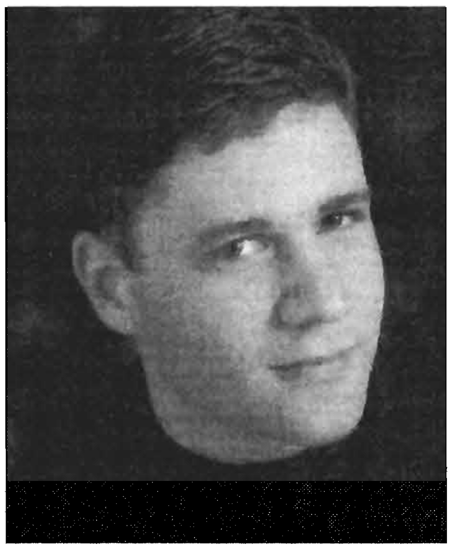
Музика Літургії написана у світлих барвах високого реґістру, зате вона компактна, гарна та вигідна для співу. Її будова має зразки циклічної форми – це значить, що багато частин пов'язані зі собою однією темою в різних ритмічних відмінах або трансформаціях того ж матеріялу.

У її другім виданні розписані антифони, відпуст та два „Амінь" в середній теситурі до освячення. Додатково включено „Христос воскрес" та „Страдецька Мати Божа".

Ноти можна замовити, висилаючи чек на 50 американських долярів на адресу: Bohdan Markiw, 126, 126 Newton Rd., Woodbridge, CT 06525.

Редакція УМФ

Оперних співаків-українців чекають

Тарас Куліш (зліва) і Стефан Шкафаровський.

МОНРЕАЛ. - Два оперні баси українського походження, – Стефан Шкафаровський з Нью-Йорку і Тарас Куліш з Канади співатимуть в Монреалі провідні вокальні ролі в опері Джузеппе Верді „Аїда" – в залі Палати Мистецтв імені Вілфреда Палатієра. Обидва відомі з творчої діяльности в оперних театрах і з успішної участи в міжнародних музичних фестивалях.

В Монреалі співаки-українці виступатимуть 26, 28 і 31 травня, а також 2, 6 і 9 червня, о 8-ій год. вечора.

Оля Рудик

Новий успіх „Веснівки"

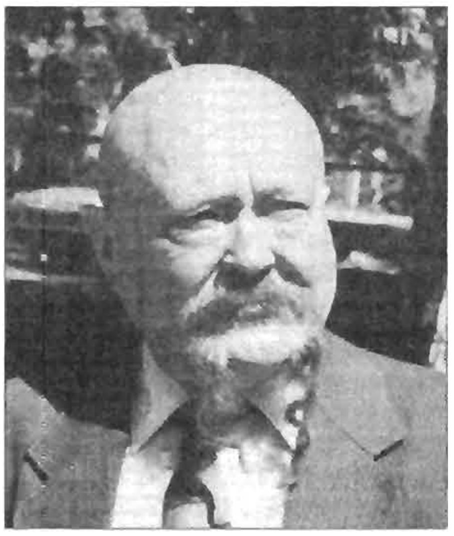
У квітні минулого року в доповіді про українську присутність у музичному світі Північної Америки відома українська піяністка, професор музичного факультету McGill Люба Жук наголосила: „Мистецтво – найкращий спосіб, щоб пропаґувати свою країну в позитивному світлі". Серед прикладів – окремих мистців і колективів з українського музичного світу Канади й США, які, як вважає проф. Люба Жук, власне так і роблять, вона згадала й відомий торонтський хор „Веснівка", під диригуванням Галини-Квітки Зорич-Кондрацької. З часу доповіді проминув уже майже рік. За цей час хор „Веснівка" своїми виступами здобув ще й інші осяги, якими може заслужено пишатися, бо вони були помічені й відповідно відзначені авторитетними музичними знавцями з канадського музичного світу, про що були згадки й в українській пресі.

8 квітня хор „Веснівка" виступив з репертуаром релігійних композицій і веснянок у концерті відомого канадського хору (понад 100 голосів) Amadens, яким диригує Лідія Адамс.

Відомий музичний критик торонтської газети „Toronto Star" (9 квітня 2001 року) Джефф Чапман у емоційній рецензії на виступ обох хорів відзначив участь хору „Веснівка" у концерті окремими враженнями, якими, в українському перекладі, хочемо поділитися з читачами „Свободи": „Виступ канадсько-українського хору „Веснівка", заснованого 1965 року... І вчора його диригентка Галина-Квітка Кондрацька взяла на сцені під свою владну оруду понад 30 чарівно вбраних хористок. Вони проспівали 4 релігійні пісні на музику Вербицького, Кошиця, Гнатишина, Гречанінова, у відповідній до творів манері, з ясною дикцією, точність виконання яких переважала емоційний вислів. Найбільша глибинна емоційність прозвучала з твору Гречанінова „Благослови, душе моя"...".

Світлана Кузьменко,
Торонто

Козак Мамай не журиться

Микола Шапошник

ЧЕРКАСИ. – Вшановано 50-ліття творчої діяльности козака Мамая і 10-ліття створеного ним гурту „Козак Мамай і брати-січовики". Козак Мамай у повсякденному житті – це Микола Шапошник, автор численних козацьких пісень, які у виконанні „січовиків" – єдиного в Україні гурту авторської козацької пісні – звучали вже у США, Канаді, Бельгії, Румунії, Росії, Молдові. Чимало пісень Миколи Шапошника стали народними. Особливо ж популярні в Україні „Летіли лелеки" і „Хиже царство московське". Миколі Шапошнику вручено нагороду – Козацький хрест, присвоєно звання генерал-хорунжого Українського козацтва.

Поет, прозаїк, публіцист, член Національної Спілки письменників України Микола Шапошник народився у 1934 році в селі Леськах поблизу Черкас. У часи комуністичного режиму його прізвище було внесене до переліку письменників, чиї твори були заборонені до рецензування у пресі. Тепер він є лавреатом премій ім. Степана Руданського і Петра Сагайдачного, співцем козацької минувшини.

На свято поета і його гурту прибули народні депутати – гетьман Українського козацтва Іван Білас і генерал-хорунжий Михайло Ратушний.

Важко відрожується козацтво в Україні, тому що люди заклопотані важкими буднями. Але коли живе пісня, живуть і козаки – патріоти рідної держави.

Олександер Вівчарик

Літературний вечір пам'яті Б. Лепкого

ПАРМА. – 33-ий Відділ Союзу Українок Америки ім. Лесі Українки влаштував вечір з нагоди 60-ліття смерти поета і письменника проф. Богдана Лепкого. Імпреза відбулася 29 квітня в залі сумівської оселі „Верховина", . На сцені був великий портрет Богдана Лепкого, намальований мисткинею Дарією Кульчицькою. Програму вечора підготували Оксана Шараневич, Люба Гурко-Боднар, Ірина Барнич-Дубас, Любомира Мичковська. Остання була ініціятором імпрези.

Вечір відкрила голова 33-го Відділу СУА Оля Демянчук, яка попросила культурно-освітню референтку Оленку Хміляк далі проводити програмою. Читання творів перепліталися ніжним співом Ірини Завадівської при акомпаніяменті бандури.

При кінці програми Оленка Хміляк попросила до слова інспектора „Рідної Школи" д-ра Степана Воляника і редактора Степана Кікту. Д-р С. Воляник, ще студентом права Ягелонського університету в Кракові, бував на викладах проф. Б. Лепкого з української літератури. Степан Кікта був на похороні проф. Б. Лепкого у складі делеґації від українців міста Ярослава. Слід додати, що проф. Б. Лепкий гарно малював, а надхнення черпав зі своїх відвідин курорту Черче.

Оля Демянчук подякувала організаторам вечора і господарям „Верховини" Петрові Пегринові, Юрієві Лішнянському та інж. Василеві Хмілякові, а також Стефі Вільшанецькій та Марусі Ґрабській, яка разом з Марійкою Футей і Стефою Балагутрак приготовили смачну перекуску. Голова УЗО мгр. Василь Ліщинецький запропонував повторити цей вдалий вечір в інших осередках, а також провести вечір в пошану письменника Василя Стефаника.

Д-р Володимир Боднар

***

На вечорі, присвяченому літературній спадщині Богдана Лепкого, який влаштував 33-ий відділ СУА, було вшановано пам'ять видатного діяча, який народився 9 листопада 1872 року в селі Кригульцях, а помер 21 липня 1941 року в Кракові. Б. Лепкий більшу частину свого життя прожив за межами України, і його твори навіяні тугою за рідними оселями і людьми, серед яких він зростав і провів юнацькі роки.

В Україні за часів комуністичного режиму його твори були заборонені. Щойно після проголошення незалежности твори письменника почали поширюватися завдяки д-рові Р. Смикові, який зібрав багато праць з його літературної і мистецької творчости і перевіз в Україну для збереження.

На вечорі О. Шараневич розповіла про життєвий шлях і творчість письменника, а І. Завадівська в перервах розповіді співала пісні на слова Лепкого, граючи на бандурі. Вечір пройшов на високому рівні завдяки праці усіх союзянок 33-го відділу СУА.

Євген Бачинський

На відпочинок їдьмо до Трускавця

Один з найвідоміших в Україні – бальнеологічний курорт в Трускавці, який діє від 1827 року. В тому році були відкриті мінеральні джерела і введено нові методи лікування. На сьогодні таких мінеральних джерел є 26. Найпопулярніше джерело лікувальної води називається „Нафтуся". Це гідрокарбонатно-кальцієво-магнієва, слабо мінералізована вода з високим вмістом органічних речовин. „Нафтусю" використовують для лікування урологічних захворювань (нирково-кам'яна хвороба), хвороб печінки, шлунку, жовчевих шляхів, нирок, сечових шляхів, порушення обміну речовин.

Трускавець має 19 санаторіїв, 22 пансіонати, 2 будівлі над мінеральними джерелами, обладнані для споживання мінеральних вод, дитячі табори відпочинку.

Трускавець знаходиться на висоті 400 метрів над рівнем моря. Біля міста проходить ріка Воротище. Клімат тут майже ідеальний: тепле літо, м'яка зима, рання весна, суха і тепла осінь. Територія Трускавця була заселена ще за часів Київської Русі. Назва міста походить від старослов'янського імені Трушко (чи Трусько?).

Кожного року до Трускавця приїжджає біля 100 тисяч осіб для лікування або відпочинку. В Трускавці часто відбуваються виступи різних вокальних і музичних ансамблів. Автор цих рядків в 2000 році перебував деякий час в санаторії „Карпати". Це дев'ятиповерховий пансіонат на 500 кімнат, сполучений з їдальнями, спортовою залею, плавацьким басейном. Житлові кімнати на одного або двох клієнтів, з лазничками, меблями, холодильником, телевізором і телефоном. Для куруртників є дві їдальні з дієтичним харчуванням. Тут лікують „Нафтусею" шлункові проблеми, жовчево чи нирково-камінні хвороби, простати, діябет, ушкоджені нервові системи і багато інших. Діягностичний відділ санаторію має клінічно-біологічну та бактеріологічну лябораторії, кабінет рентґенології, ванни з водними душами і масажами.

Додаткові інформації можна одержати, телефонуючи до Поліни Тарасенко на число 011-380-3522-4-7096, або пишучи на адресу: Ukraine, Україна–282011, м. Тернопіль, вул. Монастирського 42/64, Поліна Степанівна Тарасенко. Тут можна одержати інформації про ціну в пансіонаті, транспорт зі Львова або Києва до Трускавця і т. д.

Методій Борецький,
Філядельфія

Пансіонат-санаторій „Карпати" у Трускавці.

З НОВИХ ВИДАНЬ

Нове дослідження про велику Українку

Роман В. Кухар: „До джерел драматургії Лесі Українки". Редактор Олександр Астаф'єв. Т-во української мови „Просвіта" ім. Тараса Шевченка. Ніжин, Україна. 2000 р. 268 стор.

Найперше враження від цього наукового доробку Романа В. Кухаря – велика обізнаність автора з історією світової літератури взагалі, і глибоке знання драматургії різних народів Европи зокрема. Це й дало йому можливість, шукаючи джерел драматургії Лесі Українки, всебічно розглянути її драматичну творчість „у світлі тези про духовне єднання поетки з Европою".

Монографію видано в „діяспорній серії" Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя. Про працю американського українця редактор видання проф. О. Астаф'єв пише: „З-під його пера вимальовується цілісний, надзвичайно привабливий образ поетеси, твори якої за своєю мистецькою якістю сягають вершин світової літератури, своїми сюжетами, темами, персонажами, мотивами та художніми засобами тісно пов'язані з кращими світовими мистецькими явищами".

Книжка має 15 розділів. Д-р Р. Кухар, крім своїх власних висновків, подає також думки інших літературознавців щодо джерел Лесиної творчости. Аналізуючи „Блакитну троянду", автор визнає, що між ранніми творами Лесі Українки і певними творами норвежця Ібсена (1828-1906) існують „деякі об'єднувальні точки", але дальша її творчість проходить „під знаком зовсім протилежних від Ібсена ідейних позицій та заключень". Лесину „Одержиму" автор порівнює з Ібсеновим „Брандом", а в драматичній поемі „У пущі" вбачає вплив на Лесю Мільтона, представника пуританського світогляду та борця за політичну волю безкомпромісного характеру".

Проф. Роман Кухар присвятив цілий розділ монографії розвиткові европейської драми до Ібсена, бо „з тієї глибокої криниці духовної спадщини вона вибирала все об'єктивно найкраще". Щождо генези клясичних елементів перших драматичних поем Лесі Українки, то автор зупиняється на поемах „Вавилонський полон" і „На руїнах", що вже тоді носили виразні ознаки клясичного трактування предмету, як також на коротших драматичних творах, в яких є майже всі літературно-драматичні методи – клясичні, романтичні, реалістичні, аж до символічних.

Особливу увагу д-р Кухар присвятив романтичній концепції „волі" в драматичних творах Лесі Українки. Ця концепція визрівала і стала панівною, починаючи з „Осінньої казки". У цьому розділі, як і в попередніх і наступних, автор в аналізі й оцінці Лесиної драматургії послуговується поглядами багатьох українських авторитетів у цій ділянці, серед них – Іван Франко, М. Зеров, М. Драй-Хмара, В. Петров, В. Радзикевич, М. Грушевський, М. Євшан, Д. Антонович, Л. Білецький, А. Ніковський та ін., як і творчістю найвизначніших европейських драматургів. У короткому розділі автор монографії зіставляє творчість Лесі Українки і польського поета Зигмунта Красінського, про ідейну близькість між якими ледве чи була мова дотепер в нашій критичній літературі. Автор також цитує слова Б. Якубського про те, що „Леся ніколи не зазнавала у своїх творах впливів російської літератури". Дуже корисним додатком у книжці є розділ англійською мовою про Лесину трагедію „Оргія". У кінці книжки – дещо з найновіших досліджень лесезнавців М. Мороза і Петра Одарченка.

Книжку за 18 дол. можна замовляти в автора: Dr Roman V. Kuchar, 905 Cedar St. Victoria, KS 67671.

Іван Овечко,
професор-емерит університету
Півн. Кольорадо

Книга про родинні цінності

Фінансуванням книжки „Українська родина", дуже цікавого й цінного видання, Організація Українок Канади відзначила 70-ліття своєї суспільно-громадської праці для українського народу.

У своєму вступі до книги одна з провідних діячок Організації Українок Канади, редактор журналу „Українка в світі" Ярослава Зорич пише: „Українська родина" – це зібрані записи традиційного родинно-громадського побуту. Події сімейного життя – народження, хрещення, весілля, похорони – збагачені символікою ритуалів. Невичерпні зразки художньої творчости, пов'язані з працею та дозвіллям села".

Видання рекомендоване Міністерством освіти України як навчально-методичний посібник для вчителів та викладачів народознавства.

У книзі поміщені статті відомих науковців та знавців із різних галузей української народної культури, а більшість із них – упорядника цього видання, видатного українського етнографа Лідії Орел. Книга ілюстрована фотографіями з архівів відомих українських народознавців – Миколи Віляшівського, Івана Гончара, а також авторів цієї книги. Вони – з творів мистецької спадщини Тараса Шевченка, Федора Кричевського, Опанаса Сластіона й інших відомих українських мистців, що вже народилися у XX столітті, а також й іншими цікавими фотографіями – кольоровими і чорно-білими.

У книгу включено розділ – „Народні пісні з репертуару хору „Гомін". Це зразки пісень з різних регіонів України – колискові, весільні, жниварські, обжинкові, більшість із яких записав і гармонізував диригент хору „Гомін" Леопольд Ященко. А також додано резюме, англійською мовою та списки рекомендованої літератури на тему народознавства.

На презентації книги „Українська родина" в Києві визначний український поет і політик Іван Драч високо відзначив заслуги видавництва ім. Олени Теліги перед Україною.

Світлана Кузьменко,
Торонто

„Ваші спомини нас об'єднали"

Вікентій Шандор, „Спомини", том II: Карпатська Україна 1939 – 1945, Ужгород, 2000 р., стор. 246.

Перший том „Споминів" д-ра Вікентія Шандора вийшов в Ужгороді у 1996 році і викликав жваве зацікавлення читачів та істориків, доказом чого може послужити наукова конференція, присвячена 90-літтю шановного автора, доповіді якої були опубліковані як окремий випуск наукового збірника Т-ва „Просвіта" в Ужгороді. На згадані „Спомини" щиро відгукнувся віце-прем'єр України Микола Жулинський, сказавши, що книжка д-ра Шандора „послужить дослідникам як одне з найважливіших джерел для новітньої історії Закарпаття". Ужгородський університет також належно оцінив згадану працю Шандора, надавши йому титул почесного доктора правничих наук.

У другому томі „Споминів" автор на тлі свого дальшого життя в Братиславі (1939-1945) та на скитальщині в Німеччині (1945-1947), продовжує свою розповідь про сумну історію Карпатської України в період мадярської окупації (1939-1944) та правного її приєднання до Української РСР (1945).

Після повалення Карпатської України мадярським військом автор, як представник карпато-українського уряду в Празі, перш за все намагався зберегти архів Представництва, що йому до певної міри і вдалося. Водночас організував допомоговий комітет для втікачів з Карпатської України, число яких з дня на день зростало. При всіх труднощах тих днів, завершив свої юридичні студії у Карловому університеті, так що вже 21 червня 1939 року отримав звання доктора права. Того ж літа він виїхав до Братислави і став службовцем Словацького комунального банку.

У Братиславі д-р Шандор також організував Допомоговий комітет для українських біженців, продовжуючи пильно стежити за подіями в Карпатській Україні. Тож доповнивши свої записи інформаціями з тогочасної преси, джерельними матеріялами кращих угорських істориків, документами з архіву регентського комісара „твердої руки" Міклоша Козми, д-р Шандор переконливо описав брутальність угорського окупанта (див. розділ: „Злидні і політика в'язниць", стор. 49-57), який терором заходився поновно змадярщувати українське населення Закарпаття (див. „Поновлена мадяризація", стор. 45-48).

Після упадку Карпатської України д-р Шандор утримував тісні зв'язки з членами карпато-українського уряду в екзилі та з деякими послами сойму, які мали щастя виїхати на Захід. На основі цих живих зв'язків автор мав можливість відтворити у своїх „Споминах" дальшу долю президента Августина Волошина – його вивезення німцями в Берлін під суворий нагляд гестапо. Коли нарешті вдалося перевезти його в Прагу, д-ра А. Волошина радо прийняв Український Вільний Університет. Невдовзі він став деканом філософського факультету, а в кінці празького періоду УВУ – його ректором. Цікаво, що Папа Пій XII надав А. Волошинові титул тайного папського камергера вже під час його перебування в Празі, 9 червня 1939 року. Значить Ватикан позитивно оцінив його політичну діяльність.

У своїх „Споминах" д-р Шандор кинув світло і на дещо втаємничену співпрацю Карпато-українського уряду в екзилі з Проводом Українських Націоналістів, очоленого А. Мельником. Подавши повний текст Акту порозуміння, складеного у Венеції 21 липня 1939 року, автор дуже критично поставився до цього Акту, підписаного не тільки А. Волошином, але й міністрами Ю. Ревасм та А. Штефаном, і дійшов до висновку, що „тим Актом уряд Карпатської України зрікся своїх основних державних прав".

Закарпатські діячі радили Волошинові виїхати з Праги на Захід, хоча б до Лондону, однак він відмовився: „Я вже старий, нікому нічого поганого я не зробив, тож мені нема чого звідси виїжджати" (стор. 166). Однак більшовики інакше думали про колишнього президента Карпатської України, і вже 21 травня 1945 року ув'язнили його й вивезли до Москви, в горезвісну Лефортовську тюрму, де він невдовзі й помер. Представники радянського уряду повідомили президента Чехословаччини Е. Бенеша, що Волошин помер 19 липня 1945 року „на параліч серця".

Розповівши про німецько-радянську війну та її наслідки в житті закарпатців, д-р Шандор торкнувся ще й бажання президента Бенеша зв'язатися в екзилі з представниками уряду Карпатської України, яка на основі „договору" Чехословаччини з СРСР від 29 червня 1945 року була приєднана до Української РСР під назвою „Закарпатська область". А що ворожі, передусім мадярські автори заперечують законність злуки Закарпаття з Україною своїм материком, то д-р Шандор в окремому розділі ґрунтовно висвітлив правові підстави приєднання Карпатської України до УРСР. Після зайняття Чехословаччини совєтами, совєтські спецслужбовці взяли д-ра Шандора на список небажаних осіб. Тож не було іншої розв'язки, як виїхати на Захід, до американської зони Німеччини, де мав нагоду завершити ще й вищі студії з економіки у Франкфуртському університеті та вивчити англійську мову. Там він одружився з Оксаною Січинською, і в серпні 1947 року вони разом виїхали до США.

Наприкінці другого тому „Споминів" подано епілог професора Ужгородського університету Василя Худанича. На його думку, „Спомини" Шандора – це „літопис давно пережитого та не забутого, ще й нині хвилюючого".

На закінчення моєї рецензії додам ще кілька слів самого автора, взяті з його листа до мене: *„В Ужгороді і на Пряшівщині мої книжки цілковито змінили характер співпраці між нашими науковцями. Мене сильно зворушили слова одного з них, який після презентації першого тому моїх „Споминів" в Ужгородському університеті писав до мене: „Досі ми були роз'єднані, сварилися, не сходилися. Ваші спомини нас об'єднали. Тепер ми сходимося і спокійно дискутуємо над нашими проблемами, бо маємо прекрасний зразок у Вашій відданій праці для загального добра!"* Що кращого можна сказати про автора „Споминів"?

о. А. Пекар, ЧСВВ

У справі придбання 2-го тому „Споминів" д-ра В. Шандора можна звертатися на його адресу: 66 Cedar Grove Ln #F-18, Somerset, NJ 08873-6472.

СПОРТ

Баскетбол

В першій фінальній грі чоловічої суперліґи України команда клюбу „Одеса" перемогла столичний клюб „Київ" з рахунком 104:82. Серія фіналу складається з трьох ігор.

Перша гра розпочалася жваво. Команди, очевидно, були збуджені і не завжди влучали в кільце. У киян вдало зіграв Станіслав Балашов, але він за п'ятий фол за гру, і гостям було важко переломити хід зустрічі. І одесити за відчутної переваги закінчили гру переможцями.

В другій грі фіналу чоловічої баскетбольної суперліґи перемогу отримав клюб „Одеса". Гра проходила у дуже високому темпі. Кияни, які напередодні зазнали поразки, активно протистояли одеситам. Одесити ж не дозволяли гостям підібратися до себе ближче, ніж на шість точок.

Кияни більше хвилювалися, а тому більшість їхніх кидків були невлучними. Вже в третьому періоді одеситам вдалося відчутно відірватися завдяки вдалій грі Олексія Полторацького, який два рази вривався до штрафного майданчику киян і без перешкод забивав м'ячі. Напруга зростала кожної миті, і обидві команди грали грубо та жорстко.

Останній етап гри довів, що одесити знаходяться в кращій формі, ніж кияни. Гостям вже не вдавалося наздогнати суперників більш, ніж на сім точок. Господарі не поспішали, відчуваючи свою переваґу. Гра закінчилася проґнозованою перемогою „Одеси" з рахунком 97:84.

Футбол

„Крилаті" очолюють чемпіонат

„Крилаті", Йонкерс – „Портуґесе", Мт. Вернон 1:1

Чоловіча футбольна команда спортивного клюбу „Крилаті" при осередку СУМ в Йонкерсі, Н. Й., провела чергову гру в чемпіонаті першої дивізії Східньої окружної футбольної ліґи штату Ню-Йорк, на полі „Скатс Фелд" в Бронксвілі, Н. Й. з командою Мт. Вернон „Портуґесе", яка в табелі займає друге місце.

Господарі, знаючи, що їм потрібна перемога, щоб зменшити відставання від „Крилатих", творили небезпечні ситуації під воротами синьо-жовтих. Захисники „Крилатих" Марко Гованський, Степан Єндик, Едмунд Скробач, Роман Пердута і Роман Плісак, вміло відбивали натиск. У першій половині гри Андрій Вербицький, Сергкій Райко і Руслан Гудима (з подання Юрія Ґреба) мали нагоду забити голі, але їм не пощастило.

На 43-ій хвилині суперники беруть ведення 1:0, коли нападаючий „Портуґесе" рукою збиває нашого захисника Юрія Ґреба. Наш воротар, чекаючи на свисток, котрого не було, виходить вперед і нападаючий суперників посилає м'яч понад його рукою у сітку воріт „Крилатих".

Рахунок не змінюється аж до 44-ої хвилини другої половини гри, коли Марко Гованський довгим ударом переводить м'яч Валеру Катку, а цей – під ворота суперників Сергієві Райку, який головою ударяє м'яч понад воротарем суперників у правий кут воріт. Рахунок 1:1. **„Крилаті" далі – без поразки, перші у табелі.**

„Крилаті" виступили в складі – Богдан Новак, Юрій Ґреб, Марко Гованський, Роман Пердута, Роман Плісак, Андрій Вербіцький, Валерій Каток, Едмунд Скробач, Степан Єндик, Руслан Гудима, Сергій Райко, Ярко Спосіто і Валтер Окрутняк. Провідник – Марко Гованський, йому допомагає Теодор Гошко і Стефан Гованський, тренер – Сергій Райко.

Стефан Гованський

У фінальній грі Чаші володарів чаш між командами „Нордст-ранд" (Осло, Норвеґія) і „Мотор" (Запоріжжя, Україна), що прохо-див 13 травня в Осло, запорізькі гандболістки перемогли і стали володарями Чаші (див. „Свободу", ч. 20). На фото:Капітан команди „Мотор" Людмила Шевченко приймає поздоровлення на летовищі Запоріжжя.

Кульова стрільба

В Сеулі, столиці Південної Кореї 16 травня закінчився другий етап Чаші світу зі стрільби з малокаліберної гвинтівки жінок та чоловіків з трьох положень. Блискучі перемоги на цих змаганнях отримали українські снайпери Леся Леськів та Артур Айвазян. На рахунку Лесі 685.2 точки. Друге місце у представниці США Емілі Крузо (670.5), на третій сходинці - місцева спорсменка Мюнг Жу Ві (670.2).

У змаганнях чоловіків Артурові Айвазяну протистояв олімпійський чемпіон Атланти, Артем Хаджибеков з Росії, але в фіналі влучнішим виявився наш спортсмен, який переміг з результатом 1172 очка.

Успіх українців не був випадковим, вони є постійними учасниками міжнародних змагань, а в Кореї підтвердили свій рівень.

Наступний етап Чаші світу відбудеться в Мілянi, після чого спортсмени поїдуть до Німеччини, де пройде четверта тура змагань.

Джудо

В неділю, 20 травня, в паризькому „Берсі" закінчився чемпіонат Европи, в якому брали участь українські джудоїсти. Дві золоті нагороди здобули Генадій Білодід та Ринат Мірзалієв. Перша нагорода осіла в скарбничці української команди вже в перший день змагань. Її виборов Генадій Бєлодід у вазі до 73 кг. В останній день чемпіонату порадував Ринат Мірзалієв, який у вазі до 66 кг переміг грузинського джудоїста Давида Марґошвілі.

Серед жінок були досвідчені Анастасія Матросова і Тетяна Лускіна, але цього разу вони залишилися без медалей.

Календарець тенісових турнірів в 2001 році

30 червня –1 липня	– УСЦАК-Схід в індивідуальних і подвійних іграх – Союзівка
1–3 вересня	– крайові чемпіонати УСЦАК – Союзівка
15–16 вересня	– клюбовий турнір КЛК – Союзівка
6–7 жовтня	– осінній турнір „Тризуба" – „Тризубівка"

Львів відвідав віце-президент Федерації футболу України Борис Воскресенський з метою перевірити готовність реґіону до проведення змагань національних та молодіжних збірних України і Вірменії. Гра національних збірних відбудеться у Львові, на стадіоні „Україна", 5 вересня. Де гратиме молодіжна збірна України, поки що невідомо. Варіянтів є два: Червоноград або Золочів. Але в обох містах існують проблеми організаційного пляну: в Червонограді є гарний санаторій „Шахтар", але немає доброго футбольного поля. В Золочеві є стадіон „Дружба" після реконструкції, а ось готелю, який відповідав би міжнародному рівню, немає. Рішення стосовно міста – господаря гри буде прийняте пізніше.

В штаб квартирі ФІФА опубліковано щомісячно оцінку національних збірних. Збірна України, що в квітні перебувала на 35-ій позиції, опустилася на 5 сходинок нижче, і нині – на 40-му місці.

Вперше за останній час список кращих команд очолили чемпіони світу та Европи - французи, випередивши збірну Бразилії. Суперники ж збірної України у відбірковому турнірі чемпіонату світу змін не зазнали. Лише норвежці та вірмени, дещо погіршили свої показники.

П'ять кращих команд світу

1. Франція	**– 796**
2. Бразилія	**– 794**
3. Арґентина	**– 763**
4. Італія	**– 748**
5. Портуґалія	**– 732**
...40. Україна	**– 573**

Національна команда України з футболу 21 травня на базі в Конча-Заспі провела товариську гру з київським „Динамо".

Перемогла збірна, яка, завдяки гравцям донецького „Шахтаря" Андрія Воробея та Анатолія Тимощука, „нокавтувала" киян з рахунком 2:0. В цей же час контрольну гру провела і молодіжна збірна України, яка внічию (0:0) зіграла з бориспільським „Борисфеном", що виступає в першій лізі чемпіонату України.

20 травня львівські „Карпати" вже вдруге за останній рік зуміли відібрати точки в чемпіонів України – київських динамівців. Цього разу нічия (1:1) може мати для „Динамо" неґативну ролю, адже до фінішу чемпіонату залишилося лише три гри, а кияни відстають від „Шахтаря" на одну точку. Гра відбулася в Києві. „Динамо" прагнуло взяти реванш за поразку в першому колі у Львові з рахунком 2:0. Вивів „Карпати" вперед влучним пострілом Роман Вільчинський. Спірний момент стався на 32-ій хвилині гри в воротарському майданчику, "Динамо" та „Карпати", коли головний арбітр гри вказав на 11-метрову позначку. Рахунок став 1:1.

Момент гри.

Нападник лондонського „Тотенгему" Сергій Ребров повідомив про свою готовність грати за національну збірну України в наступних відбіркових матчах з футболу Чемпіонату світу 2002 року.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

Так, як і щороку так і цього року у літньому семестрі УВУ, беруть участь професори і студенти **з України, США, Канади і Західньої Европи.** УВУ з проголошенням Вільної України **широко розгорнув свою діяльність. При щедрій допомозі наших шановних жертводавців Фундація УВУ уділила за роки від 1990 до 2000 ОДИН МІЛЬЙОН ЧОТИРИСТА ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ на покриття літніх семестрів в УВУ, і інші потреби УВУ. Це далеко від того, що справді УВУ потребує для ведення запланованої діяльности.** Фонди ці Фундація УВУ бере в більшості **з відсотків Постійних Стипендійних Фондів**, які наші Фундатори зложили при Фундації УВУ. **Зложений капітал є нерухомий він є „ПОСТІЙНИЙ" тільки з відсотків і дрібних пожертв Фундація УВУ уділяє на стипендії до УВУ і в Україну.** Ми вишукуємо університетську молодь, підкреслюючи приналежність до студентських та молодечих організацій. За останніх кілька років **Фундація УВУ уділила на стипендії прямо в Україну 18 тисяч долярів, а в 2000 р. уділено 12 стипендій на суму 8,200 дол. Для УВУ на стипендії і інші потреби в 2000 р. Фундація УВУ уділила 131 тисячу дол.** Це велика сума і велика праця наших шановнних жертводавців. **Управа Фундації УВУ щиро дякує нашим шановним жертводавцям за співпрацю з нами.**

НИЖЧЕ ПОДАЄМО СПИСОК ШАНОВНИХ ФУНДАТОРІВ ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ В НЬЮ-ЙОРКУ.

Ім. Марії і св. п. Ілька Андрусяків, ім. Софії і св. п. Осипа Андрушків, ім. Марії і св. п. інж. Володимира, Романа і Олега Бакальців, ім. інж. Володимира і Галини Балабан, ім. проф. Таїси і д-ра Петра Богданських, ім. св. п. Григорія і Тереси Божиків, ім. Марії і Миколи Бойчуків, ім. Параскевії Витвицької, ім. св. п. Теодора Витвицького, ім. д-ра Ігоря і Роми Гайдів, св. п. проф. Пилипа Гайди та о. Ярослава і Люби Княгиницьких, ім. св. п. інж. Софії Гаєцької, ім. св. п. Івана Галавая, ім. св. п. д-ра Стефана і Марії Гиків, ім. Марії і св. п. інж. Ореста Гладких, ім. Івана і Марії Головачуків, ім. Марії і св. п. Івана Головко, ім. св. п. інж. Адріяна і проф. Софії Горницьких, ім. д-р Ірени Гребеняк, ім. проф. Емілія Грималяка, ім. проф. Петра і Лесі Ґой, ім. св. п. Іллі і Анастазії Мельників, ім. Марії і св. п. д-ра Володимира Душників, ім. Ірени і св. п. інж. Остапа Захарків, ім. св. п. Василя Івасина, ім. Михайла і Марії Іваськевич, ім. св. п. проф. Макара і Марії Каплистих, ім. Лідії і св. п. Василя Кий, ім. Татіяни і св. п. д-ра Юрія Кишакевичів, ім. св. п. Катерини Коленяк, ім. інж. Ігоря Коцур і св. п. д-р Любомири Зазулі-Коцур, ім. Надії і св. п. інж. Івана Кравчуків, ім. св. п. Романа і Еви Кухтів, ім. св. п. проф. Омеляна і Ярослави Кушнірів, ім. св. п. Романа і Евдокії Куснірчуків, ім. св. п. о. Григорія і Ерни Лиско, ім. Михайла і Ерни Лозинських, ім. св. п. Івана і Ольги Луциків, ім. Оксани і св. п. Евгена Луцьких, ім. Івана і св. п. Ксені Лучканич, ім. Василя Мазурика, ім. св. п. Романа і Марії Малащуків, ім. мгр. Юрія Мицака, ім. св. п. ректора УВУ Івана і проф. Марії Мірчуків, ім. св. п. Мирослави Молдован, ім. Стефанії і св. п. Юліяна Монастирських, ім. д-ра Ярослава і Ірени Моцюків, ім. св. п. Мирослава Німця, ім. св. п. Миколи Німця, ім. Павла і св. п. Матильди Німець, ім. Ірени і св. п. Мартина Новаківських, ім. інж. Федора і Анни Олійників, ім. св. п. Богдана і Евдокії Онуферків, ім. св. п. Михайла і Анастазії Пирських, ім. Анни і св. п. д-ра Юліяна Політило, ім. Миколи Поповича, ім. Стефанії і св. п. Осипа Порайків, ім. св. п. мгр. Володимира і Наталії Романовських, ім. св. п. Анастазії Псуй, ім. Филипа Савечки, ім. Мирослави і св. п. д-ра Володимира Савчаків, ім. мгр. Марти і св. п. д-ра Константина Савчуків, ім. св. п. проф. Стефана Салика, ім. св. п. Івана Синидяка, ім. Михайла і св. п. Катерини Синидяк, ім. Стефана і Марії Скробач, ім. Евгена Смерики, ім. св. п. о. Ярослава Тростянецького, ім. Марії і св. п. Петра Турчинів, ім. св. п. мґр. Мирона Утриско, ім. д-р Оксани Фольварків, ім. Якова Шегрина, ім. св. п. Антона і Віри Шумейків, ім. св. п. Олександра Яроша, ім. Ірени і св. п. Антона Цапар, ім. Василя Яцейко, ім. Василя Микитина.

Всі пожертви можна відтягати від податку.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ В НЬЮ-ЙОРКУ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ККДУ

за час від 1 січня до 31 грудня 2000 р.

	Загальний фонд	Фонд Михайлівського Собору	Фонд Київсько-Могилянської Академії	Фонд В. Чорновола
Балянс 1-го січня 2000 р.	**194,624.19**	**14,113.15**	**11,107.31**	–
Приходи				
Приїзд дітей в Галичину	12,070.00			
Гуманітарна допомога	23,340.00			
Допомога школам України	2,150.00			
Курси українознавства	9,250.00			
Допомога пресі України	14,100.00			
Публікації Б. Лепкого	5,000.00			
Допомога студіюючій молоді	4,160.00			2,250.00
Христоматія – Українське Слово	20,655.00			
Банкові відсотки	6,290.23	233.66	531.77	0.06
Членські вкладки	1,700.00			
Програми УСА/УСА	2,190.00			
Загальний фонд	545.00			
Разом приходи	**101,450.23**	**14,346.81**	**11,639.08**	**2,250.06**
Розходи				
Приїзд дітей в Галичину	12,500.00			
Видання Українського Слова	74,898.00			
Курси для учителів	6,916.00			
Курси для старшин ЗСУ	11,410.00			
Курси для військовиків	954.00			
Курси українського ділового мовлення	4,000.00			
Всеукраїнський лекторій	1,333.00			
Книжки для бібліотеки НаУКМА	1,000.00			
Закупівля відеофільмів	273.00			
Твори Б. Лепкого	5,000.00			
Програми УСА/УСА	1,925.00			
Допомога студентам	4,160.00		1,500.00	
Допомога пресі	14.100.00			
Англійські шкільні підручники	2,000.00			
Допомога школі в Каріві	768.60			
Ліга меценатів	10,000.00			
Гуманітарна допомога	22,503.38			
Археологічні розкопи Чернігова	1,000.00			
Державний податок	1,070.00			
Адміністративні видатки/ліцензії	2,886.97			
Музей Шістдесятників	200.00			
Мистецьке оформлення собору		10,000.00		
Разом розходи	**178,897.95**	**10,000.00**	**1,500.00**	**0.00**
Балянс 31-го грудня 2000 р.	**117,176.47**	**4,346.81**	**10,139.08**	**2,250.06**

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ:

Богдан Гайдучок, скарбник **Володимир Воловодюк**, голова

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на

тел. ***973) 292-9800 додатковий 3018***

НОВА ПЕРЕДПЛАТА НА ТИЖНЕВИК „СВОБОДА"

Річна передплата:
(наземна пошта)
для членів – 45 дол.
для не членів – 55 дол.

Висилка тижневика летунською поштою *(First Class/Airmail):* США – 110 дол.; Канада – 125 дол.; Мехіко – 140 дол.; Данія, Польща, Росія, Сербія, Україна, Австрія, Словаччина, Арґентина, Бразилія, Венесуеля – 215 дол.; Велика Британія, Франція, Італія, Швайцарія, Німеччина, Еспанія, Ізраїль – 225 дол.; Австралія – 240 дол.

Просимо заповнити листівку-замовлення на передплату і разом з чеком надіслати до

Svoboda
Subscription Department,
2200 Route 10, P.O. Box 280,
Parsippany, NJ 07054

Name ______________________________

Address ______________________________

City ____________ *State/Country* ____________ *Zip Code* ____________

Telephone ____________ *UNA Branch # / Відділ УНСоюзу* ____________

Якщо Ви хочете зробити подарунок-передплату тижневика, просимо заповнити і надіслати листівку-замовлення

Прошу зробити подарунок:

Name ______________________________

Address ______________________________

City ____________ *State/Country* ____________ *Zip Code* ____________

❑ Наземна пошта ❑ Летунська пошта (без знижки для членів УНС)

Моє прізвище та адреса:

Name ______________________________

Address ______________________________

City ____________ *State/Country* ____________ *Zip Code* ____________

Telephone ____________ *UNA Branch # / Відділ УНСоюзу* ____________

Наземна пошта в Україну іде від 6-ти до 8-ми тижнів; летунська пошта іде приблизно 10 днів.

СЕСТРИЦТВО СВ. ПОКРОВИ і БРАТСТВО СВ. АНДРІЯ при Церкві Пам'ятнику в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж

влаштовують пам'ять

СИМОНА ВАСИЛЬОВИЧА ПЕТЛЮРИ

Головного Отамана Військ УНД у 75-ту річницю Його трагічної смерти

А К А Д Е М І Я

відбудеться

27 травня 2001 р., о год. 2 по пол.

в прицерковній залі біля Церкви-Пам'ятника в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

В програмі беруть участь:

ОЛЕКСІЙ ШЕВЧЕНКО .... Слово про Головного Отамана
РОСТИСЛАВ ВАСИЛЕНКО .... Художнє читання
АЛЛА КУЦЕВИЧ, ГАЛЯ ЦЕХОВСЬКА.............. Бандуристки .
НАТАЛКА ГУЦУЛ .... Деклямація

Шановні Громадяни!

Прийдіть, щоб ми спільно віддали шану С.В. Петлюрі.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

„СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА ПОПОВИЧ, член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 27 квітня 2001 р. на 97-му році життя. Нар. в 1904 р. в Україні. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила у глибокому смутку сина Степана. Похорон відбувся 30 квітня 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

РОЗАЛІЯ КАРМАЗІН, член УНС Відд. 31 в St. Clair, PA. Померла 17 квітня 2001 р. на 90-му році життя. Нар. в 1911 р. Членом УНС стала в 1928 р. Залишила у глибокому смутку сина Томаса і дочку Марію. Похорон відбувся 21 квітня 2001 р. на Holy Trinity Ukrainian Catholic Cemetery в St. Clair, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ТЕОДОР БОГДАН ЦЮЦЮРА, член УНС Відд. 184. Помер 15 листопада 2000 р. на 81-му році життя. Нар. в 1919 р. в Україні. Членом УНС став в 1996 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію. Похорон відбувся 18 листопада 2000 р. на Sanctuary Park Cemetery в Toronto.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

MARIA MELNYK, member of UNA, Branch 165. Passed away March 27 2001, age 75. Was born in 1925 in Poland. Became a member of the UNA in 1950. Surviving are her children, John, William, Michael and Mary. Also surviving are grandchildren. Interment will be on march 31 2001 in Lake Township Cemetery, Millbury, OH.

Secretary

СТЕФАН ПОКОРА, член УНС Відд. 27 Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Гартфорд, Конн. Помер 31 березня 2001 р. на 81-му році життя. Членом УНС став в 1971 р. Залишив у глибокому смутку дружину і двох синів. Похорон відбувся 5 квітня 2001 р. на цвинтарі св. Михаїла в Glostonbury.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО НАРОЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая у Вотервліт. Помер 11 квітня 2001 р. на 78-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1963 р. Залишив у глибокому смутку дружину Стефу, сина Богдана і двох внуків. Похорон відбувся 16 квітня 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Golonie, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГЛОРІЯ БОЙКО, член УНС Відд. 277 Т-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорді. Померла 26 жовтня 2000 р. на 79-му році життя. Нар. в 1921 р. у Вунсакет, R.I. Членом УНС стала в 1940 р. Залишила у глибокому смутку сина Василя, дочок Беверлі і Мішел. Похорон відбувся 30 жовтня 2000 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Glastonbury.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АНАСТАСІЙ СВЯТОСЛАВ ҐОРЧИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 472 в Чикаго. Помер 1 квітня 2001 р. на 86-му році життя. Нар. в 1914 р. в Україні. Членом УНС став в 1977 р. Залишив у глибокому смутку дружину Іванну, синів Андрія, Юрія, шваґерку Надію, шваґрів Юрія і Романа, сватів Віру, Івана і Любу. Похорон відбувся 5 квітня 2001 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ЗАРИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 399 Т-ва Леви в Чикаго. Помер 23 січня 2001 р. на 75-му році життя. Нар. в 1925 р. в Бориславі, Україна. Залишив у глибокому смутку дружину Лідію, дочку Орисю, сина Юрія і 5 внуків. Похорон відбувся 29 січня 2001 р. на цвинтарі в Elmwood Park, IL.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

РОЗАЛІЯ ГУСАЙКО, член УНС Відд. 399 Т-ва Леви в Чикаго. Померла 9 березня 2001 р. на 76-му році життя. Нар. в 1924 р. в Чикаго, Іл. Членом УНС стала в 1940 р. Залишила у глибокому смутку Джеймса і Джерома. Похорон відбувся 12 березня 2001 р. на Mt. Hope Cemetery в Chicago IL.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ІВАШКІВ член УНС Відд. 364. Помер 26 лютого 2001 р. на 87-му році життя. Нар. в 1913 в Україні. Членом УНС став в 1955 р. Похорон відбувся 2 березня 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ТЕОДОЗІЯ ҐАЛАДЗА, член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія в Амбрідж. Померла 5 січня 2001 р. на 89-му році життя. Нар. в 1911 р. в селі Білокриниця, повіт Підгайці, Україна. Членом УНС стала в 1961 р. Залишила у глибокому смутку дочок Ольгу, Орисю, Ірину, синів митр. прот. о. Романа, Павла і о. Петра. Похорон відбувся 11 січня 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Амбрідж, Па.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАН МАНКІВСЬКИЙ, член УНС Відд. 367 Т-ва ім. Запорозька Січ в Рочестері, Н.Й. Помер 3 березня 2001 р. на 59-му році життя. Нар. в 1941 р. в Німеччині. Членом УНС став в 1996 р. Залишив у глибокому смутку сина Александра, дочку Леслі, тата Карла і брата Ореста. Похорон відбувся 16 березня 2001 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЮРІЙ КОХАНЕВИЧ член УНС Відд. 282 у Вілкс Бері, Па. Помер 15 березня 2001 р. на 90-му році життя. Нар. в 1910 р. в Україні. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дочок Ловей і Дарію, одну внучку. Похорон відбувся 19 березня 2001 р. на цвинтарі св. Марії в Hanover Township.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ ЯКИМІВ, член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 14 квітня 2001 р. на 80-му році життя. Нар. в 1921 р. у Лейквуд, Огайо. Членом УНС став в 1995 р. Залишив у глибокому смутку сина Давида, внуків Миколу, Олександра і Матея. Похорон відбувся на цвинтарі Holy Cross в Clevelend, OH.

Вічна йому пам'ять!

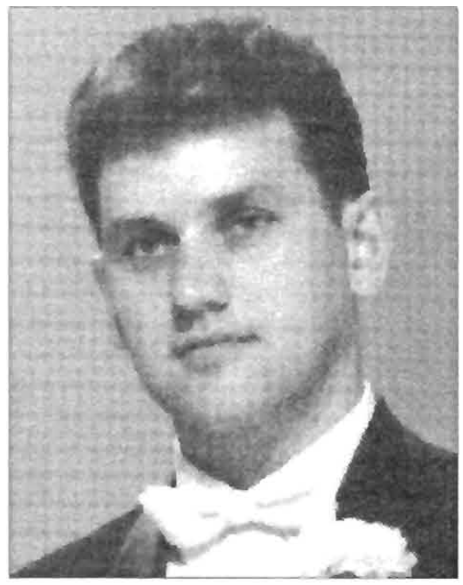
Секретар

ЕВГЕНІЯ ЛОЗНИЦЬКА член УНС Відд. 414 в Нью Гейвен, Кон. Померла 23 березня 2001 р. на 75-му році життя. Нар. в 1925 р. в Україні. Членом УНС стала в 1989 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Василя, сина, дочку і трьох внуків. Похорон відбувся 26 березня 2001 р. на цвинтарі All Saints Cemetery in North Haven, CT.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

Пам'яті Ігоря Ольшанівського

8 травня, сповнилося 15 років від передчасного відходу у вічність св. п. Ігоря Ольшанівського, який мав тоді 56 років і попри важку хворобу, був життєрадісним і повним ентузіязму. Завдяки цим якостям він став рушієм оборони прав людини спершу в „Комітеті оборони Валентина Мороза", а потім в організації „Американці в обороні людських прав в Україні".

Ігор Ольшанівський народився в 1930 році, у місті Галичі. До Америки прибув зі своїм батьком Карлом в 1950 році і невдовзі пішов до американського війська. Після професійного вишколу понад два роки служив в артилерії на фронті в Кореї. Після звільнення з війська в 1953 році, Ігор поступив до Нью-Йорк університету, де вивчав інженерну справу, а опісля працював як головний будівничий інспектор штату Нью-Джерзі. В 1956 році одружився з Боженою Павлишин, з якою мав троє дітей.

У 60-ті роки І. Ольшанівський зрозумів, що настала пора допомагати нескореним „шістдесятникам" в Україні, донести американцям правду про їхній опір політиці СССР. Ігор зосередився на співпраці з американськими конгресменами, які були чутливі до вимог своїх виборців.

Ігор Кошман у своїх споминах пише: „Влітку 1974 року у Вашінгтоні на демонстративному голодуванні студентів під проводом Андрія Міхняка і Євгена Іванціва, Ігор утворив групу ентузіястів – Комітет оборони В. Мороза в Нью-Джерзі. Незабаром утворилася низка комітетів в США і Канаді, названих іменем В. Мороза, які під координацією Ігоря Ольшанівського працювали в обороні В. Мороза аж до його приїзду до США в 1979 році".

„Ігор Ольшанівський, пише Ігор Кошман, перебрав очолювання Комітету оборони Валентина Мороза – штат Нью-Джерзі (і координацію інших комітетів оборони Мороза), а я лишився головою Українсько-американського республіканського клюбу. Він багато разів зі своїми співпрацівниками їздив до Вашінґтону, де зустрічався з представниками американського Конґресу, щоб здобувати резолюції в обороні В. Мороза. Одним з важливих законопроєктів став тоді внесок конґресменки Милисенти Фенвик про створення Конґресової комісії, завданням якої була перевірка дотримання людських прав, затверджених Гельсінкськими угодами. Закон був схвалений, комісія існує досі і виконує дуже важливу роботу.

У 1977 році важливою подією став приїзд генерала Петра Григоренка до США на лікування. СССР відібрав йому громадянство і замкнув двері до повернення на батьківщину. Присутність генерала в США привернула увагу громадськости до переслідування членів Гельсінкських груп СССР і недотримання „совєтами" угод, які вони самі підписали. І. Ольшанівський присвятив багато часу і зусиль, щоб довести інформацію про генерала і Українську Гельсінську групу (засновану в Києві в 1976 році) до громадськости, допомагав генералові П. Григоренкові полагоджувати різні справи, які стосувалися його політичного притулку.

На старання І. Ольшанівського, обидві палати американського Конгресу затвердили резолюцію в обороні Української Гельсінської групи в 1982 році, в результаті чого Президент Роналд Реґен проголосив з цього питання проклямацію.

Від 1982 до 1984 року Ігор Ольшанівський майже кожного тижня відвідував конґресменів і сенаторів у Вашінгтоні, домагаючись, щоб уряд фінансував вивчення причин і наслідків великого Голоду в Україні 1932–33 років. Змагання за проєкт щодо голодомору закінчилися успіхом. В травні 1986 року, коли Ігор лежав на смертній постелі, почала працювати Конгресова комісія досліджень Великого голоду, на яку американський уряд дав півмільйона доларів.

У 1985 році І. Ольшанівський зайнявся обороною Івана Дем'янюка. На зібрання приходило багато людей, було зібрано досить велику суму грошей, призначених адвокатові О'Каннорові.

Коли українського моряка Мирослава Медведя американські службовці силою повернули на радянський корабель в Луїзіяні, Ігор з Володимиром Боднаром полетіли туди літаком та організували людей з кількома моторовими човнами, щоб блькувати виїзд цього корабля. Вони влаштували пікети, проводили пресові конференції.

Усі ці клопоти перевантажили серце Ігоря Ольшанівського. Серцева хвороба повернулася і він вже її не переміг. Царство йому небесне!

Управа організацій
АГРУ і АНЧЕЙН

У 40-ИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ЗАСВІТИ нашої найдорожчої **ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУНІ**

бл. п.

СОФІЇ ТЕМНИЦЬКОЇ

будуть відправлені

Заупокійні СЛУЖБИ БОЖІ в суботу, 2 червня ц.р.

в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, о год. 7:45 ранку;
в церкві св. о. Миколая в Кліфтоні, о год. 7:30

Про молитви за спокій душі незабутньої і такої доброї людини просять

муж ІРИНЕЙ ТЕМНИЦЬКИЙ зі синами ВЛОДКОМ, ЮРКОМ та ОРЕСТОМ, і їхніми родинами.

У ДЕВ'ЯТИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ ПОКІЙНОЇ відправлено також жалібні Богослуження в Україні:

у церкві Різдва Пресвятої Богородиці у Львові
та в греко-католицькій церкві на Аскольдовій горі в Києві.

Вічна пам'ять покійній Софії з Морачевських Темницької

Не стало між нами
Теодозія (Дозя) Чабана

З України наспіла болюча вістка, що у четвер, 17 травня, Господь покликав до себе нашого доброго чоловіка, батька та дідуня Теодозія Чабана. Проживаючи в США, він кілька днів перед тим поїхав до України.

Т. Чабан життєву мандрівку розпочав 1932 року в підкарпатському місті Стрию, що розкинулося на берегах чарівної річки тієї ж назви. Шлях його життя позначився окупаціями займанців, війною та її наслідками. Все ж таки, виростаючи, він зумів втримати своє українське „я" аж до часу проголошення незалежности України, а тоді вповні включився в громадсько-політичне життя свого міста Стрия.

В болючому горі залишив дружину Ірину – головну редакторку органу СУА „Наше Життя", синів Тараса і Левка з родинами.

Повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих,
що в неділю, 10-го червня 2001 р.,
о год. 4-ій по пол.
на цвинтарі св. Андрія Первозваного,
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.,
відбудеться

посвячення пам'ятника на гробі

св. п.

д-ра мед.

ЮРІЯ ДИЦЬО

Дружина МАРІЯ зі синами і їх родинами

Ділимося сумною вісткою, що 18 травня 2001 р. несподівано упокоївся в Бозі наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

св. п.

РОМАН ЛАЗОР

нар. 23 вересня 1929 р. в с. Трепча, на Лемківщині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фла., а відтак на цвинтарі Venice Gardens у Веніс, Фла.

Горем прибиті:

дружина	– ХРИСТИНА
дочка	– БОГДАННА з родиною
син	– АСКОЛЬД з родиною
внучки	– МАРТА і СТЕФЦЯ
брат	– ОРЕСТ з родиною

Вічна Йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ділиться сумною вісткою, що в п'ятницю, 23 березня 2001 р.відійшов у вічність наш шановний колега, колишній голова і довголітній член УЛТПА в Дітройті

бл. п.

проф. д-р мед.

МАРІЯН СВЯТОСЛАВ ЮЗИЧ

нар. 20 травня 1928 р. у Львові

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Непорочного Зачаття в Дітройті.

Найщиріші співчуття складаємо:

дружині	– ХРИСТИНІ
синові	– д-рові МАРКОВІ з дружиною д-р НАДЕЮ
дочкам	– д-р РЕНАТІ з мужем д-ром ЮРІЄМ КУЦИМ
	– д-р ЛІДІ з нареченим
внукам	– АЛЕКСАНДРОВІ і МАРКОВІ

Вічна Йому пам'ять!

П О Д Я К А

З волі Всевишнього, 11 лютого 2001 р. у Норт Порті, Фльорида, відійшла від нас наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

св. п.

ІВАННА КОСТИШИН
з дому ПЕТРИК

Висловлюємо нашу безмежну вдячність о. митр. Володимирові Волощукові – настоятелеві церкви „Входу в Храм Пресвятої Богородиці", о. митр. д-рові Іванові Тилявському, о. митр. Володимирові Мельникові за похоронні відправи.

Наша щира подяка рідним, приятелям і всім знайомим, які віддали останню шану Покійній нашій Мамі та відпровадили її в останню дорогу.

Дякуємо за виголошення прощальних промов В. Королеві – голові Т-ва Гума-нітарної Допомоги Україні, Р. Малюкові – голові Осередку св. Андрія та О. Свистун – голові СУА.

Особливо дякуємо Марії і Федорові Стецюкам за їхній труд і опіку в часі її довгої і затяжної недуги.

Щира подяка Ю. Костишин, Л. Івашко, А. Маріяні та членам СУА, які посвятили свій час, відвідуючи Покійну Іванку.

Ще раз дякуємо всім, хто висловив нам свої співчуття за прислані квіти, поминальні Служби Божі та пожертви на добродійні цілі.

<u>КВІТИ ПРИСЛАЛИ:</u>
Х. Бродин, Д. і В. Семегени, Х. Шкварко, І. Петрик, Тім Смит, Н. і Л. Екгард, А. і Дж. Костишини, Б. і К. Костишини та І. і О. Чучаки з родиною.

<u>НА ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ:</u>
А. і Г. Шадури, родина Ю. Павлічко, Ф. і М. Стецюки, О. Савойка-Мізь, М. і С. Лаби, Т. і С. Спізані, Т-во Гуманітарної Допомоги Україні.

<u>НА БУДОВУ ЦЕРКВИ СВ. АНДРІЯ В ГЕМПТОНБУРҐУ, Н. Й.:</u>
М. Дерих, А. і А. Еванс, Л. Хемій, Ф. і М. Стецюки, Ю. і А. Слюсарчуки, К. і Я. Семегени, родина Ю. Павлічко.

<u>У ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ на ЦЕРКВУ „ВХОДУ в ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ":</u>
о. митр. д-р І. Тилявський, Ф. і М. Стецюки, С. і К. Качмарські, М. Альбоща і В. Стецюк.

<u>НА ПРЕСФОНД „НАЦІОНАЛЬНОЇ ТРИБУНИ":</u>
Л. Костик, Є. і Д. Томашоскі з родиною.

<u>НА ЦІЛІ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ:</u>

	100 дол.	Б. і І. Петрик;
по	50	В. і Г. Король, С. Барусевич, Н. Мандрусяк, родина А. Альбощих, родина Р. Стецюків;
по	25	М. і М. Наваринські, М. і Л. Белендюки;
по	20	Б. Фридер, М. і М. Ціко, О. Савойка-Мізь, Д. Ломницька, М. і Ф. Лисаки, Ю. Костишин, Р. і О. Свистуни;
по	10	О. Васильків, М. Кулик, Б. і К. Костишини, Ю. і Дж. Костишини;
	5	Ю. Укарма.

<u>НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ СУА:</u>

по	25 дол.	Р. і О. Свистуни, З. Филипович, Ю. і О. Пастернаки, Н. Лехман, М. і Л. Гарасимови, М. Струк, М. і І. Яремки;
по	20	Н. Іванчук, С. і М. Чорнії, Л. Романишин, О. і М. Граби, А. і Л. Івашки, О. Мельничин, Р. і Л. Марусини, Я. Малюк, А. Маріяні, Л. Яськів, Т. Сілецька, В. і О. Тимочки, Ф. і Т. Гурини, І. Ґерент;
по	10	Г. і С. Гарбарі,І. і А. Лобів, М. і М. Макарики, В. Михальчук, Н. Скіць, В. і П.;
	6	М. Тисовська.

Нехай Господь благословить Вас своїми ласками!

доньки – МАРТА АЛЬБОЩА з чоловіком АДРІЯНОМ та дітьми ТАМАРОЮ і НАДЕЮ
– ВІРА СТЕЦЮК з чоловіком РОМАНОМ та дітьми РЕНЕЮ і НАТАЛКОЮ.

Ділимося сумною вісткою,
що з волі Всевишнього,
3-го травня 2001 р. відійшла
у вічність дорога ДРУЖИНА

бл. п.

МИХАЛИНА МАЦЬКІВ

Залишилися в жалобі:

чоловік	– ДМИТРО МАЦЬКІВ
кузинка зі Сиракюз	– МАРІЯ МАЛЕНЧУК з дочкою ДЖІНІ
племінник в Україні	– ВОЛОДИМИР ҐЕЛЕТА
приятелі та знайомі.	

Вічна Їй пам'ять!

У СЬОМУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ,СЕСТРИ і ПРИЯТЕЛЬКИ

св. п.

ІРИНИ-СТЕФАНІЇ КОВАЛЬЧИН

з дому СВІТЕНКО

буде відслужена Заупокійна

СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ

в понеділок, 4 червня 2001 р., о год. 9-ій ранку

в українській церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії (Мелровз Парк) у Філядельфії.

Про молитви за спокій душі Покійної просять:

муж	– МИХАЙЛО
дочка	– ЗЕНЯ
син	– ТАРАС
сестри	– ЯРОСЛАВА і НЕОНІЛЯ

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими,
що 17 березня 2001 р. на 91-му році життя з волі Всевишнього
відійшла у вічність

бл. п.

ТЕОФІЛЯ ГАНУШЕВСЬКА

з дому МАЛИК

ПОХОРОН ВІДБУВСЯ 21 березня 2001 р. в церкві св. о. Миколая у Філядельфії, Па.

У глибокому смутку:

сестрінки	– ОМЕЛЯН ДРОГОБИЦЬКИЙ з дружиною АННОЮ і родиною
	– ОРЕСТ ДРОГОБИЦЬКИЙ
швагерки	– МАРІЯ УГОРЧАК з чоловіком ТЕОДОРОМ
	– ІРИНА РУСНАК з чоловіком МИРОНОМ
	– МАРТА МАЛКОШ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
	– ОКСАНА ПИРІГ
	– ОЛЬГА ГАНУШЕВСЬКА
	– ІВАННА ГАНУШЕВСЬКА
швагер	– о. БОГДАН ГАНУШЕВСЬКИЙ з дружиною АННОЮ

та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Німеччині, Австрії й Україні.

Вічна Їй пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ
зі сумом повідомляє, що нещодавно
відійшли з цього світу такі наші члени

св. п.

д-р МИХАЙЛО ДАНКЕВИЧ

член Вашінгтонського осередку,
12 лютого 2001 р.

св. п.

д-р МАРІЯН ЮЗИЧ

член і колишній голова Дітройтського осередку,
23 березня 2001 р.

св. п.

ред. КЛИМЕНТІЙ БАБ'ЯК

член Вашінґтонського осередку,
26 квітня 2001 р.

Рідним, друзям та членам осередків висловлюємо найщиріші співчуття.

Ділимося сумною вісткою з приятелями, друзями і колишніми
учнями української гімназії в Байройті, що 18 травня 2001 р.
відійшов від нас у вічність наш дорогий і
незабутній ТОВАРИШ

бл. п.

інж. РОМАН ЛАЗОР

ПАРАСТАС був відслужений в неділю, 20 травня 2001 р.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 21 травня 2001 р. в соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці в North Port, FL., а відтак на місцевому цвинтарі.
Складаємо глибокі співчуття дружині ХРИСТІ,
доні БОГДАННІ, синові АСКОЛЬДОВІ, братові ОРЕСТОВІ
з родинами та всій родині.

У глибокому смутку колишні учні української гімназії в Байройті.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER:(973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®
WEICHERT ONE STOP.
Ask About Weichert's One-Stop Shopping Services

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail:matawan96@aol.com

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
✔ на роботі
✔ автомобільних
✔ в публічних місцях
✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.
МАРІЯ ДУПЛЯК – власник
Виконуємо друкарські роботи
- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

НОВІ ВІДЕО-КАСЕТИ з України
ГАЛИЧИНА – АПОН 7803. *Ціна 30 дол.*
Можна замовляти інші відео-касети з України.

7788 Ансамбль бандуристів з Києва.
7789 Танцювальний ансамбль Павла Вірського.
7790 50-та річниця ансамблю „Верьовка"
7797 Свята Літургія – править Папа Іван Павло II в Римі.
7797-В Молебень.

Ціна 25 дол. за кожну касету,

APON RECORD Comp., Inc.
P. O. Box 3082, Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599
Ми можемо переробляти ваші приватні відео-касети з европейської на американську систему.

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870;

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

Ремонтна фірма переробляє будинки, апартаменти, ставить „шідрак", стіни пластерує, вкладає плитки, міняє ванни і лазнички, відновлює старі і ставить нові підлоги і паркети. Робота добросовісна.
Тел.:(718) 366-5025 •(347) 693-4061 Тарас

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 558 дол.+tax (round trip)
420 дол.+tax (one way)
Нью-Йорк/Львів /Одеса
(round trip) **628 дол.**+tax
485 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

Зробіть подарунок своїм близьким!

KARPATY
121 Runnymede Road, Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

Плянуєте Вашу подорож – звертайтесь до нас за фаховою порадою

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

Швидко, надійно, конфіденційно за найнижчими цінами!
протягом 2–7 днів

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри. На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких.

а також пропонуємо:
ДОСТАВУ ХАРЧОВИХ ПАЧОК з каталоґу

ДОСТАВУ ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

Увага! Знижені до 50% ціни на техніку

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА · FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Найкращі ціни на квитки

на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

KARPATY TRAVEL